

Raadsvergadering.....	2
1. Opening en mededelingen.....	2
2. Vaststellen agenda.....	3
3. Benoemingen.....	3
4. Initiatiefvoorstellen.....	3
5. Gemeenterekening 2024 gemeente Groningen.....	3
6. Conform stukken.....	38
a. Tijdelijke ontheffing woonplaatsvereiste burgemeester.....	38
b. Realisatie van een batterij aan de Duinkerkenstraat.....	38
c. Stedenbouwkundige visie stadsdeelcentrum Paddepoel.....	38
d. Vaststellen ontwerp en kredietaanvraag doorfietsroute Groningen-Leek.....	38
e. Verlenging aanloopreserve Forum Groningen.....	39
f. Stedenbouwkundig plan Van Starkenborghstraat 3.....	40
g. Beschikbaar stellen krediet t.b.v. verbouw dorps huis Hoogkerk.....	40
h. Bestuurlijke lus bestemmingsplan Brandenburgerstraat 7-11 Groningen aanvullende motivering vaststellingsbesluit.....	40
i. Buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) planologie Noorderpoort Verzetssrijderslaan.....	40
j. Wijziging APVG tijdelijke fietsenstallingen.....	40
k. Kredietaanvraag en vaststelling grondexploitatie HS-kavel Meerstad-Noord.....	40
l. Aanvullend voorbereidingskrediet gebiedsontwikkeling De Nieuwe Held.....	40
m. Instandhouding en ontwikkeling Martiniplaza.....	41
n. Kredietaanvraag aanpak Westerkade.....	41
o. Vaststelling inrichtingsplan en uitvoeringskrediet herinrichting Oosterstraat en Gelkingestraat.....	41
7. Bespreekstukken.....	42
a. Toekomstagenda 2026-2030 Regio Groningen-Assen.....	42
M09: Behoud Groeningen.....	42
b. Kredietaanvraag fietsenstalling Herestraat.....	46
A01: All Night Long (Openingstijden fietsenstalling Herestraat).....	46
c. Beeldkwaliteitsplan Stadshavens Deelgebied West.....	52
M01: Stoppen met kappen, het roer moet om.....	52
8. Motie bij collegebrief.....	54
Motie n.a.v. Ontwerp Uitvoeringsagenda Masterplan (door)ontwikkeling Sportvoorzieningen.....	54

M02: Ook voldoende capaciteit als koppelkansen mislukken.....	54
M03: Extra blaashallen als (kortetermijn) oplossing voor het gebrek aan zaalcapaciteit.....	54
M05: Reserveer ruimte voor een voetbalvereniging in Meerstad.....	54
Motie n.a.v. Uitwerken voorkeursvariant Sportcentrum Karding.....	68
M04: Schrap voorwaardelijkheid externe financiering Karding.....	68
M06: Pak Karding in met woningen en of bedrijven.....	68
M07: Voorkom sluiting Karding vanaf 2030.....	68
Motie n.a.v. Uitkomsten onderzoek Veilig Uitgaan en voortgang Actieplan Veilig Uitgaan.....	78
M08: Ik wil dansen.....	78
9. Motie vreemd aan de orde van de dag.....	88
10. Sluiting.....	88

GEMEENTERAAD VAN WOENSDAG 2 JULI 2025 16.30 UUR

Voorzitter: R. Kamminga (burgemeester)

Namens de raad: J. van Hoorn (GroenLinks), F. Folkerts (GroenLinks), E. Hillekens (GroenLinks), J. Jones (GroenLinks), B. Leemhuis (GroenLinks), S. Middelhuis (GroenLinks), C. Nieuwenhout (GroenLinks), P. Swart (GroenLinks), T. van de Vendel (GroenLinks), J. van Veen (PvdA), I. Huitema (PvdA), R. Gierkink (PvdA), R. Pestman (PvdA), J. Scoop (PvdA), R. Tjepkema (PvdA), J. Lo-A-Njoe (D66), M. Gietema (D66), M. Martinez Doubiani (D66), A. Poelstra-Bos (D66), T. Rustebiel (D66), J. Bosma (PvdD), B. Hekkema (PvdD), W. Pechler (PvdD), T. van Zoelen (PvdD), Y. Menger (Stadspartij 100%), N. Hilboesen (Stadspartij 100%), H. Moerkerk (Stadspartij 100%), H. de Waard (SP), D. Brandenburg (SP), J. Huisman (SP), F. Mertens (SP), I. Jacobs-Setz (VVD), E. Akkerman (VVD), R. Heiner (VVD), O. van Schagen (Student&Stad), P. Vermerris (Student&Stad), W. van Heteren (Student&Stad), P. Rebergen (ChristenUnie), L. Dwarshuis (ChristenUnie), J. de Haan (CDA), E. Armut (CDA), L. van der Laan (PvH), E. Bernabela (PvH), K. Blauw (PVV), R. Staijen (Groep Staijen)

Namens het college: M. Wijnja (wethouder), C. Bloemhoff (wethouder), K. de Wrede (wethouder), E. Eikenaar (wethouder), I. Jongman (wethouder), P. Broeksma (wethouder), R. van Niejenhuis (wethouder) M. Molema (wethouder)

Namens de griffie: J. Spier

Raadsvergadering

1. Opening en mededelingen

00:16:43

Voorzitter: Het is 16.30u geweest. Ik stel voor dat we gaan beginnen met de raadsvergadering van woensdag 2 juli. Ik heet iedereen van harte welkom hier in de zaal en wie vanuit elders kijkt of meeluistert. Het is voor mij een bijzondere raadsvergadering. Het is de eerste raadsvergadering die ik mag voorzitten. Ik hoop dat u een beetje coulant bent. Ik ga mijn best doen om er van mijn kant een mooie vergadering van te maken. We beginnen altijd met de opening en mededelingen. Met de berichten van afwezigheid. Ik wil u melden dat wethouder Bloemhoff iets later aan

zal schuiven. Datzelfde geldt voor raadslid Staijen. Ik zal een opmerking maken als ze binnen zijn, maar dan weet u dat alvast. Verder heb ik geen afwezigen doorgekregen. Ik kijk nog heel even rond. Ik zie daar geen aanvullingen op. Dan gaan wij met dit gezelschap verder.

2. Vaststellen agenda

00:17:35

Voorzitter: Dat brengt ons meteen tot agendapunt 2: het vaststellen van de agenda. Als het goed is, bent u vanmiddag geïnformeerd over een technische aanpassing in het dictum van het raadsvoorstel bij agendapunt 7.c: Beeldkwaliteitsplan Stadshaven en deelgebied West. Kijk even rond. Dan zou ik willen voorstellen dat we de agenda aldus gaan behandelen.

3. Benoemingen

Voorzitter: Dan zijn we bij agendapunt 3: installatie en benoemingen. Dat zijn er deze keer geen. Ik wil nog wel even zeggen dat vanaf het zomerreces tot half december Ceciel Nieuwenhout er niet zal zijn vanwege zwangerschapsverlof. Jim Lo-A-Njoe is bereid gevonden de taken van de plaatsvervangend voorzitter Ceciel Nieuwenhout over te nemen. Daar zijn we heel dankbaar voor. Dat is een schone taak. We hebben alle vertrouwen. Daar kijken we naar uit.

4. Initiatiefvoorstellen

00:18:21

Voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 4: initiatiefvoorstellen. Die zijn er deze keer niet.

5. Gemeenterekening 2024 gemeente Groningen

Voorzitter: Dan gaan we door naar een belangrijk onderwerp. Agendapunt 5: de gemeenterekening van 2024. De jaarstukken over 2024 zijn vorige week meningsvormend besproken in de voorbereidende sessies. Er is afgestemd om nu in de raad te beginnen met de bijdrage van de grootste fractie en dan verder. Dan zou ik graag de heer Jeffry van Hoorn, de voorzitter van de GroenLinks-fractie, als eerste het woord geven.

00:19:14

GroenLinks: Voorzitter, allereerst welkom. Ik zal u beloven dat ook wij enigszins coulance zullen proberen te betrachten. Uw eerste week als burgemeester en meteen mag u een raadsvergadering voorzitten van de jaarrekening 2024. Dan mag u volgende week ook nog met ons vooruitkijken naar 2026. Een prima twee weken om goed kennis te maken met de gemeente Groningen. Qua terugkijken is het wat GroenLinks betreft heel eenvoudig. Daar waar het in Den Haag vooral draait om cynische politiek, waar populisme en polarisatie de boventoon voeren, draait het in Groningen om investeren in mens, dier en natuur. Onder moeilijke omstandigheden laten wij hier zien dat het anders kan. Wij laten zien dat linkse politiek werkt.

00:19:59

GroenLinks: Wij laten zien dat groene en rode politiek samengaan. Sterker nog, wij laten zien dat rode en groene politiek elkaar versterken. We lopen wel aan tegen de grenzen van het systeem. We krijgen te weinig geld van het Rijk. Het continue geneuzel leidt nauwelijks tot beleid. Het beleid dat er vervolgens wel komt, zit ons, de

Groningers en ook de toekomst, voornamelijk in de weg. Toch is GroenLinks trots op wat wij hier in Groningen neer hebben kunnen zetten. Denk bijvoorbeeld aan de energietransitie. Duizenden mensen zijn aangesloten op WarmteStad. Er zijn grote stappen gezet voor het gemeentelijke zonnepark Meerstad-Noord. Er zijn natuurlijk ook de inzet en de concrete acties om energiearmoede tegen te gaan.

00:20:44

GroenLinks: Voorzitter, wij zouden GroenLinks niet zijn, als we niet zouden stilstaan bij het herwinnen van de openbare ruimte. Daar zijn we dan ook in 2024 vol mee doorgegaan. Kijk naar de Grote Markt, maar ook naar de vele straten buiten de binnenstad. We blijven inzetten op de herinrichting naar ruimte om te leven. Ruimte om te spelen, te fietsen, te lopen in het groen en onder de bomen. Alleen zo is de openbare ruimte echt voor iedereen. Voorzitter, verantwoord investeren is noodzaak. Dit betekent dat investeren in woningen noodzaak is. We hebben in 2024 bijna 1.000 extra woningen opgeleverd. Daarbij hebben we oog gehad voor de kwetsbaarheid van natuur en groen. Door middel van inzet op klimaatadaptief bouwen, circulariteit en meer groen in de wijken en buurten.

00:21:37

GroenLinks: Een andere manier om ervoor te zorgen dat Groningers er beter van worden, is zorgen voor meer geld voor mensen in armoede. Door het eerder toekennen van individuele inkomenstoelage, het ambtshalve toekennen van gemeentelijke regelingen, of bijvoorbeeld minder afvalstoffenheffing. Ik zei het al vaker en ik zal het waarschijnlijk vaker zeggen. Investeren in mens, dier en natuur is noodzaak. Voor nu en voor de toekomst. Hierbij moeten we ook aandacht hebben voor ons gedeelde verleden. Afgelopen maandag waren velen van ons nog bij de indrukwekkende herdenking van de afschaffing van het slavernijverleden. Ketu Koti krijgt steeds meer de aandacht die het verdient. Ik ben dan ook blij dat burgemeester Schuiling excuses heeft aangeboden voor de rol van de gemeente Groningen en haar bestuurders. Het slavernij verleden was, maar de gevolgen zijn.

00:22:37

GroenLinks: Voorzitter, 2024 was ook het jaar van de Roze Zaterdag in Groningen. Dat was nogal een hoogtepunt. Niet alleen omdat ik zelf op de foto mocht met Willeke Alberti, maar omdat het vandaag de dag van het grootste belang is om stil te staan bij de positie van de queer gemeenschap, in het bijzonder die van de transpersonen.

00:22:59

Voorzitter: Voordat u vervolgt. D66.

00:23:01

D66 : Dank. Ik deel de vreugde over de viering en de herdenking van Ketu Koti. Ik ben wel benieuwd of GroenLinks dan ook bereid is om samen te gaan werken aan structurele middelen, zodat we dit ook blijvend kunnen doen. We moeten nu steeds hierover discussiëren of we het gaan doen, dus dat hoor ik graag.

00:23:19

GroenLinks: Voorzitter, de vraag is niet zozeer of we het gaan doen. Dat we het gaan doen in het belang van Ketu Koti staat voor iedereen in deze raad vast. Zeker voor mijn partij. Of we daar een discussie over moeten voeren, is ook aan D66. Het gaat

mij erom dat we het continu kunnen blijven financieren om het te doen. Ik kan u garanderen dat mijn fractie alles op alles zal zetten om dit ook in de toekomst blijvend te kunnen financieren. Voorzitter, ik ben niet alleen trots op de resultaten. GroenLinks is vooral trots op het feit dat het anders kan. Je kan mens, dier en natuur daadwerkelijk vooropstellen zonder anderen onder de bus te gooien. Er is een alternatief. Eentje die daadwerkelijk werkt. Wat GroenLinks betreft gaan we daarmee door. Voor zover, voorzitter. Volgende week meer. Dank u wel.

00:24:09

Voorzitter: Dank u wel voor uw inbreng. Ik kijk even rond. Ik zie geen aanvullende vragen. Dan gaan we door naar de volgende spreker. Dat is de collega van de PvdA.

00:24:42

PvdA: Ik wil beginnen met de nieuwe voorzitter welkom te heten. U bent voor het eerst in ons midden, dus welkom vanuit mijn fractie. Voorzitter, vandaag kijken we terug op de rekening van 2024. Dit is de laatste rekening die we met zijn allen in deze hoedanigheid als raad gaan bespreken. Het is ook de laatste rekening van dit college. Ik neem de tijd om wat verder terug te kijken naar de afgelopen jaren. Het begint in Groningen voor wat van waarde is. Hier hebben we ons de afgelopen jaren voor ingezet als coalitie. Waar anderen zouden kiezen om te bezuinigen, hebben wij gekozen om te investeren. Investeren in onze gemeente. Investeren in een goede sociale basis. In fijne wijken en dorpen. In het bestrijden van armoede, goede schoolgebouwen en verduurzaming.

00:25:32

PvdA: Waar nodig, hebben wij ongelijk geïnvesteerd voor gelijke kansen. We hebben vooral gezaaid de afgelopen jaren. Nu zien wij de vruchten daarvan. Nu wordt het tijd om te oogsten. Ik waarschuw jullie, in de komende minuten ga ik vaak de woorden 'oogsten', 'zaaien' en 'investeren' gebruiken. Bereid je maar voor. Al deze zaken die we nu realiseren, zijn dingen die we jaren geleden zijn begonnen. Dat heeft dit college gedaan. Men heeft ervoor gekozen om in deze bijzonder moeilijke tijden te investeren in de gemeente. We hebben geïnvesteerd in wat van waarde is. Niet alleen voor wat nu van waarde is, maar wat de komende jaren van waarde is. We zijn ook ontzettend blij om te zien hoeveel we hebben geïnvesteerd in de schoolgebouwen.

00:26:25

PvdA: Zodat de kinderen, ongeacht waar ze wonen in de gemeente, een goed en fijn schoolgebouw hebben waar ze goed onderwijs kunnen genieten. Bijvoorbeeld in de NSO+ klassen, waar kinderen na school goede zorg kunnen krijgen. Ongeacht waar ze wonen in de gemeente. Bij de Wmo hebben we gekozen voor gebiedsgericht werken, waardoor we organisaties en partijen binden met de wijk en zo de marktwerking uit de ondersteuning halen. Hierdoor hebben we ervoor kunnen zorgen dat mensen veel meer gezien worden. Dat ze veel minder zorgpartijen zien. We plukken daar de vruchten van. We zien dat burgers blij zijn. Dat ze zich hierdoor gezien en gehoord voelen. De afgelopen jaren hebben we nog veel meer gedaan.

00:27:13

PvdA: We hebben geïnvesteerd in mentale gezondheid van jongeren. Zij zijn heel kwetsbaar. Dat is een groep die ons aan het hart gaat. Ze zijn onze toekomst. We hebben ook veel gedaan bij de jeugdhulp. We zijn begonnen met de

transformatieagenda. We zijn pioniers hierin. Meerdere gemeentes komen naar Groningen om te vragen hoe wij het gedaan hebben. We zijn hierin lerend. We zetten elke dag goede stappen. We zien echt dat we als Groningen verschil maken. We zien in onze provincie heel veel mentale problemen. Dit heeft zeker te maken met de nasleep van de aardbevingen, waardoor zowel ouderen als volwassenen kampen met mentale problemen.

00:27:57

Voorzitter: Voor u vervolgt. Ik zie Student en Stad.

00:28:01

Student en Stad: Dank u wel, voorzitter. De PvdA gaf aan dat wij hebben geïnvesteerd in mentale gezondheid voor jongeren. Dat hebben we ook gezien. Dank daarvoor. Ik vroeg me af of de PvdA ervan op de hoogte is wat de nummer één oorzaak is van mentale gezondheidsproblematiek onder jongeren.

00:28:19

PvdA: Ik ben verpleegkundige, dus ik kan u er wel een paar vertellen. Ik denk dat u iets in uw hoofd heeft. Ik ben benieuwd naar wat u aan mij wilt vertellen.

00:28:26

Voorzitter: Dit zouden we uitlokking noemen.

00:28:28

Student en Stad: Dank u wel. De PvdA heeft het helemaal door. Dat is huisvesting. Wij hebben in 2024 in Groningen een nieuwbouwwijk vastgesteld waar jongeren niet welkom zijn. Daarnaast geven we geen vergunningen uit voor bijvoorbeeld nieuwe studentenhuizen in de stad. We wijzen alleen maar naar Zernike. Hoe zouden jongeren het vinden als ze niet samen mogen wonen met andere jongeren? Als ze naar één plek gestuurd worden in onze stad?

00:28:59

PvdA: U heeft er gelijk in dat de woningnood nijpend is. Daar kom ik later in mijn stuk op terug. Als we het over woningnood hebben, dan kan ik zeggen wat het college gedaan heeft. Met het opkoopverbod hebben wij gezorgd dat er minder huizen worden gekocht door malafide huisbazen, waardoor meerdere mensen op een eerlijke manier kunnen huren. Dat is wat we bijvoorbeeld gedaan hebben. Ik ga door op wonen. Dit is inderdaad een zorgpunt. We moeten echt heel veel doen voor wonen. Dat doet dit college. De komende jaren komen er nieuwe wijken waar, als ik de wethouder van mobiliteit mag quoten, twee keer Zuidhorn komt qua woningen. Dat is heel veel. Dat heeft ook te maken met het beleid van de afgelopen jaren vanuit Den Haag.

00:29:48

PvdA: Door het losgeslagen neoliberale beleid is wonen geen recht meer geweest. Het is een markt. Dat moeten wij repareren. Wij laten in Groningen zien dat wij dat kunnen. Helaas neemt dat tijd in beslag. Ik ga verder, voorzitter. Het daklozenprobleem is ook zeer gekoppeld aan het tekort aan huizen. Daar hebben we de afgelopen jaren heel veel stappen ingezet. Vorige week kwam er een actieplan waar ik veel vertrouwen in heb. We moeten er heel hard aan gaan werken dat de mindset van Housing First leidend wordt in hoe wij kijken naar onze dak- en thuislozen. Vooral voor de groeiende groep mensen die onder de groep van

economische daklozen vallen. Het trieste is dat deze groep mensen vijftien jaar geleden geen woningzoekenden waren geweest. Zij waren geen daklozen.

00:30:32

PvdA: We zouden ons daarvoor moeten schamen. Wat dit linkse college nog meer siert, is dat we niet alleen naar veiligheid kijken vanuit repressie. We kijken ook naar preventie en de zorg kant van veiligheid. Voorzitter, we doen heel veel met blauw en wit op straat. We doen heel veel aan preventie voor jongeren. Er draaien allerlei projecten om dit goed te laten verlopen. Mijn tijd is bijna op. Ik ga naar het einde. Voorzitter, als afronding. Als PvdA willen wij een Groningen zijn met een sociaal, inclusief hart. Dat belijden we niet met de mond. We doen het met daden. Dat kun je zien aan wat het college afgelopen jaar heeft gedaan. Of het nu de basisbaan is, het voorstel van ~...

00:31:25

Voorzitter: U heeft een interruptie van de PVV.

00:31:29

PVV: Dank u, voorzitter. Even terug. Ik was een beetje te laat met mijn vinger opsteken. U had het over het zorgdomein. Er zijn hele grote problemen bij Jeugdbescherming Noord en Veilig Thuis. Daar hoorde ik u niet over. Wat gaat de PvdA hier in de toekomst aan doen? Er zijn echt hele grote problemen in de jeugdzorg, wat een hele grote weerslag op onze maatschappij heeft.

00:31:57

PvdA: Zoals ik in mijn woordvoering vaak heb herhaald, is het een kwestie van zaaien en later oogsten. De problemen bij JB Noord zijn heel groot. Die kun je helaas niet in een oogwenk oplossen. Het kost tijd. Daar zijn we mee bezig. Ik heb alle vertrouwen in dit college. Ik ben me als raadslid heel bewust van mijn taak en mijn functie. JB Noord is geen bureautje van de gemeente. Het is een zelfstandige organisatie. Die moeten doen wat ze moeten doen om beter te worden. Daarbij kunnen we hen volledig ondersteunen als gemeente. Als raadslid is het goed om je rol en je plek te kennen.

00:32:28

Voorzitter: Dank u wel. Dan zag ik ook nog de Stadspartij.

00:32:31

Stadspartij 100% voor Groningen: Dank u, voorzitter. U noemde net de basisbanen. Dat gaat wat stroef. De instroom van nieuwe kandidaten loopt achter. Hoe ziet u dat? U bent er wel trots op. Moet dat doorgaan zoals het nu gaat?

00:32:46

PvdA: Ik ben blij dat u deze framing gebruikt, want dan kan ik het ontkrachten. Het gaat niet slecht. Ik zou bijna zeggen dat wij te positief waren. Wij wilden veel meer mensen in de basisbanen. Dat valt een beetje tegen. Dat heeft meer te maken met onze positiviteit. Mag ik het afmaken, voorzitter?

00:33:02

Voorzitter: U kunt nog kort afronden.

00:33:05

PvdA: Nog één belangrijk ding. De excuses van vorig jaar over het slavernijverleden

en de Pride March zijn tekenen dat wij een gemeente zijn die niet alleen met de mond belijden, maar het ook doen. Om het af te ronden, voorzitter. Dit hebben we allemaal uit liefde voor Groningen gedaan. Uit liefde voor Groningen blijven we dit doen. We blijven zaaien voor de komende generaties. We doen het niet voor onszelf, maar voor de volgenden die komen. Dank u wel.

00:33:28

Voorzitter: Dank u wel, de heer Scoop. Dan gaan we door naar D66.

00:33:55

D66 : Dank u wel, voorzitter. In de meningsvormende sessie sprak mijn fractie zich op meerdere punten positief uit over deze jaarrekening. We vinden het bemoedigend dat er een positief resultaat is over 2024 van ruim 27 miljoen. Tegelijkertijd benadrukten we dat er een structureel onevenwicht ligt, wat onze wendbaarheid op termijn bedreigt. We waarderen dat het college dat onderkent en ernaar handelt. De wethouder financiën past goed op onze schatkist. Er is zwaar weer op komst. D66 vindt het belangrijk om te erkennen wat goed gaat. Het is net zo goed onze taak om scherp te zijn op zorgen die er zijn. Over wat goed gaat, heeft u al twee verhalen gehoord. U gaat vast nog meer horen, maar ik ga toch ook even naar de andere kant kijken.

00:34:45

Voorzitter: Voor u dat doet. Ik zag een interruptie.

00:34:49

Student en Stad: Dank u, voorzitter. Ik hoor D66 hier over zwaar weer. Er staan bepaalde dingen in de stukken over risico's die we lopen. Tegelijkertijd hebben we geen kristallen bol en weten we dat de Haagse overheid heel onvoorspelbaar is. Is dat doemdenken over die gemeentefinanciën wat D66 hier zo poneert, wel zo zinnig?

00:35:15

D66 : Ik denk dat ik niet helemaal goed begrepen ben. Dat zware weer komt vanuit Den Haag onze kant op. Volgens mij zijn we het daarover eens. Ik zie u ook knikken, dus ik denk dat ik het daarbij kan laten.

00:35:25

Voorzitter: Er is nog een vervolgvraag van de SP.

00:35:28

SP: Dank u, voorzitter. Niets is zo onvoorspelbaar gebleken als die Haagse regering. Die bezuinigingen kunnen net zo goed niet doorgaan. Is het dan wel verstandig om zo voorzichtig te werk te gaan? Gaat dat niet ten koste van belangrijke dingen die wij moeten doen voor de Groningers?

00:35:47

D66 : Ik neem aan dat u dat zo meteen in uw woordvoering aan het college zult richten. Ik geef aan dat we hierin op dezelfde lijn staan als het college. Dat we vinden dat er een verstandige lijn wordt voorgelegd, als het gaat om het meerjarenbeleid. Dat steunen we. Misschien steunt u het college niet. Dan gaan we dat zo meteen horen. De jaarrekening is niet alleen een moment van terugblikken en vieren. Het is ook het moment om stil te staan bij wat beter moet. Juist daar is het nu opvallend stil. Stiltes kunnen oorverdovend zijn. Dat geldt zeker voor de stilte in deze jaarrekening

over de staat van het onderwijs. Terwijl wij tegelijkertijd alarmerende signalen uit het veld krijgen van leraren, ouders en de onderwijsinspectie.

00:36:22

D66 : In Groningen zijn in 2024 vijf scholen en zeven onderwijstrajecten als onvoldoende beoordeeld. Het merendeel in het openbaar onderwijs. Dat is niet zomaar een puntje van aandacht, wat ons betreft. Dat is een alarmsignaal. Toch lezen we daar in de jaarrekening niets over terug. Sterker nog, toen wij er vorige week in de onderwijssessie naar vroegen, kregen we het antwoord dat er geen reden tot zorg zou zijn.

00:36:43

Voorzitter: U had al gezien dat de PvdA een vraag voor u had.

00:36:47

PvdA: Ik heb juist hele goede dingen gelezen over de onderwijshuisvesting. Daar gaan wij over. Ik vraag me af of u zich wel bewust bent van wat onze rol, als u dit leest.

00:36:54

Voorzitter: Ik wil opmerken dat u al door uw tijd heen was.

00:37:00

D66 : Ik ben zeer goed geïnformeerd over de rol die de gemeente heeft in het onderwijs. Ik kom daar zo op terug. Er is reden tot zorg. Kansengelijkheid begint bij goed onderwijs. Elk kind moet zich goed kunnen ontwikkelen. Iedere leerling verdient gelijke kansen. Goed onderwijs is de basis van een eerlijke samenleving en de motor onder elke vorm van emancipatie. Wij willen daarom graag weten hoe dit in het BBO besproken wordt. Welke afspraken daar in het kader van het maatschappelijk akkoord gemaakt worden voor het vervolg. Wij zijn daar partner van, in het kader van inclusie en gelijke kansen. Het is namelijk echt verontrustend. We kijken verder dan alleen onderwijs. Een sterk Groningen vraagt ook om ruimte voor initiatief, voor ondernemerschap en voor vernieuwing.

00:37:42

D66 : We horen van lokale ondernemers, dat zij zich afgelopen jaar vaak te weinig betrokken voelden bij het beleid dat hen direct raakte. De discussie die we eerder voerden en die afgelopen jaar doorging over de reclamebelasting, was daar een heel duidelijk voorbeeld van. Er zijn er meer. Wat ons betreft, is dit de één na laatste jaarrekening waarin deze belasting voorkomt. Daarnaast vinden wij dat het college in 2024 ondernemers meer ruimte en invloed had moeten geven. Gelukkig kwamen zij kortgeleden zelf met goede plannen voor de binnenstad. Mijn oproep is om die te omarmen. Onze ondernemers weten wat er leeft en wat werkt in de stad. Geef ze een plek aan tafel. Niet pas als uitvoerders, maar vanaf het begin. Hetzelfde geldt voor evenementen. Groningen leeft dankzij mensen die iets durven te organiseren.

00:38:26

Voorzitter: Voor u vervolgt. U heeft een interruptie van de ChristenUnie.

00:38:30

ChristenUnie: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde de heer Lo-A-Njoe vragen hoe hij de collectieve bedrijven beoordeelt, waarin ze samenwerken aan allerlei

maatschappelijke opgaves met de gemeente. Ik ben benieuwd hoe hij daar naar kijkt. Daar hoor ik niks over.

00:38:44

D66 : Ik denk dat die collectieve bedrijven en de bedrijvenkoepels hartstikke goed werk doen. Zij zoeken keer op keer de gemeente op, ook als het niet zo lekker gaat. Ik heb daar grote waardering voor. Of het nu gaat om een marathon of een vernieuwd concept als de Champagne Bar. Geef ondernemers en initiatiefnemers van evenementen meer ruimte. Niet vanuit wantrouwen, maar vanuit vertrouwen.

00:39:03

Voorzitter: U zag het al. U heeft een interruptie van GroenLinks.

00:39:06

GroenLinks: Dank u wel, voorzitter. Misschien moet de heer Lo-A-Njoe voor mij beter toelichten wat er precies misgaat in die samenwerking met de ondernemers. De heer Lo-A-Njoe erkent dat ze aan tafel zitten. We zijn in gesprek, of dat nu op hun initiatief is, of het onze. Er komen mooie dingen uit voort, maar toch gaat het slecht. Op onderwijs erkennen we dat het onze rol niet is, maar toch gaat het slecht. We zijn benieuwd naar de technische antwoorden over de BBP. Wat is het punt precies?

00:39:36

D66 : U noemt twee verschillende dingen. Ik maak me zorgen over het onderwijsniveau in deze stad. Dat is echt een grote zorg, als zoveel scholen onvoldoende zijn. Dat heeft direct gevolgen voor gelijke kansen. In deze raad hebben wij het heel veel over gelijke kansen. We hebben er zelfs een akkoord met de scholen over. Wij zijn er een partner.

00:39:52

Voorzitter: Er is een vervolgvraag.

00:39:55

GroenLinks: Als ik het kort mag concluderen, erkent u dat de grote zorgen buiten de invloedssfeer van de gemeente liggen. Het gevolg dat D66 eraan verbindt, is technische vragen stellen over het samenwerkingsakkoord.

00:40:07

D66 : De vraag die ik stel, is waarom ik hier in de rekening helemaal niets over teruglees onder het kopje onderwijsniveau. Dat is wat mij raakt. Dit gebeurt. Het gaat niet goed met de scholen. We lezen en horen in de onderwijssessie helemaal niets terug over dat onderwijsniveau. Dat is wel iets waar we als raad voor moeten staan. Groningen is een stad waar je kunt leren ondernemen en samenleven. Een stad waar de overheid faciliteert, niet frustreert. Waar kinderen goed onderwijs krijgen. Wat ons betreft, het beste onderwijs. Waar sport toegankelijk is. Waar ondernemers worden gewaardeerd en waar initiatief wordt beloond. De jaarrekening laat zien wat er is gebeurd, maar ook wat er is blijven liggen. Juist op die punten zullen we het college blijven aanspreken, want Groningen verdient beter. Dank u wel.

00:40:53

Voorzitter: Dank u wel voor uw inbreng namens de D66-fractie. Dan nodig ik nu de vertegenwoordiger uit van de Partij voor de Dieren.

00:41:20

Partij voor de Dieren: Dank, voorzitter. Vandaag bespreken we de jaarrekening over 2024. We willen eerst graag onze dank uitspreken aan iedereen die achter de schermen heeft meegewerkt om de rekening wederom zo goed op orde te krijgen. We weten hoeveel werk daarachter zit om die cijfers allemaal te controleren. Het is belangrijk dat wij als raadsleden ons werk kunnen doen, zonder zelf een boekhouder te hoeven zijn. Dank aan de accountant daarvoor. Ik begin traditiegetrouw met een korte beschouwing over hoe wij als partij op 2024 terugkijken. De samenleving bestaat niet alleen uit financiële cijfers. Al zijn het juist vaak die cijfers die ten grondslag liggen aan veel leed. In 2024 vonden er 43 stalbranden plaats, waarbij 62.000 dieren op een verschrikkelijke wijze gestorven zijn.

00:42:14

Partij voor de Dieren: Gelukkig zijn er in onze gemeente in 2024 geen grote stalbranden geweest. Misschien komt dit mede door de aandacht die wij samen met de PvdA hier naar voren hebben gebracht. We hadden ook een burgemeester die zich dat leed aantrok en dat binnen de veiligheidsregio op de agenda heeft gezet.

00:42:36

Voorzitter: U heeft de interruptie van de VVD. Niet meer. Zij zien er vanaf. Vervolgt u uw betoog.

00:42:41

Partij voor de Dieren: Over cijfers. Gedreven door financieel gewin, korte termijn belangen en het ontbreken van de wil om te veranderen, tenzij daar enorme forse afkoopsommen tegenover staan, worden jaarlijks vele dieren door mensen gedood. In Nederland worden jaarlijks meer dan 600 miljoen dieren voor het vlees geslacht. Zoveel dieren ophokken op zo'n postzegel als wat Nederland is, kan nooit goed gaan. Dat zien we ook. We kregen in 2024 te maken met een uitbraak van vogelgriep. Wereldwijd zien we de omvang toenemen. We hebben zowel bij provincie als hier in de gemeente, aandacht gevraagd voor goede voorlichting en bewustwording van het risico voor een nieuwe pandemie. Dat is slechts een druppel op de gloeiende plaat.

00:43:25

Partij voor de Dieren: Gelukkig hebben wij hier binnen de gemeentelijke gronden jacht verboden. Zodat de vogelgriep zich door het vluchten van vogels niet verder kan verspreiden. Minder dieren ophokken zou een veel groter verschil kunnen maken. Voedsel is verantwoordelijk voor 21% van de CO₂-uitstoot. In de vleesindustrie verspillen we enorm veel water. Er worden regenwouden gekapt voor ons veevoer. Ons voedselsysteem zou zo snel mogelijk weer een van de belangrijkste kerntaken van de overheid moeten zijn. Dat is het historisch gezien altijd al geweest. Dat zijn redenen om daar een routekaart voor te hebben. Om een gezonder, diervriendelijker en milieubewuster voedselpatroon te stimuleren. Gelukkig hebben wij dat gedaan.

00:44:08

Partij voor de Dieren: Vleesconsumptie gaat ook gepaard met enorme ontbossing. Voor dat stukje vlees op uw bord worden gebieden ter grootte van tien keer Nederland gekapt. Vaak gebeurt dat elders, maar dit is ook een reden voor ons om hier lokaal in groen te investeren. Investeren in circulaire, plantaardige landbouw.

Investeren in veel meer bomen. Dat is belangrijk voor CO2-opslag, biodiversiteit en tegengaan van hittestress.

00:44:34

Voorzitter: U heeft een interruptie van D66.

00:44:37

D66 : Ik was benieuwd of de Partij voor de Dieren kan aangeven wat er naast de routekaart verder aan prestaties geleverd is als het gaat om de eiwittransitie of voedseltransitie. U heeft daar een aparte wethouder voor.

00:44:51

Partij voor de Dieren: U vroeg in uw eigen woordvoering om verbinding met die ondernemers. Dat is wat wij de afgelopen jaren gezien hebben. Verbinding met ondernemers om dat samen op de agenda te zetten.

00:45:03

Voorzitter: U heeft een vervolgvraag.

00:45:04

D66 : Die ondernemers waren daar toch al mee bezig, zover ik weet?

00:45:08

Partij voor de Dieren: Die ondernemers vroegen om verbinding. Dat is juist belangrijk. Ondernemers willen met elkaar in contact komen. Die willen korte voedselketens. Daar kan de gemeente een hele belangrijke rol in spelen. Zoals wij dat ook doen op andere gebieden, zoals energietransitie. Soms gaan dingen niet zoals je gewild had. We konden helaas niet altijd kap voorkomen, terwijl we ons er wel heel stevig voor hebben ingezet. Het is politiek en financieel ingewikkeld om plannen uit het verleden terug te draaien. Zelfs als je er met de ogen van nu geheel anders tegenaan kijkt en het anders zou willen doen. Dat leidde soms tot absurde situaties. Zoals een bushokje op een plek waar geen bus langs reed. Dat moest blijven staan, want het was te duur om het ergens anders neer te zetten.

00:45:54

Partij voor de Dieren: Hetzelfde gold voor een wandelpad, aangelegd door een prachtig bos. Gelukkig wisten wij dat te voorkomen. Laten we hopen dat we dat in de toekomst beter doen. Dat we een slecht plan kunnen wijzigen. Helaas lukt dat niet altijd. Tot slot wil ik een aantal mooie punten noemen die wij in de commissies hebben ingebracht. Een aantal is al genoemd, zoals circulariteit. Wij willen graag meer aandacht voor biobased en natuurinclusief bouwen. De Partij voor de Dieren is blij met de expliciete aandacht binnen sport, voor inclusieve sport. We zijn trots op de Pride Groningen. Op de grote, diverse opkomst en het brede scala aan activiteiten dat daaromheen georganiseerd is. Wij waarderen de excuses van de burgemeester omtrent ons slavernijverleden zeer.

00:46:45

Partij voor de Dieren: We zijn trots op de Groningse gastvrijheid en ons humane beleid voor vluchtelingen. Dat we het in samenspraak met inwoners goed gedaan hebben. Dat we onze opvang goed geregeld hebben. We hebben goed ingezet op armoede. Er is een succesvolle regeling voor de tegemoetkoming in dierenartskosten. Wij hopen dat er straks extra geld is om dit voort te zetten. We

hebben breed over armoede gezien, dat dat veel mensen geholpen heeft. We zijn echt een college in ons coalitieakkoord. We hebben mensen verlichting gegeven. We hebben geprobeerd armoede te doorbreken. Tot slot onze waardering voor alle woordvoerders cultuur hier in deze raad. Die hebben ontzettend veel tijd moeten steken in de cultuurnota.

00:47:29

Partij voor de Dieren: Die hebben ontzettend veel mensen gesproken. Die nota ligt er. Dat hebben wij ook in 2024 gedaan. Ik ben ermee begonnen dat wij als raadslid geen boekhouder zijn. Toch nog kort over de financiën. Er komt een financieel ravijnjaar aan. Ik heb in eerdere woordvoeringen goede dingen gehoord waar we mee bezig zijn. Daar is geld voor nodig. Helaas komt er een financieel ravijnjaar aan. We zien nog vele grote tekorten, ook in de jeugdzorg. We hebben die zorg. We hopen dat het Rijk uiteindelijk met meer geld over de brug komt.

00:48:03

Voorzitter: Dank u wel voor uw inbreng. Dan is nu het woord aan de Stadspartij 100% voor Groningen.

00:48:28

Stadspartij 100% voor Groningen: Dank u wel, voorzitter. Welkom in ons midden. U bent van mijn fractie gewend dat we vooruitstrevende ideeën steunen, afgewisseld met wat meer conservatieve standpunten. Hetzelfde geldt voor enigszins pessimistische beschouwingen, met een wat meer optimistische blik op de uitdagingen in onze gemeente. Ik zou willen dat ik hier alleen maar progressieve en optimistische geluiden kon laten horen. Er komt wel wat, maar het is naïef om alleen maar te blijven jubelen over de rekening 2024 en te pleiten voor meer van hetzelfde, en snel graag. Enkele fracties in deze raad doen dit wel. Die spelen daarmee wat mij betreft met vuur en risico's die niet te controleren zijn. Zeker niet als er wat tegenwind komt. Ik hoop dat ik ongelijk krijg, maar ik vrees het ergste.

00:49:21

Stadspartij 100% voor Groningen: Voorzitter, mijn fractie is positief over het programma Taalambassadeurs. Op de start in 2024 van het beschermingsprogramma Filomena in Groningen zijn we ook trots. We hopen op een succesvolle voortzetting. Buitenschoolse opvang is in 2024 voor het eerst beschikbaar gekomen voor kinderen in het speciaal onderwijs. We hopen dat dit voortgezet kan worden. We investeren in sport. We maken hier een forse inhaalslag. De Stadspartij is hier tevreden over, want sport is meer dan bewegen. Het is gezondheid, verbinding, preventie. Het is trots. Het is ook leren omgaan met verliezen. We zijn tevreden over hoe de gemeente Groningen bedrijfsafval inzamelt en hiermee ondernemers helpt. We willen dat deze dienst niet wordt afgestoten, omdat het eens een jaar negatieve cijfers schrijft.

00:50:12

Stadspartij 100% voor Groningen: Nu ik het toch over afval heb: de inzet van de gemeente op het uitrollen van circulariteit is prima. De zorg bij het stimuleren van circulariteit, is dat het moeilijk blijkt ondernemers te bereiken om ze aan tafel te krijgen. Om hen aan te laten haken bij de programma's voor circulariteit. In de rekening staat letterlijk: het rendement van contact met ondernemers is niet in orde. Veel ondernemers zeggen ons dat ze helemaal geen contact hebben met de

gemeente over van alles en nog wat. Terwijl het college aangeeft dat er wel veel gepraat wordt. Misschien moeten we de intermediairs waarmee het college praat toch eens tegen het licht houden. Of de berichten waarvan we willen dat ondernemers het weten, hen ook echt goed en op inhoud bereiken.

00:50:57

Stadspartij 100% voor Groningen: Misschien verschilt de wijze van denken en praten van ons kneiter linkse college toch iets te veel van onze ondernemers, die met hun poten in de klei staan en steeds meer uitdaging ervaren. Het PR-beleid van de reclamebelasting is een prachtig voorbeeld van deze mismatch. Voorzitter, de gemeente Groningen staat voor grote financiële uitdagingen. Veel voorzieningen zijn aan vervanging of uitbreiding toe. We spaarden er niet voor. We legden maar weinig reserves aan. Onze schuld - bezit verhouding is belabberd. Die wordt alleen maar slechter over een paar jaar. Het Rijk moet betalen voor wat we moeten doen. Tot nu toe, doet ze dat niet toe. Ik noemde het Rijk daarom vorige week al een wanbetaler.

00:51:45

Voorzitter: U heeft een interruptie van de ChristenUnie.

00:51:48

ChristenUnie: Dank u wel, voorzitter. Toch nog een stukje terug in de woordvoering over de ondernemers. In de sessie heeft de wethouder een aantal voorbeelden gegeven over het samenwerken met de ondernemers. U gaf van tevoren aan dat u niet alleen maar pessimistisch of alleen maar optimistisch wilde zijn over alles. Over ondernemers vond ik u best wel pessimistisch. Daarom stel ik u de vraag hoe u aankijkt tegen de collectief gebiedsgerichte projecten. Zoals bij Westpoort, Winschoterdiep of De Hoogte.

00:52:22

Stadspartij 100% voor Groningen: De ervaring is dat ik ondernemers spreek die weinig aangehaakt zijn bij deze overkoepelende organisaties. Die niet gemotiveerd lijken te raken door manoeuvres van de gemeente zelf, zoals reclamebelasting en andere bepalingen. Het vertrouwen is de laatste jaren enigszins geschaad. Dat merk je in het rendement van communicatie. Dat is ook in de rekening benoemd door het college.

00:52:49

Voorzitter: U heeft een vervolgvraag.

00:52:52

ChristenUnie: Dank u wel. Dat was niet helemaal een antwoord op mijn vraag. Ik heb niet gezegd dat alles goed gaat. Ik vroeg of u bij die collectief gebiedsgerichte projecten ondernemers heeft gesproken die daaraan bijdragen. Westpoort, of de Hoogte? Zegt u dat het ook daar niet goed gaat? Dat is wat u nu in het algemeen als antwoord geeft. Dat wil ik graag van u weten.

00:53:17

Stadspartij 100% voor Groningen: Ik heb niet specifiek ondernemers gesproken in de gebieden die u noemt. Wel in het gebied Hoendiep, waar ik zelf werkzaam ben. Daar krijg ik deze geluiden heel duidelijk te horen. Ik vervolg. Ik was gebleven bij het Rijk als als wanbetaler. Daarmee staat onze gemeente misschien wat verder af van ondernemers, die weten dat een wanbetaler vaak in een onverwachte hoek zit. De

hoek waar je op vertrouwde. Waar je er jarenlang van uit kon gaan dat het goed ging. We moeten op de achtergrond dus werken aan een plan B. We moeten daar vandaag mee beginnen. Niet door te bezuinigen om het hoofd boven water te houden, maar door ambities bij te stellen. De bouw van een dure voorziening? Nog maar even niet. Stel het uit, of doe het helemaal nooit.

00:54:08

Stadspartij 100% voor Groningen: Richt een straat niet in om iets meer groen te hebben, maar plant voor minder geld tien keer meer bomen op een plek waar dat eenvoudiger is en goedkoper kan. Staar je niet blind op een project uit de strategische investeringsagenda. Geef niet zittend in een tunnel, miljoenen uit aan een planvoorbereiding. Ik gaf het al helder aan bij de laatste begrotingsbehandeling en zal het blijven herhalen. Het is prima om ambitieus onze stad te besturen, maar ken je grenzen. Voorzitter, de Stadspartij maakt zich zorgen over de forse grondexploitaties en verstrekte leningen aan enkele grote projecten. De in het weerstandsvermogen opgenomen bedragen concentreren zich vooral op enkele grote posten. De risicospreiding is slecht.

00:54:51

Stadspartij 100% voor Groningen: De bouwstenen van ons weerstandsvermogen zijn ook wankel. Onze accountant benoemt voor het eerst sinds jaren dat onze Enexis-aandelen helemaal niet zo handig zijn als reserve.

00:55:02

Voorzitter: Komt u tot een afronding?

00:55:03

Stadspartij 100% voor Groningen: Ja. We bouwen de komende jaren duizenden woningen, maar een kleine rentestijging of lichte economische tegenwind raakt ons hard. Ik rond af. Voorzitter, pas op de plaats. Kritischer geld uitgeven. Prioriteiten stellen. Kerntaken eerst. Veiligheid. Een nette openbare ruimte. Armoede bestrijden. Werk voor iedereen. Verenig minder investeren misschien met minder CO2-uitstoot, door projecten die veel CO2 uitstoten niet uit te voeren. Afsluitend. We stemmen in met de rekening, maar we slapen elk jaar iets slechter in de dagen rondom de bespreking van dit document. Dank u wel.

00:55:42

Voorzitter: Dank u wel voor uw inbreng. Dan gaan we door naar de SP.

00:56:07

SP: Dank u, voorzitter. De rekening van de gemeente blijft toch ieder jaar weer een bijzonder boekwerk wat voor ons komt te liggen. We kijken hier liefst iedere week vooruit. We bespreken nieuw beleid en wat er nog moet gaan gebeuren. Toch is terugkijken ook verstandig. Dat zeg ik niet alleen als student geschiedenis en archeologie. Het gaat namelijk ook om de wereld achter het boekwerk. De wereld achter de cijfers. Deze cijfers zijn een heel beperkte representatie van de werkelijkheid. Waar het om gaat, zijn de politieke keuzes die daarachter liggen. De grote invloed die ze hebben op het dagelijks leven van onze inwoners. Wat zijn die keuzes geweest in 2024? Wat was 2024 überhaupt voor een jaar? Het is het jaar dat het rechtse PVV - VVD kabinet aantrad. Wat de grote problemen van de Groninger en de rest van Nederland niet heeft opgelost.

00:57:00

SP: In die zin is er bar weinig veranderd sinds de roemloze val van die rechtse regering. Daar weet onze voorzitter alles van. Gelukkig staat de linkse coalitie in Groningen nog fier overeind. In 2024 zijn in Groningen keuzes gemaakt en stappen gezet om de grote problemen van de Groningse samenleving aan te pakken. Neem de armoedebestrijding. Daar gaan miljoenen extra naartoe, die voor een groot deel daadwerkelijk uitgegeven zijn. Dat betekent dat ze bij de mensen terecht gekomen zijn die ze nodig hebben. Neem de pilot voor mondzorg voor mensen met lagere inkomens. Daar is 3,5 ton aan uitgegeven. Honderden mensen zijn daarmee naar de tandarts gegaan. Die zouden dat anders niet gedaan hebben.

00:57:45

SP: Het aanvragen van uitkeringen is makkelijker gemaakt. Er wordt minder bewijslast voor gevraagd. Hierdoor worden veel meer mensen bereikt en ondersteund. Kijk naar wijkvernieuwing, waar miljoenen heen gaan en die in 2024 is uitgebreid met Vinkhuizen en Leeuwenborgh.

00:58:02

Voorzitter: Voor u vervolgt. U heeft een interruptie van de PVV.

00:58:05

PVV: Dank u, voorzitter. Dit is het riedeltje van de SP om het kabinet zwart te maken. Een kabinet dat de puinhopen van decennia lang linkse besturen moest opruimen. Dat even terzijde. Wat heeft de SP in deze coalitie voor de werkende middenklasse in Groningen gedaan? Dat is structureel mijn vraag. De werkende middenklasse hier in Groningen is hartstikke ontevreden. We horen de SP alleen maar over de mensen die afhankelijk zijn van toeslagen. Mijn vraag is wat de SP hiervoor doet.

00:58:44

SP: Dank, Voorzitter. Ik hoop dat er ooit een echte linkse regering komt. Ik begrijp dat wensdenken van mevrouw Blauw wel. Wat wij in Groningen voor elkaar krijgen voor die middenklasse, is heel veel meer dan wat ze in Den Haag de afgelopen elf maanden voor elkaar hebben gekregen. Wij investeren wel echt in onze gemeenschap. Als we de armoede hier bestrijden, dan heeft de hele samenleving daar iets aan. Dat komt ons allemaal ten goede. Daarnaast is de verkeersveiligheid enorm aangepakt. Veel 50 km straten zijn teruggebracht naar 30. Daar heeft de middenklasse volgens mij ook wel iets aan. Er worden heel veel woningen gebouwd. Ik herken niks van dat beeld van mevrouw Blauw.

00:59:32

Voorzitter: Een vervolgvraag.

00:59:34

PVV: De werkende middenklasse zal ook niet bij de SP aankloppen. Die zijn heel erg ontevreden. Waarom? Zij worden hier de sterkste schouders genoemd. Die sterkste schouders zijn op een gegeven moment niet meer de sterkste schouders. Die worden de armoede ingedrukt. De SP doet niks voor de werkende middenklasse. Wat heeft u feitelijk gedaan voor deze mensen? Mensen die nergens gecompenseerd worden. Die alle lasten moeten dragen, ook voor degenen die alle toeslagen ontvangen.

01:00:12

SP: Dank, voorzitter. Als gemeente is het heel moeilijk om te doen aan inkomenspolitiek. Wat het college wel heeft gedaan, is die grenzen oprekken tot wanneer mensen kwijtschelding krijgen voor de gemeentelijke belastingen. Om ervoor te zorgen dat mensen die het moeilijk hebben, gesteund worden. Als er mensen in de armoede worden gedrukt, is dat de schuld van de Haagse regering. Niet van ons college hier in Groningen.

01:00:46

Voorzitter: Er is nog een interruptie van de Stadspartij.

01:00:50

Stadspartij 100% voor Groningen: Dank u, voorzitter. Hoe kijkt u aan tegen de betaalbaarheid van woningen voor de middenklasse in deze stad? Dat ontwikkelt zich niet best, de komende jaren. Hoe ziet u dat? Wat voor rol kan daar de gemeente innemen?

01:01:06

SP: Wonen blijft een heel erg moeilijk ding. Dat is een ding waar we de markt in zien met alle nare gevolgen die dat heeft. We zien dat projectontwikkelaars koude voeten krijgen, nu het allemaal moeilijk is. Dat er daardoor veel minder woningen worden gebouwd. Wat heel slecht is voor de prijs van die woningen. Het college heeft wel gezorgd voor instrumenten als KoopGarant, om te zorgen dat er echt betaalbare koop komt. Dat is natuurlijk een heel groot probleem. Dat zie ik ook gebeuren. Ik geef er de Stadspartij gelijk in, dat dat een groot probleem is. In die noordelijke wijken wordt hard gewerkt aan het opheffen van de grote verschillen met de rest van de gemeente. Aan het verbeteren van woningen, bestrijden van kinderarmoede en het vergroten van de sociale veiligheid.

01:01:58

SP: Het jaar 2024 maakte een verschil voor velen. Die extra middelen om armoede te bestrijden en wijken te verbeteren, doen we niet uit de goedheid van ons hart. Wij steunen mensen niet uit liefdadigheid, maar uit de overtuiging dat alle mensen volwaardig mee moeten kunnen doen in de samenleving. Niet iedereen krijgt die kans zomaar. We weten dat in het kapitalistische systeem in de armoede belanden of je huis verliezen, iedereen zou kunnen overkomen. We bouwen hier aan een weerbare samenleving waar mensen niet vallen voor rechtse praatjes die juist inspelen op mensen in onzekere situaties. Daar ga ik volgende week graag verder op in. Kijkend naar het grotere financiële plaatje, vallen een aantal dingen op.

01:02:38

SP: Het weerstandsvermogen is tot 2028 ruim boven de 100%. Alle risico's zijn nog prima op te vangen. Het ravijnjaar wordt jaren uitgesteld. Als er in 2028 echt problemen komen, kunnen er nog drie kabinetten zijn geweest in Den Haag als die een beetje het voorbeeld volgen van het huidige demissionaire kabinet. Wat ik daarmee wil zeggen, is dat de toekomst ontzettend onzeker is. Niet om het werk van de financiële experts tekort te doen, maar het voorspellen van die toekomstige positie is heel erg moeilijk. Zeker als je kijkt naar een periode langer dan twee jaar. De gemeente staat er in die zin veel beter voor dan voor de coalitieperiode werd voorspeld. De solvabiliteit is veel beter. Het ravijnjaar is jaren opgeschoven.

01:03:27

SP: Het enige wat zeker is, is dat het niet gaat lopen zoals het nu opgeschreven is. Daarom willen wij als SP ons niet mee laten sleuren in doemdenken over de gemeentelijke financiën. Wij willen volop blijven investeren in de Groningse samenleving. Wij laten ons net als het afgelopen jaar, niet gijzelen door guur, rechts beleid uit Den Haag.

01:03:51

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we het woord nu geven aan de VVD-fractie.

01:04:14

VVD: Het leuke is dat ik wederom de SP monddood zou kunnen maken. Dat was me vorig jaar ook bijna gelukt. Dank u wel, voorzitter, op deze unieke dag. Het werd al eerder gememoreerd. Uw eerste vergadering. Voorzitter, ik feliciteer u met ons. In de politiek gaat het om idealen. Om de manier waarop je je samenleving wilt inrichten. Het gaat om de manier waarop je zorgt dat de overheid werkt voor mensen. In ons geval dat de overheid werkt voor Groningers. Voor een Groninger die een huis zoekt. Voor een Groninger die een huis heeft. Voor een Groninger die een baan zoekt. Voor een Groninger die wil sporten. Voor een Groninger die wil ondernemen. Voor een Groninger die wil uitgaan. Voor degene die onze stad, onze gemeente komt bezoeken, omdat hij of zij Groningen wil ervaren.

01:05:09

VVD: Een Groninger wil in vrijheid zijn leven kunnen leiden. Hij wil vrij zijn om zijn eigen keuzes te kunnen maken. De Groninger die geniet van zijn vrijheid, gunt die vrijheid ook aan een ander. Zelfs als hij de keuzes van een ander niet begrijpt, of hij het er niet mee eens is. Als de grenzen worden overschreden, moet de gemeente daarop ingrijpen. Wij willen dat elke Groninger dezelfde kansen krijgt om zich te ontplooien. Dat iedereen dan uiteindelijk andere keuzes maakt, vinden wij niet erg. Groningers zijn allemaal uniek en dus verschillend. Iedere Groninger heeft evenveel recht op vrijheid en op kansen. Wat je geloof, je huidskleur, je nationaliteit, je seksuele voorkeur, geslacht of maatschappelijke positie ook is. Op deze manier richten wij, liberalen, een samenleving in.

01:05:53

VVD: Vanuit deze waarden krijgen we een samenleving waar elke Groninger zichzelf kan ontplooien. Een samenleving waarin we geloven in de kracht van onze inwoners en waar wij de inwoners helpen als het nodig is. Wij hebben de afgelopen jaren de inspanningen van het college beoordeeld langs de lijnen van wonen en werken. Dat zal ik nu weer doen. Wij hebben vorige week al een uitgebreide financiële terugblik gegeven, dus die laat ik nu liggen. Als we kijken naar de prestaties van het college op het gebied van wonen, dan is het een trieste bedoening. Jaar in jaar uit halen we onze eigen gestelde doelen niet. Een college dat hoog opgeeft over sociale woningbouw, onttrekt 272 sociale huurwoningen uit de markt.

01:06:35

VVD: Nu zijn wij niet per se voorstander van sociale huurwoningen, maar dat terzijde. Wij zouden een voorstander zijn van het toevoegen van seniorenwoningen, het aanpakken van scheefhuren en het stimuleren van de doorstroom.

01:06:48

Voorzitter: U heeft de interruptie van de ChristenUnie.

01:06:52

ChristenUnie: Dank u wel. Het gaat over het onttrekken van die sociale huurwoningen, weet mevrouw Ietje...

01:07:02

Voorzitter: U mag het bij de achternaam houden. Mevrouw Jacobs.

01:07:05

VVD: Ik heb er twee. U mag kiezen.

01:07:07

ChristenUnie: Weet mevrouw Jacobs ook om welke woningen dat gaat? Of dat tijdelijk is, of dat het blijft?

01:07:15

VVD: Dat weet ik, de heer Rebergen. Het gaat er alleen om dat de woonopgave wederom niet gehaald is. Als u mij belooft dat u als die woningen terug zijn, niet zegt dat we 272 sociale woningen hebben toegevoegd, mag u ook zeggen dat het nu niet gebeurt. Ik vrees dat u dat ook gaat zeggen. Dan tellen we dubbel. Dat moeten we niet doen. We zien in deze gemeente dat de regie op de woningmarkt er niet voor zorgt dat er woningen worden gebouwd. Wat ons betreft, moet er vooral worden ingezet op het faciliteren dat projectontwikkelaars kunnen ontwikkelen en bouwers kunnen bouwen. Had u allen het initiatiefvoorstel van de VVD maar omarmd. Dat waren 45 prachtige voorstellen om de woningmarkt vlot te trekken.

01:07:58

GroenLinks: U heeft eigenlijk geen tijd meer. Ik ben net al best coulant geweest. In de interrupties heeft u al extra gehad, net als in uw betoog. Ik wil voorstellen dat mevrouw Jacobs vervolgt.

01:08:11

VVD: Wonen in Groningen is nog steeds een uitdaging, zeg ik vooral tegen onze voorzitter. Als we kijken naar werken, zien we nog steeds een groot onbenut arbeidspotentieel en een krapte op de arbeidsmarkt. Dat baarde ons vorige jaren zorgen. Dat doet het nu nog steeds, voorzitter. Een baan is zoveel meer dan een inkomen. Het geeft structuur, waardigheid en een zinvolle invulling van je dag. Net als in 2024, sluiten er ondernemers hun bedrijf, omdat ze niet voldoende werknemers kunnen vinden. We zien dat onze ondernemers het moeilijk hebben in onze gemeente. Het is moeilijk om personeel te vinden. Het is moeilijk om hun auto te parkeren. Het is moeilijk om hun klanten te laten parkeren. Het is moeilijk om hun personeel te laten parkeren.

01:08:51

VVD: Ondanks dat, is de VVD trots op wat onze ondernemers in 2024 elke dag hebben laten zien. Zij maken onze binnenstad levendig. Zorgen voor bruisende wijk- en buurtwinkelcentra. Ze zorgen voor sfeer en voor heel veel banen. Zij verdienen een faciliterende gemeente. Een gemeente die werkt voor ondernemers. Als wij denken aan leven in onze gemeente, dan willen wij graag de bruisende hoofdstad van Noord-Nederland zijn. Met evenementen, congressen, festivals en beurzen. We zijn trots op ons rijke culturele leven. Van Martiniplaza tot de Stadsschouwburg. Van

de Oosterpoort tot het Groninger Museum en alles wat ertussen zit. We hadden ook graag gezien dat de marathon was doorgegaan. We vinden het eeuwig zonde dat wij in onze gemeente in 2024 de dance events de nek hebben omgedraaid.

01:09:39

VVD: Bij gezond leven hoort ook sporten. Wij zien nog steeds dat we in onze gemeente onvoldoende capaciteit hebben om te sporten. We hebben een etterend conflict op sportpark Corpus Den Hoorn. Dit wordt door het college eerder gekoesterd dan aangepakt. Dit zijn punten waar wij bij uitstek regie verwachten, maar daar laten we het liggen. Leven draait ook om veilig leven. Daarin hebben we gezien dat er een hoop is misgegaan.

01:10:08

Voorzitter: U heeft een interruptie van de ChristenUnie.

01:10:11

ChristenUnie: Dank u wel, voorzitter. Over sportpark Corpus Den Hoorn hebben we het al vaker gehad. Die laat ik even liggen. Het gaat over de sportvoorzieningen. We bespreken straks het plan voor de sportvoorzieningen, waarin we 400 miljoen gaan investeren. Dan neemt de gemeente daar aardig regie in. Of niet?

01:10:28

VVD: In 2037 bedoelt u? Daar hebben we niks aan als we vandaag willen sporten.

01:10:34

Voorzitter: U heeft nog een vervolgvraag.

01:10:37

ChristenUnie: Voorzitter, het plan gaat helemaal niet over 2037. Het gaat over tot 2037. Het gaat ook over de komende drie jaar, de vier jaar daarna en de vier jaar daarna. Het is een programmatisch plan. Ik wil graag dat mevrouw Jacobs aangeeft hoe ze dat ziet voor de komende jaren.

01:10:55

VVD: Dat zijn een aantal punten en dan vervolg ik mijn woordvoering. We hebben een achterstand in te halen. We hebben op niveau te komen. We moeten mensen extra laten sporten. Daar voorziet het plan niet in. Hoogstens op het inhalen van de achterstand.

01:11:08

Voorzitter: Voor u vervolgt. Ik zag nog een interruptie van de GroenLinks-fractie.

01:11:11

GroenLinks: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat ik het ook enigszins kort moet houden. Het zijn een boel woorden. Dat erken ik direct. Er is te veel publieke regie. Te weinig regie bij sport. Er zijn 4.000 woningen erbij de laatste jaren, maar dat is wel te weinig volgens de VVD.

01:11:26

VVD: Volgens uw eigen plannen.

01:11:26

Voorzitter: Graag een voor een.

01:11:28

GroenLinks: Voorzitter, dank u wel. Alleen maar mooie woorden. Wat zou de VVD met deze mooie woorden anders hebben gemaakt? Het is allemaal niet goed. Waar was het plan?

01:11:39

VVD: Ik heb u 45 voorstellen gestuurd. Die heeft u niet overgenomen.

01:11:44

Voorzitter: Een vervolgvraag.

01:11:47

GroenLinks: Voorzitter, zou het kunnen zijn dat de meerderheid van deze raad besloten heeft alleen de uitvoerbare, werkende voorstellen daarvan over te nemen? Niet alleen die voor de Bühne?

01:11:55

VVD: Nee, voorzitter. Ze waren allemaal uitvoerbaar. Ze waren allemaal heel verstandig geweest. Voor de VVD draait leven ook over veilig leven. Daarin hebben we gezien dat er een hoop is misgegaan. Grote delen van onze stad lijken op Sodom en Gomorra. Drugsdealers zijn er de baas. Vrouwen kunnen er niet veilig over straat. Gebruik van alcohol, drugs, urineren en braken is eerder regel dan uitzondering. We zijn heel blij te constateren dat het linkse stadsbestuur een deel van de naïviteit heeft afgeschud. Dat het snapt dat camera's echt helpend zijn in de totale aanpak en om de enorme ellende op de Gele Loper adequaat aan te kunnen pakken. Wij zijn blij met de constatering van onze waarnemend burgemeester dat ons uitgaansleven duistere kanten kent die niet normaal zijn.

01:12:37

VVD: Net zoals onze vorige burgemeester al jaren zei. Blijkbaar is een vreemde blik nodig om wakker te worden. Ik ben bijna aan de afronding, voorzitter. Wij zijn blij met de eerste stappen die zijn gezet en zijn hoopvol op het vervolg. Steekpartijen, schietincidenten, seksuele intimidatie. Het hoort niet thuis in onze stad en ons uitgaansleven. Wij zullen nooit een fractie zijn die zegt: dat hoort nu eenmaal bij de Poele of de Peper. We schrikken ervan als andere fracties dat wel zeggen. Ik rond af met de constatering dat ook in 2024 de rechtervleugel van de grutto node werd gemist. Zonder dat bleek het lastig vliegen. Dank u wel.

01:13:14

Voorzitter: Dank u wel voor uw inbreng. Dan is de volgende spreker Student en Stad. Wellicht voor de deelnemers. Ik sta wel enige marge toe, maar als het echt buiten de minuut gaat dan ben ik streng. Een aantal zit al over de minuut, dus daar was ik al redelijk coulant geweest. Dan weet iedereen dat.

01:13:50

Student en Stad: Dank u wel, voorzitter. Terwijl Den Haag stilstond, werden in Groningen keuzes gemaakt in 2024. We investeerden in energietransitie, openbare ruimte, dienstverlening en nog veel meer. Het is belangrijk om te beseffen dat niet elke keuze automatisch een stap vooruit is. Zo leidde in 2020 een beleidskeuze hier tot massale ombouw van studentenhuizen naar studio's. Hechte studentenhuizen werden uit elkaar getrokken, een nog groter tekort aan kamers en meer eenzaamheid. In 2024 zag Student en Stad helaas keuzes die de basis van onze

jonge, bruisende stad onder druk zetten. Die basis zit hem er voor ons in dat iedereen, student of stadje, behoefte heeft aan een woning die voelt als thuis. Aan plekken in de stad om het dagelijkse leven even los te laten en financiële zekerheid.

01:14:54

Student en Stad: Het begint bij betaalbare, passende woonruimte. Het gebrek hieraan is niet voor niets oorzaak nummer één voor een groot deel van de problematiek op het gebied van veiligheid en mentaal welzijn. Het is jammer dat in 2024 het aantal sociale huurwoningen daalde. Het college koos voor achteruitgang als het ging om jongerenhuisvesting. We kijken toe hoe studentenhuizen nog steeds worden omgebouwd naar studio's. We kiezen ervoor om geen vergunningen uit te geven voor nieuwe studentenhuizen in de stad. Ondanks ambities, wijzen we voor gedeelde wijken consequent naar Zernike. Terwijl deze woningen er, als het meezit, pas over vijf jaar zijn en slechts in een deel van de vraag naar jongerenhuisvesting kunnen voorzien.

01:15:42

Student en Stad: Tenslotte besloot men in te stemmen met de nieuwe woonwijk Stadshavens. Waar ruimte is voor alle bevolkingsgroepen, behalve jongeren. Dat is een dieptepunt, als u het mij vraagt. Gedeeld wonen in de stad is namelijk voor veel studenten, stadjes, starters en soms ook senioren, hun stabiele basis. Het is betaalbaar. Het is sociaal. Het is een fijne plek om thuis te komen. Het verbaast me hoe sommige partijen hier kunnen pleiten voor betaalbaar wonen, terwijl ze gedeeld wonen onmogelijk maken. Stabiliteit is meer dan alleen een dak boven je hoofd. We moeten soms immers de deur uit. Het is ook ruimte om het dagelijks leven soms even los te laten. Het stadsstrand, het Groninger Museum, het voetbalveld en voor een jonge stad als Groningen, bij uitstek onze bruisende nacht- en evenementen cultuur.

01:16:36

Student en Stad: We zijn blij dat er na de zomer een nachtvisie ligt, want we zien dat de nacht- en evenementen cultuur in 2024 onder druk stond. Dat is nu nog steeds. Dit komt niet alleen door inflatie of pandjesbazen, maar ook door keuzes in dit stadhuis. Zo maakten regels het in 2024 lastig om een potje voetbal te kijken op het terras. Zo besloot de gemeente dance events te beperken en zien organisatoren van kleine evenementen door de bomen het bos niet meer, in ons 40 pagina's lange vergunningenbeleid. Voorzitter, de nacht is voor veel studenten en stadjes een essentieel onderdeel van hun leven. Het biedt houvast om op de dinsdag naar de Shooters te gaan. Of naar een festival op de Suikerunie. Natuurlijk snappen wij dat leefbaarheid van belang is, maar ook leefplezier hoort bij deze stabiele basis.

01:17:27

Student en Stad: In een stad waar we geen scheet meer mogen laten zonder vergunning, hoef ik niet te wonen. Een stabiele basis betekent ook financiële zekerheid. Het is pijnlijk om te zien, maar voor veel stadjes en studenten is het lastig rondkomen. We waarderen dan ook de inzet van het college op wijkvernieuwing en armoedebestrijding. We zien ook dat studenten hier in de regel buiten de boot vallen, omdat ze kunnen lenen bij DUO. Wij maken ons er zorgen over, dat we hierdoor als gemeente weinig grip hebben op armoede onder studenten. Zeker omdat er een groep studenten is die helemaal niet mag lenen bij DUO. Over deze groep zullen wij

volgende week een motie indienen. Als blijkt dat we deze groep jongeren tot nu toe in armoede lieten vallen omdat zij konden lenen terwijl ze dat niet kunnen, dan is het van belang dat we daar zo snel mogelijk iets aan doen.

01:18:15

Student en Stad: Voorzitter. Groningen is jong, bruisend en ambitieus. Alleen als we die energie blijven voeden door student en stadjer een stabiele basis te bieden die hij of zij verdient, kunnen we dit vasthouden. Uiteindelijk hebben we allemaal behoefte aan een woning die voelt als thuis, een plek in de stad om het dagelijkse leven even los te laten en financiële zekerheid. Daarover volgende week meer. Ik zie geen handen, want jullie hebben geen spreektijd meer, volgens mij.

01:18:44

Voorzitter: Dank u wel. We kijken uit naar uw inbreng van volgende week. Dan nodig ik nu de ChristenUnie uit voor hun inbreng. Die hebben een uitdaging. U heeft veel interrupties gedaan, dus u heeft nog maar een beperkt aantal minuten. We zijn benieuwd.

01:19:12

ChristenUnie: Dank u wel en welkom, burgemeester. Vorige week hebben we verschillende meningsvormende sessies gehad over de jaarrekening. Wat ik van alle partijen hoorde, was dat voor een groot gedeelte positief. Zo kijken wij ook terug op het vorige jaar. Bij de behandeling van de begroting wensen we altijd alle wethouders, ambtenaren en andere betrokkenen Gods zegen toe op de gemaakte plannen. Als wij terugkijken op 2024 zien wij die zegen ook. Zoals ik de verschillende partijen in de sessies vorige week heb gehoord, ziet u dat ook. We mogen dankbaar zijn voor alle goede dingen die zijn gebeurd. Deze woordvoering zal ik verder vormgeven aan de hand van drie kernwaarden van waaruit onze fractie werkt. Barmhartigheid, verbondenheid en rentmeesterschap.

01:20:00

ChristenUnie: Als we het hebben over barmhartigheid, dan gaat het voor ons om het omzien naar inwoners in de samenleving die het minder hebben, of die minder goed kunnen deelnemen aan de samenleving. De SP zei het ook al, het kan iedereen overkomen. Daar hebben we in 2024 als gemeente goed op ingezet. Bijvoorbeeld met het Talentperron aan het Harm Buitenplein, de pop-up Banenwinkel in de Zwanestraat en het Startfest dat zowel in onze gemeente als in de regio is gehouden. We hebben extra geïnvesteerd in de laagdrempeligheid voor minima- en armoede regelingen. Door ze te vereenvoudigen, minder bewijslast te vragen en te werken vanuit vertrouwen. Daarnaast hadden we aandacht voor mensen die laaggeletterd zijn.

01:20:39

ChristenUnie: Door in te zetten op het leren herkennen van laaggeletterdheid en bewust te worden van de gevolgen daarvan, door middel van trainingen in de Escape Caravan. Er zijn twee nieuwe Taalhuizen geopend. Voor leerlingen van de Van Lieflandschool en De Wingerd is de naschoolse opvang plus tot stand gekomen. Met de verlengde schooldag hebben we ingezet op het tegengaan van onderwijsachterstanden. Daarnaast hebben we nu een permanente winteropvang voor dak- en thuislozen.

01:21:10

Voorzitter: Voor U vervolgt. U heeft een interruptie van D66.

01:21:13

D66 : Voorzitter. Ik vroeg me af of de ChristenUnie onze zorg over het onderwijsniveau deelt. Zeker in relatie tot laaggeletterdheid.

01:21:22

ChristenUnie: Voorzitter, de rol die de gemeente daarin heeft is beperkt, maar die zorgen delen wij. Onze inzet op het thema verbondenheid kennen velen van u inmiddels wel. Ik ga u niet overhoren, maar ik benoem het toch nog maar even. Waar mensen elkaar ontmoeten, ontstaat verbinding. Verbinding leidt tot oog hebben voor elkaar en omzien naar elkaar. Van deze kernwaarden zien we mooie voorbeelden terug in het jaarverslag. Dat is belangrijk, want in deze tijd is het belangrijk elkaar te ontmoeten en naar elkaar te luisteren. Om begrip te krijgen voor elkaar. De heer van Hoorn van GroenLinks heeft net het voorbeeld van de slavernij daarin genoemd. Veel inwoners hebben zich als mantelzorger of vrijwilliger ingezet voor anderen. Waarvoor allemaal heel veel dank.

01:22:08

ChristenUnie: Jullie zijn van grote waarde voor onze samenleving. Daarom is het goed dat vrijwilligersorganisaties zijn gefaciliteerd in het uiten van waardering voor de vrijwilligers tijdens de waarderingscampagne. Het is goed dat er zoveel mantelzorg waarderingskaartjes zijn uitgedeeld. De sociaal culturele accommodaties leveren hieraan een belangrijke bijdrage. Het is belangrijk dat we die als gemeente subsidiëren en ondersteunen. We hebben ook plekken van ontmoeting gecreëerd. Bijvoorbeeld in de openbare ruimte, via Wintergoud, of door middel van open studio's. Dan nog over rentmeesterschap. Een rentmeester is een persoon die namens de eigenaar zorgt voor het beheer van zijn eigendommen. Die daarmee aan het werk gaat alsof het van hemzelf was.

01:22:50

ChristenUnie: Met rentmeesterschap bedoelen we eerlijk en oprecht zorgdragen voor wat we hebben gekregen. Dat kunnen zowel financiën zijn, als bijvoorbeeld deze aarde. In verband daarmee willen we nog de volgende punten noemen. Onze leefstijl en cultuur levert veel afval en milieuvervuiling op. Daarom moeten we minderen en meer hergebruiken. De gemeente zet goede stappen in scheiding en hergebruik van afval. Daarnaast zien we de stevige positie van repair cafés, kringloopwinkels, weggeefwinkels en andere initiatieven op het gebied van hergebruik. Onze ruilkasten voor sportverenigingen in de Week van de Circulaire Economie zijn een groot succes. Terugkijkend op 2024, zijn we blij met alle geplante bomen die schaduw geven. Die de temperatuur in de omgeving verlagen en de buurt een fijne uitstraling geven. Dan nog over de financiën. Bij schaarste moeten we blijven investeren in de juiste dingen. Zoals in de jeugdzorg, woningbouw en wijkvoorzieningen. Dat hebben we het vorige jaar ook gedaan.

01:23:51

Voorzitter: Komt u tot een afronding?

01:23:53

ChristenUnie: Ja. De PvdA zei het net ook al. Je moet niet alleen met de mond

belijden, maar je moet ook doen. Het is heel Bijbels om dat te zeggen. Practice what you preach. Wat dat betreft, kunnen we constateren dat we een sociaal, christelijk beleid voeren. Dank u wel.

01:24:13

Voorzitter: Dank u wel voor uw inbreng. Dat zie ik al het CDA naar voren komen.

01:24:27

CDA: Zonder pasje, maar dank. Het wordt altijd geregeld. Dat is heel fijn. Voorzitter, ook vanuit mijn fractie welkom en complimenten tot nu toe. Volgens mij verloopt het vlekkeloos. Dat houden we graag zo. Het is de laatste jaarrekening die we in deze periode bespreken. Het is een goed moment om terug te kijken. Hoe heeft Super Links 1 het ervan afgebracht? Laat ik beginnen met het goede nieuws. Wethouder Wijnja heeft financieel degelijk werk geleverd. Natuurlijk zijn er zorgen over toekomstige investeringen en de beperkte bijdrage vanuit het Rijk, maar het weerstandsvermogen is op orde en er wordt flink gespaard. Complimenten ook aan het college voor de investeringen in onderwijs, armoedebestrijding en de energietransitie.

01:25:13

CDA: Als we terugkijken op 2024, dan zijn er ook zorgen. Zorgen over een samenleving die versplintert. Een kwart van de volwassen Groningers geeft aan zich regelmatig eenzaam te voelen. Wij en volgende generaties worden steeds dieper in de online bubbels van ons eigen gelijk gezogen. Geopolitieke ontwikkelingen vertalen zich ook hier in Groningen naar tegenstellingen in onze samenleving. Onze samenleving versplintert. Daarom hebben we een politiek nodig die bouwt aan verbinding. Een gemeente die ontmoeting stimuleert en faciliteert. Daarom is het zo belangrijk dat de maatschappelijke diensttijd in 2024 overeind is gebleven. Daarom is het zo pijnlijk dat de bezoekersvergunning en het betaald parkeren het zoveel duurder maakt om bezoek te ontvangen. Dat werkt eenzaamheid in de hand, terwijl we het zouden moeten bestrijden.

01:26:13

Voorzitter: U heeft de interruptie van Student en Stad.

01:26:15

Stadspartij 100% voor Groningen: Dank u wel, voorzitter. De CDA heeft het over eenzaamheid en verbinding. Ik dacht ook iets te horen over betaalbaarheid. Is het niet gewoon een betoog voor gedeeld wonen?

01:26:27

CDA: Je bereidt je van tevoren voor op interrupties, maar deze had ik nog niet aan zien komen. Als u dat zo ziet, dan denk ik dat wel. Mooi dat we elkaar daar weer vinden. Die verbinding blijft toch fantastisch. Helaas zijn er veel verenigingen in onze gemeente die het zwaar hebben. Dat geldt voor al die binnensport verenigingen die te kampen hebben met wachtlijsten. Roeiers die geen baan aangewezen krijgen. Maatschappelijke instellingen die in 2024 nog reclamebelasting moesten betalen. Vrijwilligers in het bestuur die gebukt gaan onder een stevige administratieplicht. Laten we investeren in plekken die ons samenbinden en samenbrengen. Onze samenleving verweest. Te veel Groningers kwijnen weg op een kinderkamer, op

zolder bij ouders, familie of vrienden, omdat er onvoldoende passende, betaalbare woonruimte is.

01:27:19

CDA: Juist voor hen is het pijnlijk dat Groningen deze hele collegeperiode nog niet één keer de streefcijfers voor woningbouw heeft gehaald. Juist voor hen pleit het CDA voor de inzet van lokale binding. Zodat we bijvoorbeeld met KoopGarant de kans vergroten, om met één verhuizing een meervoudige verhuisbeweging binnen onze gemeente op gang te brengen. Zo zorgen we ervoor dat meerdere Groningse huishoudens door dezelfde investering dichterbij een passende, betaalbare woning komen.

01:27:49

Voorzitter: Een interruptie van GroenLinks.

01:27:50

GroenLinks: Dank u wel, voorzitter. Ik heb niet superveel met streefcijfers, laten we daar eerlijk over zijn. Is de heer de Haan het met mij eens dat als we naar de woningbouw kijken, het nuttiger is om te kijken naar de duizenden woningen die zijn opgeleverd, in plaats van de paar honderd die we onder de streefwaardes zitten? Of gaat het louter om de ambitieuze doelstellingen die gesteld zijn?

01:28:14

CDA: Voorzitter, hoe was de uitspraak ook weer? In mooie woorden kun je niet wonen? Dan moet je me even helpen. Gelul? Dat is niet fatsoenlijk. Dat kan ik hier niet herhalen. Voorzitter, het zou fantastisch zijn als we de cijfers van de opgave halen. Dat het niet alleen blijft bij mooie woorden, maar dat we die ambitie gaan verwezenlijken. Juist voor senioren moet er gigantisch veel bijgebouwd worden. Dat maakt huizen vrij. Kijk naar de vergrijzingsgolf die eraan komt. Ik denk dat er nog veel werk aan de winkel is.

01:28:44

Voorzitter: Er is een vervolgvraag.

01:28:45

GroenLinks: Dank u wel. Ik waardeer de reactie, maar laten we het geen antwoord noemen. Over waar je wel in kan wonen gesproken. Zou de heer de Haan nog willen reageren op 4.000 extra woningen?

01:28:57

CDA: Voorzitter, ik vind het nogal wat om daar trots op te zijn, als je kijkt naar hoeveel mensen een woning zoeken. Ik vind dat nogal wat. Volgens mij moeten we ons juist gaan richten op al die mensen die op dit moment nog geen woning kunnen vinden. Het zou goed zijn als GroenLinks een keer uit die bubbel komt en met mensen spreekt die een woning zoeken. Dat klinkt wel een beetje lomp.

01:29:14

GroenLinks: Dat is nog steeds geen antwoord op de vraag. Dat mag, hè?

01:29:14

CDA: Dat mag.

01:29:15

Voorzitter: Graag via de microfoon.

01:29:17

CDA: Voorzitter, ik was net bij de complimenten gebleven. Die ga ik maar gewoon uitdelen. Ik ben blij dat er werk wordt gemaakt van het bouwen van woningen in de dorpen. Iets waar het CDA al lang voor pleit. Het is mooi dat daar nu werk van wordt gemaakt. Voorzitter, onze samenleving verruwt. We moeten stoppen met het weggijken voor de gevaren van ondermijnende criminaliteit. We moeten stoppen met het normaliseren van het gebruik van harddrugs. Het rioolwater onderzoek van afgelopen jaar, heeft opnieuw laten zien dat het gebruik niet alleen op Nederlandse schaal, maar ook wereldwijd torenhoog is. Terwijl we zien welke wereld er achter harddrugs schuilgaat en hoe vatbaar onze jongeren ervoor zijn.

01:29:55

CDA: Terwijl het dealen onder onze neus plaatsvindt. Terwijl we de politie onvoldoende opsporingsmogelijkheden geven. Natuurlijk moeten we fors investeren in preventie. Niemand is tegen preventie. Iedereen die doet alsof repressieve maatregelen onnodig of momenteel voldoende aanwezig zijn, kijkt simpelweg weg voor de werkelijkheid. Voorzitter, ik kom tot een eind. Onze samenleving versplintert, verweest en verruwt. Er is te veel eenzaamheid, te veel ruimte voor ondermijnende criminaliteit en er zijn te weinig huizen. Volgende week zal het CDA voorstellen doen voor een sterkere samenleving. We kunnen niet langer wachten. De uitdagingen voor Groningen zijn te groot, te schrijnend en te structureel om het weg te relativiseren of vooruit te schuiven.

01:30:42

CDA: Het is tijd voor keuzes die echt impact maken. Voor wonen. Voor veiligheid. Voor verbondenheid. Niet alleen door te praten over ambities, maar door ze ook waar te maken. In beeld, in uitvoering en in politieke moed. De toekomst van Groningen wordt niet bepaald door mooie woorden, maar door daden die het verschil maken voor Groningers van vandaag en morgen.

01:31:04

Voorzitter: Dank u wel voor uw inbreng namens het CDA. Dan is het woord nu aan de Partij voor het Noorden.

01:31:21

Partij voor het Noorden: Ik heb meer dan voldoende tijd, voorzitter. Dank voor de jaarrekening en dat we wederom positief de jaarrekening 2024 kunnen afsluiten. Zonder te herhalen wat we al uitgebreid besproken hebben in de meningsvormende sessies, is het toch goed om ook dit keer de ambtenaren te bedanken voor deze jaarrekening en al het werk dat dit met zich meebrengt. Tegelijkertijd weten we dat de financiële positie van de gemeente niet direct een luxe baart. Geholpen door nog steeds een historisch lage rente, weten we dat we op dit moment tientallen miljoenen euro rente per jaar betalen. Op het moment dat die rente zou stijgen, zou dat wel eens het dubbele kunnen zijn. Dan heb je direct een probleem. Dat is ons geluk. Van ons allemaal. We hebben gelukkig een hele strenge wethouder van financiën.

01:32:32

Partij voor het Noorden: Dat geeft de burger moed. Af en toe mogen we haar

ontmoeten in het Auditcomité. Dan heb je net even wat voorsprong als raadslid. We zitten daar met een stuk of acht raadsleden. Dan hoor je net wat meer. Ik stel jullie gerust, je hoort ook weer niet te veel, natuurlijk. Daarmee kunnen we wel een beetje vooroplopen. Je blijft kritisch, maar soms misschien ook wel wat mild. Dan de aanpak van de Gele Loper. Daar is al het een en ander over gezegd. De vorige vrouwelijke burgemeester heeft daar een heel goed begin mee gemaakt. Het lijkt nu weer een stuk rustiger. Wij hopen en wensen dat ook onze nieuwe burgemeester de orde en de veiligheid van ons allen kan bewaken en daar een goed en positief gevolg aan geeft. Succes.

01:33:30

Partij voor het Noorden: Wat we vorig jaar hebben moeten missen, wat ons niet gelukt is, was de mooie summer school van het Aurora Festival. Als je nu naar de website van het Aurora Festival gaat, zie je dat er dit jaar geen summer school is. Terwijl er best wel geld is overgebleven, waardoor deze summer school had kunnen blijven. Dat zijn van die kleine dingetjes waarvan je zegt: jammer. Vorig jaar was ook het jaar waarin we uitgebreid stilgestaan hebben bij het excuus namens de gemeente over het slavernijverleden van de gemeente Groningen. Ik heb het voorrecht mogen hebben om twee keer bij deze herdenking aanwezig te mogen zijn. Waarbij ik vijf jaar geleden nog dacht: slavernij, dat is toch wel heel lang geleden. Elke keer als je daar nu bij bent, dan denk je: wat hebben mensen elkaar aan kunnen doen.

01:34:24

Partij voor het Noorden: Wat verschrikkelijk. Mensen die daar nog niet geweest zijn, ga een keer naar zo'n herdenking toe en laat je meenemen in het verhaal van ons vreselijke slavernijverleden. Voorzitter, ik bewaar de rest tot volgende week.

01:34:44

GroenLinks: Kijk eens aan. We zijn benieuwd. Het kan dus ook kort. Dank u wel. Ik hoor hier al dat andere mensen graag die minuten nog zouden willen, maar volgens mij werkt dat niet zo. Dan geef ik nu het woord aan mevrouw Blauw namens de PVV.

01:35:11

PVV: Dank u wel, voorzitter. Als laatste mogen is niet altijd in zijn nadeel. Ik kan qua tijd bijna een mede speech houden. Vorige week heb ik namens de PVV in diverse commissies Onderwijs, Veiligheid, Welzijn en Financiën een uitgebreid betoog gehouden. Dit ga ik niet dunnetjes over doen. Wij willen iedereen bedanken voor de bijdrage aan deze gemeenterekening en alle inzet die nodig is om deze gemeente naar de tevredenheid van iedereen draaiende te houden. Dat is best een opgave. We kunnen allemaal heel erg van mening verschillen over de resultaten die in 2024 behaald zijn. Dat doen wij ook. Wij gaan uit van de goede inzet van iedereen. Er gaan ook best wel dingen goed in deze gemeente. Tot zover genoeg gedeug.

01:36:02

PVV: De gemeenterekening bevestigt wat de PVV al langer zegt. We zien een torenhoge belastingdruk die de werkende middenklasse vooral kan ophoesten. Zij worden namelijk vrijwel nergens in gecompenseerd. We zien een gemeente die jaar na jaar miljoenen overhoudt. Niet omdat er zuinig wordt bestuurd, maar omdat geld volgens ons niet op de juiste plekken terecht komt. Het lijkt nu dat wij een andere financiële koers zouden willen zien vanuit de PVV. Dat klopt niet. We zijn niet van het

onverantwoord veel geld uitgeven en niet sparen. We zien een aantal opmerkelijke zaken. Het weerstandsvermogen is opgelopen tot 93 miljoen euro. Dat is 28,5 miljoen euro meer dan nodig is, zonder dat wij een goede onderbouwing van risico's hebben gezien.

01:36:54

PVV: Terwijl de burger de energierekening nauwelijks nog kan betalen en de OZB jaarlijks stijgt, houdt de gemeente geld over alsof het een beleggingsfonds is. Gemeente, beperk je tot de kerntaken. Op het terrein van veiligheid vinden wij het beleid al lange tijd ondermaats. Daar hebben wij ons al veelvuldig over uitgesproken. De PVV heeft in 2022 aangedrongen op meer politie, beveiliging, boa's op straat en hard handhaven tegen dealers en crimineel tuig. Het college bleef terughoudend. Er moet heel veel meer geld naar veiligheid. Zie wat er zich op straat afspeelt in onze gemeente. De meldingen van drugsoverlast, agressie en verloedering nemen toe. Toch blijft het meer inzetten van extra handhavers of cameratoezicht uit. Terwijl de gewone Groninger zich onveilig voelt in zijn eigen wijk of straat.

01:37:51

PVV: Ik moet wel melden dat de net vertrokken burgemeester Mirjam van 't Veld echt een hele goede lijn heeft ingezet. Ik hoop dat we dat kunnen vasthouden. Daar heb ik met onze nieuwe burgemeester alle vertrouwen in. Nogmaals de complimenten en dank aan OOV. Hun inzet is enorm en bewonderenswaardig. Zij kunnen niet meer dan mogelijk is. De bal ligt echt bij het college. In het sociaal domein schort het aan effectiviteit. Ondanks veel investeringen in welzijn en zorg, blijft de toegang tot ondersteuning versnipperd en bureaucratisch. Veel geld, weinig resultaat. De PVV pleit voor echte hulp. Dichtbij en praktisch. Het geld beter besteden en een tandje meer. Tot slot het onderwijs. De PVV vindt het onderwijs ontzettend belangrijk, omdat het de basis legt voor de toekomst van onze kinderen.

01:38:37

PVV: Ik zie dat deze gemeente er genoeg in investeert. Dank hiervoor. De gemeente voert allerlei projecten uit onder het mom van inclusie en woke. De basis waar onderwijs om zou moeten draaien, namelijk kennisoverdracht, discipline en het klaarstomen voor jongeren voor de samenleving, blijft regelmatig uit. Het gaat over klimaatbewustzijn, genderdiversiteit, inclusie. Dat lijken de toverwoorden te zijn waar dit college geld en aandacht in pompt. Terwijl de kernvakken taal, rekenen en schrijven op het tweede plan komen. Voorzitter, de PVV wil een andere koers. Geld terug naar de burger via lastenverlichting. Harde inzet op veiligheid. Praktische zorg en focus op basisonderwijs. Minder linkse luchtkastelen, meer zichtbare resultaten voor de gewone Groninger.

01:39:24

PVV: Last but not least, het aantal asielzoekers wat in 2024 onze gemeente is binnengekomen. Daar waren wij om meerdere redenen niet blij om. Dat zijn er onder het regime van het COA 950, bijna 1.000. Dit brengt onveiligheid en culturele verarming met zich mee. Mensen voelen zich niet meer gehoord, maar geraakt in hun identiteit, vrijheid en veiligheid. Ze kennen hun wijk straks niet meer terug. Dank u wel.

01:39:49

Voorzitter: Dank u wel. Voor u vertrekt heeft u nog een interruptie van de ChristenUnie. Heel kort, want u zit volgens mij al bijna aan de minuut.

01:39:57

ChristenUnie: Voorzitter, dank u wel. Het ging over het onderwijs. Mevrouw Blauw zei dat taal en rekenen de basis zijn. Er is aangegeven dat burgerschap ook een van de basisdoelen is voor het onderwijs. Wat mij betreft, valt daar inclusie en vrijheid van meningsuiting ook onder. Hoe kijkt mevrouw Blauw daarnaar?

01:40:19

PVV: Er is een enorme taal- en rekenachterstand. Er is ook een leesachterstand. Er is heel veel over inclusie en genderdiversiteit, wat totaal niet nodig is. Dat roept in het voortgezet onderwijs meer weerstand op dan acceptatie. Wij zijn daar niet voor. Beperk je tot de kernvakken die nodig zijn om kinderen klaar te stomen voor de samenleving.

01:40:50

GroenLinks: Dank u wel. U dacht dat u de laatste spreker was, maar we hebben ook nog de heer Staijen die binnen is gekomen. Ik nodig hem uit om zijn inbreng te komen doen.

01:41:13

Groep Staijen: Dank u, voorzitter. Dankzij de brandweer kon ik toch nog komen. Voorzitter, ik mis in deze jaarrekening de cijfers. Niet in het financiële deel. Dat lukt wel. Ik ben van huis uit een techneut. Ik werk graag met exacte gegevens. Bij alle programma's wordt een lange lijst opgenoemd van alles wat gedaan is. Er is nauwelijks een duidelijk overzicht van de resultaten van die inzet over '24, de indicatie van vorige jaren, het doel en het resultaat. Liefst in aantallen en in procenten. De accountant had het hier ook al over. Het jaar 2024 was financieel gezien geen slecht jaar. Zij het dat een groot deel van het positief saldo komt door de vertragingen bij het uitvoeren van grote projecten en een onverwachte meevaller uit het Gemeentefonds.

01:42:02

Groep Staijen: Voor het lopende jaar verwachten we ook nog een prachtig resultaat. Daarna ziet de toekomst er wat moeilijker uit. Daar kom ik later nog even op terug. Voorzitter, alle bedrijven en overheden kampen met een tekort aan vakbekwaam personeel. Dat werkt stagnerend op de economische ontwikkeling. De gemeente heeft in 2024 op veel economische trajecten ingezet en resultaten geboekt. Het probleem komt pas daarna. Er zijn geen mensen om al die bedrijvigheid te bemannen. In dat kader vind ik het heel jammer dat landelijke regelingen het beletten dat dikwijls goed opgeleide buitenlanders niet aan ons arbeidsproces mogen deelnemen en in een uitkeringssituatie blijven hangen. Daar kan de gemeente niks aan doen.

01:42:45

Groep Staijen: De mobiliteit. Er is in 2024 een onderzoek gedaan naar de veiligheid op de fietspaden. Dat was hard nodig. Het aantal verkeersongevallen loopt ieder jaar nog steeds op. Juist de wisselende vermenging van snel en langzaam verkeer levert onveilige situaties op. Ik verwacht dan ook een betere spreiding van de

verkeersstromen, nu de wetgeving LEV eindelijk wordt ingevoerd. Voor mij is in 2024 de grens bereikt van het nog verder stroomlijnen van de OV-verbindingen. Als we dat zowel in de wijken als naar de dorpen nog verder uitkleden, dan komt het gebruik van het OV in de knel. Je kan niet alleen maar inzetten op hoofdroutes. De stad heeft ook een heel groot buitengebied dat vanuit een redelijk fijnmazig net bediend moet worden.

01:43:31

Groep Staijen: Wonen. Ik blijf het een hele slechte zaak vinden dat de gemeente er niet in slaagt om de wachttijd voor een sociale huurwoning te verkorten. Integendeel. Het is alweer opgelopen. Nu al tot 3,1 jaar. Er zijn heel veel plannen om dit terug te dringen. Door meer te bouwen. Door sneller te bouwen. Tot nu toe zonder een groot resultaat. Voorzitter, dat de gemeente nu sturing geeft aan de NCG-versterkingsplannen, heeft in 2024 goede resultaat opgeleverd. Het komt langzaam maar zeker op tempo. Graag zou ik ook een dergelijke sturing zien bij het IMG voor de schadeafhandeling. Daar volgt regeling op regeling, maar er wordt niks geregeld. De veiligheid is al eerder aan de orde geweest. De veiligheid op straat staat in het centrum nogal onder druk.

01:44:20

Groep Staijen: Gemeente en politie werken er hard aan, maar gezien de vele geweldsincidenten lopen we nog steeds verder achter de feiten aan. Camera's helpen een beetje, maar ik pleit hier voor meer inzet. Iedereen telt mee. Dat is het uitgangspunt van de Groep Staijen. Ik ben redelijk tevreden met effect van de vele regelingen die we hebben om armoede te bestrijden. Die ervoor zorgen dat alle inwoners op een zo hoog mogelijk niveau kunnen deelnemen aan onze samenleving. Het zijn wel heel erg veel verschillende regelingen. Kan dat niet een beetje versimpeld worden, zonder dat het positieve effect hierdoor wordt aangetast? Wijk- en dorpsverenigingen. Ik heb hele grote waardering voor de inzet waarmee de leefbaarheid in de wijken en dorpen samen met de inwoners wordt verbeterd.

01:45:10

Groep Staijen: Vooral in het aardbevingsgebied beginnen de goede resultaten hiervan duidelijk zichtbaar te worden. Tot slot. Ik begon met de financiën en ik eindig met financiën. Het is tenslotte de jaarrekening. De netto schuldquote lijkt nu betrouwbaar, maar er staan nog heel veel grote investeringen in de plannen waarvoor er heel veel geld geleend moet worden. De rentelasten zullen steeds zwaarder op de komende begroting gaan drukken, zeker als de rente nog oploopt. Tot slot, voorzitter. Voor een gemeente met een bijzonder hoge belastingdruk, 25% boven het landelijk gemiddelde, vind ik het absurd om nog steeds uit te gaan bij de bepaling van de weerstandsvermogen van een 11,5 miljoen onbenutte belastingcapaciteit om eventuele risico's op te vangen. Ik vind dat de grens van het belasten van inwoners en ondernemers al lang overschreden is. Tot zover.

01:46:02

Voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we hiermee aan het einde gekomen van de eerste termijn van de zijde van de raad. Ik stel voor om tot 18.10u te schorsen en dan gaan we door met de beantwoording van wethouder Wijnja.

01:46:15

Schorsing: [schorsing 01:46:15 - 01:57:15]

01:57:15

Voorzitter: Ik zie iedereen weer binnendruppelen. Ik zie ook de wethouder al klaarstaan. Ik wil de vergadering heropenen. Voor ik de wethouder het woord geef, wil ik nog even aandacht vragen voor een ander nieuw gezicht. Die mist nog. Ik hoorde dat hij een koek aan het halen is. Zal ik hem alvast inleiden? Dan zien we hem zo binnenkomen en dan krijgt hij alle aandacht. We zoeken nog de gemeentesecretaris. Dat zul je altijd zien. Ik was net bezig een nieuw gezicht te introduceren, alleen het gezicht ontbrak nog. Kijk eens aan. Een warmer welkom kun je bijna niet krijgen. Onze nieuwe gemeentesecretaris Sander Gerritsen. We zijn heel blij dat hij hier is en het stokje wilde overnemen en grote schoenen mag vullen. Van harte welkom. Dan gaan we nu over tot de orde van de dag en geef ik het woord aan wethouder Wijnja.

01:58:16

Wethouder Wijnja: Dank u wel, voorzitter. De heer van Schagen ging net niet huppelend richting zijn plek, omdat iedereen zijn spreektijd op was. Toen had hij misschien buiten het college gerekend. Als ik wil, dan kan ik hier een heel lang verhaal van maken. Dat ga ik niet doen. Ik moet wel eerlijk zeggen, ik bleef nog een beetje hangen op Houvast Shooters Dinsdag. Dat is hard aangekomen aan die kant van de tafel. Misschien moeten wij dat als college ook een keertje doen. Dan ervaren we hoe je leven daar stabiel van wordt, of zo. In ieder geval, dank voor deze beeldspraak. Wij hebben één vraag genoteerd. Laat ik daar even mee beginnen. Dat is een specifieke vraag over onderwijs, dus die zal collega Bloemhoff zo meteen beantwoorden.

01:59:08

Wethouder Wijnja: Ik ga in algemene zin een aantal dingen zeggen. In grote lijnen gaat dat over dit. Eén: meerdere dingen kunnen tegelijk waar zijn. Twee: bij het sturen op de begroting en op de jaarrekening, is het wat het college betreft belangrijk om uit te zoomen en naar het hele plaatje te kijken. Als je inzoomt en je trekt er één ding uit, dan kan dat een vertekend beeld geven. Dat is een beetje mijn afdronk van het debat dat we net hebben gehad. Ik vond het wel geinig om te merken dat de PVV en de Stadspartij diametraal de tegenovergestelde conclusie trekken op basis van de jaarrekening. Namelijk meer uitgeven, of je moet juist minder uitgeven. Dat laat zien, dat je door de bril van wat jij vanuit jouw perspectief belangrijk vindt, naar de jaarrekening kijkt. Dat is logisch. Dat is ook prima.

01:59:58

Wethouder Wijnja: Een heel groot gedeelte van het debat ging over wonen. Daar kunnen meerdere dingen tegelijkertijd waar zijn. De woningmarkt is een heel ingewikkeld vraagstuk. U weet allemaal dat het een van de topprioriteiten is. Ik denk voor bijna iedereen in deze raad, ook voor het college. Je moet heel trots zijn op wat we de afgelopen jaren bereikt hebben voor mensen. Tegelijkertijd moet je zien dat we daar nog een enorme opgave hebben. Ik zou in de richting van de heer van Schagen willen zeggen dat het allemaal niet zo negatief is. Op het moment dat je uitzoomt naar het beleid wat we voeren, dan is dat uiteindelijk voor alle inwoners van Groningen. Onze nieuwe wijken zijn een hele belangrijke knop om te draaien aan de doorstroom van de woningmarkt.

02:00:54

Wethouder Wijnja: Dat zegt niets zegt over een specifieke doelgroep van onze gemeente. In dit geval gaat het over studentenkamers. Het gaat over hoe je ervoor zorgt dat we op een zo goed mogelijke manier woonplek maken voor iedereen. Op een goede manier sturen op de woningmarkt kan alleen maar door uit te zoomen. Door in de breedte te sturen. Niet door alleen maar in te zoomen op één specifieke wijk.

02:01:22

Voorzitter: U heeft een interruptie van Student en Stad.

02:01:25

Student en Stad: Hoe zeg je dit? Het college zegt: we bouwen wijken waar iedereen welkom is. Waar we voor iedereen woningen bouwen. Is de wethouder het met me eens dat het niet consistent is als je vervolgens één doelgroep daarvan uitsluit?

02:01:44

Wethouder Wijnja: Daar ben ik het niet mee eens. Zo kijk ik er ook niet naar. Die wijken maken we voor iedereen die ruimte nodig heeft. Jongeren zijn daar een onderdeel van. Ik heb de woondebatten wel eens vanuit een andere positie gezien. Daar gaat het hier best vaak over. Volgens mij zijn die nieuwe wijken juist een enorme kans om te zorgen voor doorstroming in de bestaande stad. Dat levert ruimte op voor studenten. Dat is volgens mij de manier van sturen op wonen in deze gemeente, zoals je dat wilt doen. Waarvan ik zelf ook denk dat de kans het grootst is dat je de goede dingen gaat doen. Ik deel die conclusie niet met Student en Stad. Over het uitzoomen en integraal kijken. Als het gaat over hoe wij onze begroting inrichten en hoe we verantwoording afleggen bij de jaarrekening, zijn al onze financiën en de financiële instrumenten geen doel op zich maar een middel om onze doelen te bereiken.

02:02:45

Wethouder Wijnja: We hebben nogal wat maatschappelijke uitdagingen. Ik denk dat het debat van vandaag een hele mooie samenvatting was van alle dingen die al heel goed gaan en van de zorgen die er nog zijn. Je kan daar op verschillende manieren naar kijken. Dit zeg ik ook in de richting van de Stadspartij. Die begon met benoemen van het een optimistisch verhaal was, maar ik vond het bij tijd en wijle best pessimistisch. Ik denk dat wij heel goed kijken naar de risico's die we nemen. Op welke manier doen we dat? Er is ook een heel goed verhaal te maken voor het meewegen van de stille reserves. Het klopt dat de accountant daar op wijst en zegt dat je er scherp op moet zijn. Dat is de baan van een accountant. Ik mag hopen dat zij dat doet.

02:03:31

Wethouder Wijnja: Vervolgens is het aan het college om een politiek besluit te nemen. Wat gaan we vervolgens doen? Wetende wat het hele overzicht van risico's is? Ons beeld is dat het ons maximaal lukt om te investeren in het oplossen van de maatschappelijke problemen die we hebben in deze gemeente. Om deze gemeente zo leefbaar mogelijk te houden. Daarom kan het college zich niet vinden in het beeld wat de Stadspartij schetst dat we een aantal dingen minder zouden moeten doen. Dat heeft namelijk ook een prijs. Het voorbeeld wat de heer Moerkerk noemde als het gaat over straten op een andere manier inrichten. Niet het groen toevoegen op

plekken waar het ingewikkeld is. Dat zijn juist de plekken waar de leefbaarheid enorm onder druk komt te staan, omdat het daar bijvoorbeeld heel heet is.

02:04:13

Wethouder Wijnja: Vandaag is een uitstekend voorbeeld van wat ons te wachten staat. Het kan wel zo zijn dat dat complexer is, alleen dan is het het wel waard voor de leefomgeving en de gezondheid van onze inwoners om dat toch te doen. Als je bereid bent om wat meer risico's te nemen. Om per jaar heel goed te kijken naar wat we doen. Om wel geld te reserveren, maar niet te veel. Om daar heel precies op te sturen. Dan denken wij dat je de goede dingen doet. Het zou raar zijn als ik iets anders zei, want dat is wat we doen. Wat ik helemaal vergeet door mijn eigen jolige introductie, is om de complimenten in ontvangst te nemen in de richting van de organisatie. Ik heb het vorige week wel gedaan. Toen was het in de sessie over de financiën nog uitgebreider aan de orde.

02:05:08

Wethouder Wijnja: Toen zei ik dat ik niet wist hoeveel mensen er keken. Nu weet ik het wel. Er kijken heel veel mensen. Richting de raad: weet dat al die mensen die aan de jaarrekening werken, kijken. Weet dat zij de complimenten horen. Dat is ook belangrijk. Het is in dienst van het werk wat u hier allemaal kan doen, dat de jaarrekening er op een goede manier uitziet. Dank ook voor de complimenten in mijn richting. Ben ik streng? Ik denk dat mijn kinderen het ook vinden. Ik vind het zelf altijd wel meevallen. Vorige week zei iemand iets over een gat in je hand. Die heb ik toevallig thuisgelaten. Ik vind het mooi om te merken dat er breed steun is in de raad voor de financiële strategie die het college voert. Juist omdat er de komende jaren nogal wat aan zit te komen.

02:05:56

Wethouder Wijnja: Zowel grote investeringen, als grote onzekerheid over de inkomsten. Onder andere door het ravijnjaar. Als we het een beetje met elkaar eens zijn over welke kant het op gaat, helpt dat om samen te bouwen. Verschillende fracties hebben een pleidooi gehouden voor samen bouwen aan de gemeente Groningen. Volgens mij helpt dat daar gewoon bij. Er is één opmerking die ik nog wilde maken. Het ging op verschillende plekken over de belastingdruk, Over hoe we dat doen. Is het weerstandsvermogen hoog of laag? U heeft informatie gekregen. We proberen steeds scherper te krijgen hoe we er voor staan. Hoe zijn we hier gekomen? Hoe gaan we vooruit?

02:06:44

Wethouder Wijnja: Een van de dingen die in de technische sessie twee weken geleden aan de orde is geweest, is dat we inmiddels weten dat het Rijk ervan uit gaat dat wij bepaalde inkomsten genereren uit bepaalde belastingen. De toeristenbelasting is toen als voorbeeld genoemd. Het Rijk gaat ervan uit dat je daar bepaalde inkomsten op binnenhaalt. Dat is niet zo in Groningen. Groningen is een andere gemeente dan bijvoorbeeld Amsterdam. Die genereren daar vrij veel inkomsten uit. We zitten nog met een herverdeling van het gemeentefonds waar indicaties in zitten. Ik zeg het veel te voorzichtig. Waaruit blijkt dat de gemeente Groningen al jarenlang te weinig krijgt op basis van een aantal gegevens. Op het moment dat je wel gaat investeren in de gemeente en in de mensen die daar wonen, is het logisch dat je aan de knoppen gaat draaien die je wel hebt.

02:07:35

Wethouder Wijnja: Dat is een belangrijke verklaring waarom die belastingdruk in Groningen is zoals die is. Het is belangrijk om die informatie in je achterhoofd te houden als je vergelijkt met andere gemeenten. Is het erg dat er een vergelijking is met andere gemeenten? Nee, maar er zit wel heel veel context achter. Over twee dingen die tegelijk waar kunnen zijn. Het ging een aantal keer over evenementen. Over ondernemers. In het debat tussen de Stadspartij en de ChristenUnie kwam naar voren waar voor mij een heel groot gedeelte van de crux zit. Als het over bedrijven en ondernemers gaat, helpt het volgens mij om even heel goed te kijken over welke ondernemers er zorgen zijn. Ik begreep dat er vorige week een toezegging is gedaan door de wethouder om de ondernemers in kwestie in contact te brengen met de mensen bij EZ.

02:08:34

Wethouder Wijnja: Ik denk dat dat heel goed is. Het helpt ons als gemeente om die lijntjes te leggen als de raadsleden mensen spreken en denken dat het niet goed gaat. Voor de oplossingsrichting van het vraagstuk waar het over gaat, helpt het wel om te erkennen dat ondernemers niet een homogene groep is. Die hebben verschillende belangen. Die hebben ook verschillende problemen. Waarom is dat belangrijk? Dat helpt om de goede oplossingen te bedenken. Voor een heleboel ondernemers zijn er een heleboel dingen in deze gemeente die super goed werken. Voor anderen is dat niet zo. Voor die laatste groep moeten we scherp krijgen waar hem dat precies in zit. Wat moeten we de komende jaren dan doen?

02:09:18

Wethouder Wijnja: Afrondend kan ik zeggen dat ik net als vorige week woensdag met een hele lading complimenten terug naar achteren ga. Ik ga op een hele plezierige manier naar huis. Wij werken elke dag met elkaar aan een Groninger voor iedereen. Ik ben blij dat dat breed in de raad wordt gezien wordt gesteund. Ik weet niet of ik helemaal onderschrijf hoe ernstig de samenleving is zoals het CDA het beschreef. Het is wel een aandachtspunt dat we elkaar vast moeten blijven houden. Dan helpt het enorm dat we hier in Groningen met elkaar bij een heel groot gedeelte van die maatschappelijke opgaven, de schouders eronder zetten. Ik denk dat het in deze tijd niet te onderschatten is hoe belangrijk dat is. Dank daarvoor aan u allen. Tot zover, voorzitter.

02:10:19

Voorzitter: Dank u wel, wethouder Wijnja. Dan geef ik nu het woord aan wethouder Bloemhoff.

02:10:26

Wethouder Bloemhoff: Dank u wel, voorzitter. Allereerst excuses aan de raad dat ik iets later was. Ik was bij het afscheid van een schooldirecteur, Marieke Venema, die 45 jaar lang inzet heeft gepleegd in het onderwijs. Dat verdient een bezoek van de wethouder, in mijn beleving. Als je zoveel hebt gedaan voor de kansen van kinderen. Het was ontzettend mooi dat alle schooldirecteuren van het openbaar onderwijs daar ook aanwezig waren. Het was een ontzettend warme bijeenkomst, waar mensen stonden die zich met ziel en zaligheid elke dag inzetten voor dat onderwijs. Toen kreeg ik ondertussen wat appjes over het debat hier. Ik heb geen klompen aan,

anders zou ik zeggen: nu breekt mijn klomp. Wat is dat voor parallelle werkelijkheid over hoe er over het onderwijs wordt gesproken, terwijl er zoveel goed gaat.

02:11:15

Wethouder Bloemhoff: Het gaat niet elke dag goed, maar er wordt echt met ziel en zaligheid gewerkt. Daar wil ik even mee aftrappen. Ik denk dat de beweringen van alarmsignalen, een onvoldoende onderwijskwaliteit, wat doet de gemeente daaraan, geen recht doet aan de inzet die alle schooldirecteuren elke dag weer plegen voor goed onderwijs. Ik vind het ook niet helemaal recht doen aan het proces dat we met elkaar hebben afgesproken. Er is recent nog een gesprek geweest met de schoolbesturen. Dat was door de raad gearrangeerd. In het najaar is er ook een gesprek met de schooldirecteuren. Als er zorgen zijn over die onderwijsresultaten, is dat een goed moment voor de raad om daar eens vragen over te stellen.

02:11:58

Wethouder Bloemhoff: Desalniettemin hebben we het in de commissie in de voorbereidende sessie ook gehad over onderwijs. Dat was over het algemeen positief, al gaf de D66-fractie ook daar aan dat ze zich afvroegen hoe het zit met een aantal indicatoren. U verwees in de reactie ook naar het Cedin rapport, waar ik zelf over ben begonnen. We hebben twee weken geleden in het Breed Besturen Overleg Onderwijs gesproken over een recent rapport van Cedin. Daarin blijkt dat alle kinderen in groep 8 op niveau zitten, maar dat er in groep 4 en 6 nog winst te behalen is. We met elkaar analyseren wat daar aan de hand is. Waarom is het in groep 4 of 6 nog niet helemaal op niveau? Wat doen we goed in de jaren 7 en 8, zodat we het wel op niveau krijgen?

02:12:42

Wethouder Bloemhoff: Dat gesprek gaan we aan tussen gemeente en het onderwijsveld. Hoe kunnen we nog een paar zaken verbeteren? Daarnaast zijn er afgelopen jaar helaas enkele scholen als zwak beoordeeld. Daarvan zijn voor dit jaar inmiddels weer een aantal scholen op niveau. De andere scholen bewegen zich ook in de goede richting. Soms ben je niet binnen één jaar op niveau, maar binnen twee. Dan doe je dat met tussenstapjes. Daar zitten de schoolbesturen die het betreft, bovenop. Daar hebben we goed contact mee. De inspectie zit daar ook bovenop. Tot slot hoorde ik het betoog van mevrouw Blauw over taal en rekenen en dat we daar als gemeente meer op in moeten zetten. Het is vooral van belang het Rijk volop inzet op taal, rekenen en basisvaardigheden.

02:13:35

Wethouder Bloemhoff: Ik zeg even heel hard dat het niet helpt dat dit kabinet de subsidie voor basisvaardigheden enorm heeft wegbezuinigd. Evenals op onderwijskansen, wat juist onze vmbo-vo scholen gaat raken. Er is zo erg bezuinigd. Daar ligt in de eerste plaats de knop waar je aan moet draaien. Daar moet de financiering omhoog. Elke partij die daar richting de verkiezingen en richting de verkiezingsprogramma's voor wil lobbyen: heel graag. Ik doe met u mee, voorzitter.

02:14:04

Voorzitter: Dank u. Ik zie een interruptie van D66.

02:14:07

D66 : Dank u wel, voorzitter. Dank ook voor de reactie van het college. In het

antwoord haalt u cijfers aan uit het Cedin rapport dat gaan over het primair onderwijs. De zorg die ik hier heb uitgesproken, gaat vooral over het voortgezet onderwijs. De onvoldoendes die ik heb uitgesproken gaan ook over het voortgezet onderwijs, Deze zijn op basis van de openbaar toegankelijke inspectie informatie.

02:14:34

Wethouder Bloemhoff: Voorzitter. Daarvan heb ik gezegd dat een aantal heel erg op de goede weg zijn. U heeft in het najaar een gesprek met de vo-schoolbesturen. Die heeft u zelf gearrangeerd. Dit lijkt mij iets om eens met ze te bespreken. De dingen die we hier zeggen zijn openbaar. Het gaat over mensen die zich keihard inzetten. Ik zou vooral willen vragen om dat gesprek op een goede toon met de schoolbesturen aan te gaan. Kijk waar verbetering mogelijk is.

02:15:01

Voorzitter: Er is een vervolgvraag.

02:15:02

D66 : Laat helder zijn dat D66 geen enkele twijfel heeft over de inzet van de mensen in het onderwijs. Sterker nog, de signalen die we krijgen komen uit het onderwijs. Inzet is wat anders dan het resultaat. Vandaar dat we in het kader van het maatschappelijk akkoord waarin gelijke kansen centraal staan, toch vinden dat we dat hier ook moeten bespreken. We vinden dat goed onderwijs echt de sleutel is voor gelijke kansen. Het is in ieder geval een basisvoorwaarde.

02:15:28

Wethouder Bloemhoff: Voorzitter, volgens mij heb ik aangegeven dat u zelf die bijeenkomst heeft en dat dat een goed moment is. Dat die onderwijskwaliteit via de schoolbesturen geborgd moet worden, evenals door de rijksfinanciering. Dat lijkt me de betere route dan in het rekeningsdebat, voorzitter.

02:15:45

Voorzitter: Dank u wel. Dan zag ik nog een interruptie van de PVV.

02:15:48

PVV: Dank u, voorzitter. Vorige week heb ik dat ook al aangegeven. Ik zei dat er meer ingezet zou moeten worden op kernvakken en minder op woke en inclusie trajecten. Wat de wethouder aanhaalde ging niet om investeringen en geld.

02:16:06

Voorzitter: Dank u wel. Wilt u nog reageren?

02:16:09

Wethouder Bloemhoff: Ja, voorzitter. Over die kernvakken. Er is een landelijk curriculum en daar zit landelijke financiering achter. Wij doen aanvullende dingen. Wij financieren niet rechtstreeks de inhoud van het onderwijs. Daar zit de knop voor verbetering, dus doe alstublieft mee.

02:16:27

Voorzitter: Ik zie geen verdere interrupties. Dan kijk ik nog even rond of er behoefte is aan een tweede termijn. De tijden zijn bijna op, maar nog niet van iedereen. Ik kijk voor de zekerheid even rond. Ik zie dat dat niet zo is. Dan kunnen we over tot de stemming over de jaarstukken van 2024. Ik wil u erop attenderen dat met de stemming over het raadsvoorstel van de gemeenterekening tegelijkertijd wordt

besloten over de punten 1 tot en met 10. Ik breng de gemeenterekening 2024 van Groningen nu in stemming. Ik kijk heel even of het gelukt is. Ik zag dat iemand zijn pasje zoek is. Het pasje is er. Dan wachten we nog heel even. Het is unaniem aangenomen. Dat is mooi. Dan heb ik mij laten vertellen dat u altijd schorst rond dit tijdstip voor een diner pauze. Dat wilde ik dan ook voorstellen. Ik zit even te kijken. Heeft u voldoende aan drie kwartier of is er echt behoefte aan een uur? Dan schorsen we drie kwartier.

02:18:13

Schorsing: [schorsing 02:18:13 - 03:04:00]

6. Conform stukken

03:04:00

Voorzitter: Ik laat de laatste personen nog even binnenkomen en dan heropen ik de vergadering. We zijn aanbeland bij agendapunt 6. Voordat we daarmee beginnen nog even een mededeling dat de heer Tjepkema zich heeft afgemeld wegens ziekte. We wensen hem van harte beterschap. Dan komen we bij een stuk waar ik even het voorzitterschap overdraag. We doen het even van haar plek, want het is een korte agendapunt. Ik draag het voorzitterschap over.

a. Tijdelijke ontheffing woonplaatsvereiste burgemeester

03:04:27

Vervangend voorzitter: Conform stuk 6.a.: tijdelijke ontheffing woonplaats vereist door burgemeester. Zijn er geen punten? Dan kunnen we weer door naar de burgemeester zelf.

b. Realisatie van een batterij aan de Duinkerkenstraat

03:04:40

Voorzitter: Ik hoorde applaus. Zo moet het dus. Zo kan het ook. Ik ga mijn best doen. Dan gaan we door naar agendapunt 6.b.: realisatie van een batterij aan de Duinkerkenstraat. Ik zie daar geen opmerkingen over.

c. Stedenbouwkundige visie stadsdeelcentrum Paddepoel

Voorzitter: Dan agendapunt 6.c.: stedenbouwkundige visie stadsdeel Centrum Paddepoel. Daar is een stemverklaring van de Partij van de Arbeid.

03:05:13

PvdA: Dank u, voorzitter. Voor de pauze ging het even over ondernemers. Kijk dan ook naar deze investering in ondernemerschap. Dit winkelcentrum Paddepoel is echt het kloppende hart van Paddepoel, de noordelijke wijken en ver daarbuiten. Wij wij zijn trots op deze investeringen.

03:05:39

Voorzitter: Dank u wel. Ik zie verder geen opmerkingen. Ik werd er op geattendeerd dat ik er dan bij hoor te zeggen dat het daarmee is vastgesteld. Dat gold ook voor 6.b. Dan weet u dat voor de notulen.

d. Vaststellen ontwerp en kredietaanvraag doorfietsroute Groningen-Leek

Voorzitter: Dan Onderwerp 6.d.: Vaststellen ontwerp- en kredietaanvraag doorfietsroute Groningen Leek. Ik kijk even rond. Niet? Dan is hij daarmee vastgesteld.

e. Verlenging aanloopreserve Forum Groningen

Voorzitter: Dan gaan we naar 6.e.: verlenging aanloop reserve Forum Groningen. Daar is een stemverklaring van de PVV en daarna de PvdA. De PVV.

03:06:10

PVV: Dank u, voorzitter. Wij gaan hier tegenstemmen. De bouw en financiering van het Forum was voor onze partij sowieso een doorn in het oog. Het is een voorbeeld van linkse megalomane prestigeprojecten, die een behoorlijke verliespost zijn. Dit gaat ten koste van geld wat we voor de burgers echt nodig hebben.

03:06:26

Voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan de PvdA.

03:06:29

PvdA: Dank u. Dit soort grote projecten die door oppositiepartijen vaak megalomane projecten genoemd worden, vallen vaak duurder uit. Uiteindelijk zien we bij het Forum dat het nu al voor de tweede keer andersom uitpakt. Eerst hebben we hier vrijdag meer van kunnen financieren. Nu zien we dat een heel groot deel vrij valt in de algemene reserve. Het leek me goed om daarbij stil te staan, omdat dat we wellicht op korte termijn weer gaan besluiten over grote, megalomane projecten. Dan is het goed om dit als raad duidelijk in ons achterhoofd te hebben.

03:06:58

Voorzitter: Dank u wel. Dan zie ik nog een aanvullende van de Stadspartij.

03:07:02

Stadspartij 100% voor Groningen: Wij worden ook geacht tegen gestemd hebben, omdat we moeite hebben met de omvang en schaal waarop dit een beroep doet op de gemeentebegroting. Dat doet het nog steeds. Dank u.

03:07:13

Voorzitter: Dank u wel. Ik zie geen verdere opmerkingen.

03:07:15

VVD: Voorzitter, ik had een poging gedaan om ook een stemverklaring aan te vragen. Misschien was dat mislukt.

03:07:20

Voorzitter: Dan geef ik u alsnog het woord.

03:07:20

VVD: Dank u wel. De VVD is wel voor het Forum, ondanks dat we oppositiepartij zijn. Dit richt ik even via de voorzitter aan de Partij van de Arbeid. De VVD vindt het niet verkeerd als op een aantal extra verdiepingen van het Forum ooit extra geld verdiend wordt. We hebben wel eens gezegd dat het Forum een hoop geld kost en dat er vrij weinig verdiend wordt. Vooralsnog zullen wij in ieder geval instemmen met dit voorstel.

03:07:42

Voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik nog maar een keer rondkijken. Ik heb geen handen over het hoofd gezien. Met die opmerkingen is het vastgesteld.

f. Stedenbouwkundig plan Van Starckenborghstraat 3

Voorzitter: Dan gaan we door naar 6.f.: stedenbouwkundig plan Van Starckenborghstraat 3. Ik zie geen opmerking. Dan is die daarmee vastgesteld.

g. Beschikbaar stellen krediet t.b.v. verbouw dorps huis Hoogkerk

Voorzitter: Dan 6.g.: beschikbaar stellen kredieten ten behoeve van de verbouw dorps huis Hoogkerk. Daar zie ik ook niemand. Daarbij is deze ook vastgesteld.

h. Bestuurlijke lus bestemmingsplan Brandenburgerstraat 7-11 Groningen
aanvullende motivering vaststellingsbesluit

Voorzitter: 6.h: bestuurlijke lus bestemmingsplan Brandenburgerstraat 7 tot 11 Groningen, aanvullende motivering vaststellingsbesluit. Ik zie daar geen opmerkingen of handen over. Daarmee is die ook vastgesteld.

i. Buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) planologie Noorderpoort
Verzetsstrijderslaan

Voorzitter: Dan 6.i.: buitenplanse omgevingsplan activiteit planologie Noorderpoort - Verzetsstrijderslaan. Hier zijn geen opmerkingen. Die is ook vastgesteld.

j. Wijziging APVG tijdelijke fietsenstallingen

03:08:39

Voorzitter: Dan 6.j.: wijziging APVG, tijdelijke fietsenstalling. Niemand? Die is ook vastgesteld.

k. Kredietaanvraag en vaststelling grondexploitatie HS-kavel Meerstad-Noord

Voorzitter: 6.k.: kredietaanvraag en vaststelling grondexploitatie huiskavel Meerstad-Noord. De VVD.

03:08:56

VVD: Dank u, voorzitter. Eerder is ons gemeld dat wij in oktober een aanvullende kredietaanvraag zouden ontvangen met een second opinion en business case. We hebben nu al eerder een kredietaanvraag ontvangen, zonder second opinion en zonder business case. Daarom wordt de VVD geacht tegen te hebben gestemd.

03:09:13

Voorzitter: Dan noteren we dat. Ik kijk nog even rond. Ik zie verder niemand. Is het daarmee vastgesteld.

l. Aanvullend voorbereidingskrediet gebiedsontwikkeling De Nieuwe Held

Voorzitter: Dan gaan we door naar 6.l.: aanvullend voorbereidingskrediet gebiedsontwikkeling De Nieuwe Held. Een stemverklaring van PvdA.

03:09:25

PvdA: Na jarenlange stilstand, mede door beleggers, is het dit college die ervoor gezorgd heeft dat de schop echt in de grond gaat. Met als resultaat De Nieuwe Held, met honderden sociale en betaalbare woningen. We zijn blij met de snelheid waarmee het college hier werk van maakt met het stedenbouwkundig plan. Daar maken met liefde geld voor vrij.

03:09:43

Voorzitter: Dank u wel. Met die opmerking is deze vastgesteld.

m. Instandhouding en ontwikkeling Martiniplaza

Voorzitter: Dan gaan we door naar 6.m.: instandhouding ontwikkeling Martiniplaza. Ik zie de VVD en daarna de PVV. De VVD.

03:09:54

VVD: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn trots op de Martiniplaza. We zijn ook trots op wat er gebeurt. Daarom willen we zeker tekenen voor de instandhouding. Wij willen heel graag dat er zo snel mogelijk plannen worden gemaakt om de toekomst van Martiniplaza in ogenschouw te nemen. We gaan er nu vanuit dat het voor tien jaar is, maar dan moeten we ongeveer morgen met de plannen beginnen. We weten zeker dat het vanaf papier zo tien jaar duurt. Daartoe zou ik het college willen oproepen.

03:10:20

Voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de PVV.

03:10:23

PVV: Dank u, voorzitter. De PVV zal dit voorstel steunen en op onderdelen beoordelen. Wij vinden dat het college zich wel moet realiseren dat het niet eeuwig door kan blijven schuiven. Wij roepen op tot duidelijke keuzes, een integrale gebiedsvisie en transparantie in de besteding van gemeenschapsgeld. Een sterfhuiskonstructie is wat ons betreft nog geen toekomstvisie. Daar zullen we het college aan blijven houden.

03:10:48

Voorzitter: Dan is het hiermee vastgesteld.

n. Kredietaanvraag aanpak Westerkade

Voorzitter: Gaan we door naar 6.n.: kredietaanvraag aanpak Westerkade. Een stemverklaring van D66.

03:10:59

D66 : Dank u, voorzitter. Wij zijn blij dat in dit gebied handen en voeten wordt gegeven aan het breed gesteunde initiatiefvoorstel Spelen in de binnenstad. Tegelijkertijd komt daardoor wel het fietsparkeren onder druk te staan. We zijn blij met de toezegging van het college, dat in samenhang met de opening van de nieuwe fietsenstalling gekeken wordt naar de planning van de werkzaamheden.

03:11:17

Voorzitter: Dank u wel. Dan is die vastgesteld.

o. Vaststelling inrichtingsplan en uitvoeringskrediet herinrichting Oosterstraat en Gelkingestraat

Voorzitter: Dan gaan we door naar 6.o.: vaststelling inrichtingsplan en uitvoeringskrediet herinrichting Oosterstraat en Gelkingestraat. Er is een stemverklaring van D66.

03:11:29

D66 : Er zijn ook hier prachtige plannen om leefkwaliteit toe te voegen. Dat is hopelijk ook goed voor het economisch klimaat. Wij zijn blij met de toezegging dat het college wil gaan kijken naar het kort parkeren voor fietsen. Wij vinden het belangrijk dat winkelend publiek de fiets dichtbij de winkel kan blijven parkeren en dat daar een oplossing voor komt.

03:11:50

Voorzitter: Dank u wel. Ik zie verder niemand. Dan is die daarmee vastgesteld.

7. Bespreekstukken

a. Toekomstagenda 2026-2030 Regio Groningen-Assen

- M09: Behoud Groeningen

Voorzitter: Dan zijn we aanbeland bij agendapunt 7: bespreekstukken. Daar hebben we drie stukken aangemeld. Dan beginnen we uiteraard met 7.a. Dat is de Toekomstagenda 2026 - 2030 regio Groningen-Assen. Er is een motie ingediend voor Behoud Groeningen. Ik kijk heel even naar de hoofdindiener.

03:12:18

GroenLinks: Rivieren gaan door verschillende gemeentegrenzen. Klimaatverandering gaat door verschillende bestuurslagen. Uiteindelijk is het niet alleen de inwoner, maar ook de ondernemer die er last van heeft als het water geen plaats meer heeft. In Groeningen wordt er over bestuurslagen, over gemeentegrenzen, tussen overheid, bedrijfsleven en onderwijsinstellingen heen, samengewerkt aan de belangrijke opgave van de 21e eeuw. Het lijkt een no-brainer om dat in stand te houden. Het lijkt er alleen op dat dat niet binnen de Regio Groningen-Assen gebeurt. Daarom heeft GroenLinks samen met een aantal andere partijen een motie voorbereid om te zorgen dat Groeningen op een of andere manier geborgd kan worden.

03:13:02

GroenLinks: Dan bedoelen we niet alleen de doelen. We geloven zeker dat het college die doelen in de gemeente Groningen echt gaat borgen. We bedoelen juist ook de interbestuurlijke samenwerking tussen gemeenten, bestuurslagen, waterschappen, waterbedrijf. Alles bij elkaar. Die is juist zo waardevol.

03:13:22

Voorzitter: Er is een interruptie van de VVD. Dan zag ik ook nog Student en Stad.

03:13:26

VVD: Dank, voorzitter. Ik heb twee vragen aan GroenLinks. De eerste vraag, is of er niet al een overheidslaag is die dit doet. Namelijk het waterschap. Die doet dat volgens ons prima. Zo nee, wat doet het waterschap dan niet voldoende volgens GroenLinks. Ten tweede, wat is de waarde van deze motie wat u betreft, voor de regio Groningen-Assen? Denkt u echt, dat als wij deze motie aannemen, de regio Groningen-Assen het in stand houdt?

03:13:51

GroenLinks: Wat betreft het eerste. Het waterschap heeft een heel specifiek omlijnde taak. Ik heb wel eens gehoord 'schoon water, droge voeten', of andersom. Dat is hartstikke mooi, maar het waterschap doet geen gebiedsontwikkeling. Dat is iets wat de eigenaar van het gebied doet. Dat is bijvoorbeeld de gemeente. Het waterschap heeft wel een mening over de waterstromen in dat gebied, maar gaat niet over hoe de natuur in dat gebied verder beheerd wordt. Hetzelfde geldt voor allerlei andere bestuurslagen. Die hebben ook hun eigen verantwoordelijkheid. Het gaat er juist om dat we in zo'n programma samenwerken tussen die bestuurslagen, zodat iedereen zijn eigen rol kan pakken. Wat betreft het tweede, zou ik u willen uitnodigen om de motie nog een keer te lezen.

03:14:30

GroenLinks: Het gaat er namelijk niet om dat Regio Groningen-Assen dit in stand houdt. Het gaat erom dat het college zich inzet om een goede plek te vinden voor het programma Groeningen. Dat hoeft niet per se bij de Regio Groningen-Assen te zijn. Dat kan ook binnen een ander gremium. Ik laat het heel graag aan de expertise van het college om te bepalen wat dan het beste is.

03:14:52

Voorzitter: Ik zie geen vervolgvragen, dus dan heb ik Student en Stad. Ik heb ook nog ChristenUnie genoteerd en ik zag daar ook nog een hand omhoog gaan.

03:14:59

Student en Stad: Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog een vraag aan de fractie van GroenLinks. In uw dictum staat dat het college zich moet inspannen voor genoeg financiële en uitvoeringskracht. Ik ben benieuwd waar uw fractie kansen ziet om de financiële dekking te voorzien voor dit programma.

03:15:21

GroenLinks: Dat is een goede vraag. Het lastige hierin is dat de gemeente Groningen vooral gaat over de eigen begroting en niet over de begroting van de buurgemeentes en andere bestuurslagen. Ik zie een hele grote kans in de economische agenda van Nij Begun. Daar wordt de koppeling tussen economie, toerisme, natuurbeheer en natuurbehoud wel expliciet gemaakt. Ik zie mogelijkheden binnen de begrotingen van de bestuurslagen zelf, in het samenwerkingsverband en wat we samen met de regio allemaal gaan doen om Nij Begun voor elkaar te krijgen.

03:15:57

Voorzitter: De ChristenUnie.

03:16:00

ChristenUnie: Dank u wel, voorzitter. In de meningsvormende sessie hebben we het hier ook over gehad. Toen werd vanuit het college aangegeven dat het een samenwerkingsverband was. Dat er heel goed samengewerkt wordt voor Groeningen. Iedereen in de meningsvormende sessie heeft ook gezegd dat we Groeningen heel belangrijk vinden. Wat moet het college vanuit deze motie nog extra doen dan wat ze heeft aangegeven in de commissie?

03:16:28

GroenLinks: Het gaat over wat deze motie nog toevoegt. Is het niet overbodig? Het college heeft aangegeven dat ze het heel belangrijk vindt. Dat ze de doelen van Groeningen ondersteunt. Zoals ik sindsdien concreet heb begrepen, gaat het college zorgen dat die doelen binnen de gemeente Groningen goed geborgd worden in het omgevingsinstrumentarium. Wat deze motie toevoegt, is om te proberen om die samenwerking tussen bestuurslagen en tussen verschillende gemeenten te behouden. Op dit moment gebeurt dat niet. In het document van Regio Groningen-Assen staat wel dat er gestreefd wordt naar een warme overdracht, maar er is nog geen partij die die overdracht gaat aannemen. Dat is waarvan GroenLinks en de andere indienende partijen het belangrijk vinden dat het college zich daar extra hard voor maakt.

03:17:20

Voorzitter: Dan zag ik nog het CDA.

03:17:22

CDA: Dank, voorzitter. Mijn vraag was soortgelijk aan die van ChristenUnie. Wij begrepen dat het college dit overlegplatform niet nodig heeft om tot samenwerking te komen met gemeenten, provincies en andere instanties met betrekking tot duurzaamheid en klimaatadaptatie. Wij vragen ons af of GroenLinks dit middel niet tot een doel op zich aan het maken is.

03:17:46

GroenLinks: Nu komen we aan de kern van de interbestuurlijke samenwerking. Natuurlijk zouden ze gewoon even kunnen whatsappen met elkaar. Vinden jullie dit ook belangrijk? Wij ook. Laten we samen een oplossing zoeken. Aan de westzijde rond het gebied Westpoort, zie je dat we al jarenlang met elkaar in overleg zijn. Over de waterberging, grondwater, natuurherstel, groenblauwe dooradering. Het is toch best lastig om over gemeentegrenzen heen, tussen verschillende bestuurslagen samen te werken. Wat misschien ook relevant is, is dat Groeningen een concreet uitvoeringsprogramma heeft. Ze hebben een hartstikke mooi programma gemaakt met allemaal dingen die op dit moment in uitvoering zijn. Je kan je natuurlijk wel zeggen dat de de gemeentes dat ook wel zonder dat programma hadden kunnen doen.

03:18:33

GroenLinks: Ik vraag me af of ze zover waren gekomen zonder dat programma. Ik wil heel graag dat zowel wat er in de pijplijn zit, als wat er aan toekomstige potentie is, gerealiseerd wordt. Daar kan dit programma goed bij helpen.

03:18:47

Voorzitter: Ik zag nog Groep Staijen.

03:18:50

Groep Staijen: Dank u, voorzitter. Ik kan vanuit de hoek van de waterschappen dit mededelen. Wij werken als waterschappen tegenwoordig vanuit het principe water- en bodem sturend. In dat kader merken wij dat de diverse gemeentes en de ~ dikwijls heel verdragend werken in de ontwikkeling van een bepaald gebied. Kijk naar het Zuidlaardermeer. Het meer zelf is verantwoordelijkheid van Noorderzijlvest. Dat betreft de kwaliteit van het water. Van de oevers is het nog net een randje. Verder is het gemeentelijk werk, oftewel voor het Meerschap Paterswolde. Ik ben het dus met GroenLinks eens dat er aan die kant beter een goede vooruitgang geborgd kan worden.

03:19:37

GroenLinks: Dank u wel. Dat beaamt wat wij zien en wat in de motie staat. Het Zuidlaardermeer, de Westflank, De Hunzeloop. Dat zijn verschillende projecten. De rivieren zelf, de libellen, de bestuurders, iedereen moet elkaar weten te vinden.

03:19:55

Voorzitter: Ik kijk even rond of alles in deze termijn gezegd is. Ik zie niemand. Dan gaan we naar de reactie vanuit het college.

03:20:11

Wethouder van Niejenhuis: Het college moest nog even zijn pasje uit zijn binnenzak pakken. Voorzitter, dank u wel. Deze motie heeft het college wel even aan het denken gezet. In eerste instantie was de opvatting aan deze kant dat we die inhoud

die Groeningen nastreeft zouden gaan borgen in onze omgevingsvisie. Dat is het voornemen van het college. Daar zullen we de raad later dit jaar verder over informeren. Eén van de uitgangspunten in onze nieuwe omgevingsvisie is dat we goed omgaan met het ommeland, met het groen, met het water. Tegelijkertijd is de urgentie heel erg hoog om goed om te gaan met de laagveen gordel die rondom de stad ligt. Die beperkt zich niet alleen tot onze gemeente. Wij zullen andere overheidslagen zoals waterschap, de collega buurgemeenten en de beide provincies keihard nodig hebben om vanuit die urgentie echt vorm te geven aan plannen.

03:21:05

Wethouder van Niejenhuis: Dat gaat verder dan een omgevingsvisie. Groeningen verdient in die zin een compliment. Het is hen al jarenlang gelukt om de urgentie op dit thema te organiseren. Om ondernemers, kennisinstellingen te betrekken bij dit thema. Wij zien hier als gemeente Groningen wel de waarde van in. Om die reden zou ik de motie oordeel raad willen geven, met de opmerking dat we hier op dit moment geen middelen voor beschikbaar hebben. We hebben hier op dit moment ook niet per se mensen direct voor beschikbaar. We gaan in ieder geval met provincie en waterschap verkennen of we hier samen verder invulling aan kunnen geven. Ik zou willen voorstellen om daar op een later moment over terug te rapporteren aan de gemeenteraad.

03:21:49

Wethouder van Niejenhuis: Ik denk ook dat het verstandig zou kunnen zijn om dit te combineren met een aantal andere zaken die op ons pad komen, zoals bijvoorbeeld de transitie landelijk gebied. Dat heet tegenwoordig anders, geloof ik. Daarnaast programma's als Nij Begun die gaan over toerisme en recreatie, maar die ook vragen om een ander landschap om dat goed tot uitvoering te kunnen brengen. Kort gezegd: oordeel raad, voorzitter.

03:22:12

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even of daar nog vragen over zijn. Niemand? Is er behoefte aan een tweede termijn? Nee. Dan gaan we door naar het tweede besprekspunt. Dat is 7.b. We gaan eerst stemmen. Excuus. Ik dacht aan het einde van dit agendapunt. We gaan we nu stemmen over het voorstel Toekomstagenda 2026 - 2030 Regio Groningen-Assen. Er is een stemverklaring van PVV.

03:22:47

PVV: Dank u, voorzitter. Ik heb inderdaad een stemverklaring. Wij gaan tegen deze motie stemmen. Zoals de VVD ook al aangaf, zien wij de meerwaarde niet voor de regiovisie Groningen-Assen. Laten we het geld in die visie aan zinvollere zaken besteden.

03:23:06

Voorzitter: Zijn er nog andere fracties die een stemverklaring willen doen? Niet? Dan gaan we nu wel over naar de stemming. Er was even enige verwarring. Het voorstel is aangenomen met unanimititeit. Het volgende wat in stemming wordt gebracht, is de motie. Motie 9: Behoud Groeningen. Ik kijk even rond of er nog behoefte is aan een stemverklaring. We hebben het er net natuurlijk al over gehad. Dat is er niet. Dan brengen we die in stemming. Deze is aangenomen met 38 voor en 6 tegen.

b. Kredietaanvraag fietsenstalling Herestraat

- A01: All Night Long (Openingstijden fietsenstalling Herestraat)

Voorzitter: Dan gaan we nu wel door naar bespreekpunt 7.b. Dat is de kredietaanvraag fietsenstalling Herestraat. Daar is een amendement op ingediend. All Night Long. Ik kijk even naar Student en Stad voor een toelichting.

03:24:41

Student en Stad: Dank u wel, voorzitter. We hebben het er in de commissie al uitgebreid over gehad. Evenals over het voornemen van het college om de fietsenstalling tot 19.00u. te openen. Onze fractie denkt dat dat een minder goed idee is. We zijn met de indienende partijen gekomen tot een voorstel met gepaste dekking. Dit voorstel willen wij in stemming brengen, zodat de fietsstalling tot 01.00u open kan. Dat iedereen van de kroeg, het restaurant of de bios met een gerust hart nog zijn fiets kan ophalen. Zelfs als de film uitloopt. Dank u wel, voorzitter.

03:25:20

Voorzitter: Ik zie een interruptie van de GroenLinks-fractie.

03:25:23

GroenLinks: Dank u wel, voorzitter. Allereerst complimenten over het feit dat een aantal rechtse partijen op een fiets motie staan. Goed gedaan, Student en Stad. We hebben een vraag. Het college heeft duidelijk gezegd dat ze geen haast hebben. Het gaat pas open in 2027. De vraag aan Student en Stad is: waarom die haast? Zullen we dat niet gewoon nemen op het moment dat het besluit genomen moet worden? Dan kunnen we het ook afwegen tussen alle andere doelen die we hebben voor het budget van het parkeerbedrijf. We kunnen dan ook kijken wat überhaupt de prioriteiten zijn op het gebied van mobiliteit.

03:26:01

Student en Stad: Dank, voorzitter. Dat is een goede vraag van de fractie van GroenLinks. We stellen nu het raadsvoorstel vast, evenals de kosten en het exploitatiebudget. Mijn fractie zag samen met indiende fracties nu de kans om daarop de amenderen.

03:26:21

Voorzitter: VVD.

03:26:22

VVD: Wij zijn mede-indiener van dit amendement, voorzitter. Even voor de fractie van GroenLinks. Ik ben nog nooit met de auto naar een raadsvergadering geweest. Ik maak veelvuldig gebruik van de fietsenkelder. Ik was een van die mensen die ooit in de Haddingestraat de fiets heeft geparkeerd en toen bleek die parkeerkelder om 21.00u dicht te zijn. Dan sta je daar om 22.30u als je naar Haarlem moet. Als het OV niet helemaal fruitig is, dan is dat heel erg vervelend. Daarom vinden wij het gezien het beleid in Groningen waarbij rücksichtlos fietsen worden weggezet die even verkeerd staan, zonde van de investering als je geen langere openingstijd doet. Vandaar dat ik het met de fractie van Student en Stad eens ben dat nu het moment is om uit te spreken dat we een volwaardige fietsenkelder willen voor bezoekers die er na 19.00u zijn. Dat past in ons beleid dat we de fiets boven het maaiveld weg willen hebben.

03:27:22

Voorzitter: Ik zag nog het CDA en daarna de SP.

03:27:24

CDA: Dank, voorzitter. Ik heb toch even een vraag aan de VVD. Ik moet zeggen dat mijn fractie met verbazing keek naar het lijstje met alle partijen die hierboven staan. Dat we de VVD zagen op een motie waar de dekking uit het parkeerbedrijf komt. Wij vinden als CDA de VVD heel vaak aan onze zijde, om te pleiten voor het betaalbaar maken van parkeren. Voor het zorgen dat die oneerlijke tarieven van bewoners naar beneden gaan. Nu kiest de VVD ervoor om dat geld uit te geven, zodat mensen niet die twee minuten langer hoeven te fietsen om een 24/7 parkeergarage te vinden. Wij snappen dat echt niet. Kan de VVD dat uitleggen?

03:28:04

VVD: Dank u wel dat u mij die vraag stelt. Dan kan ik het een en ander ophelderen. Als er altijd plek was in die 24/7 parkeerkelder, zou ik dit amendement nooit met Student en Stad hebben ingediend. Wij zijn net als u niet tegen betaald parkeren. We zijn wel tegen betaald parkeren tot bepaalde tijden. We zijn erg tegen betaald parkeren in sommige wijken. We zien dat er in het parkeerbedrijf heel veel winst wordt gemaakt. Wij vinden dit juist een goede bestemming om dat mee te doen. Dat staat los van onze mening dat het betaald parkeren in onze gemeente op sommige plekken veel te veel is.

03:28:42

Voorzitter: Ik heb nog een vervolgvraag van het CDA.

03:28:43

CDA: Voorzitter, € 140.000 structureel aan belastinggeld. Dat vinden wij toch lastig om te begrijpen. We hebben de toezegging gekregen om er op een later moment naar te gaan kijken. Waarom dan nu toch snel die motie, terwijl we rustig kunnen kijken hoe we dit een verstandige dekking en een verstandige invulling kunnen geven? Van Student en Stad schrikken wij daar niet van. Van de VVD wel.

03:29:09

VVD: Dan heeft u niet naar mijn woordvoering geluisterd. Wij vinden het een onverstandige investering als je heel veel geld uitgeeft aan een parkeergarage die voor ons niet volwaardig is. Wij willen een volwaardige parkeergarage. Aangezien dit in het centrum is en dit een onderdeel van het centrum waar we een bruisend nachtleven hebben, past het niet bij een tijd van 19.00u. Wat dat betreft, is het een volstrekt verstandig amendement. Het is geen motie.

03:29:34

Voorzitter: SP.

03:29:35

SP: Dank, voorzitter. Ik had een interruptie. Ik hoop dat dat nog kan. Ik vind het opvallend dat ik vorige week de VVD nog hoorde zeggen dat al dat extra geld dat was opgehaald bij parkeren, vooral terug moet naar de automobilist. Ik had zelf een soort cadeaubon in mijn hoofd. Is een fietsparkeerstalling het geld teruggeven aan die automobilist waar u het over had?

03:30:00

VVD: Nee. Dit is slechts een druppel op de gloeiende plaat. Voor het teruggeven van de rest van het geld, kom ik nog met andere voorstellen. Dat hoort u volgende week.

03:30:09

Voorzitter: Er is nog een interruptie van GroenLinks.

03:30:11

GroenLinks: Een structureel budget van € 140.000. Ik zou wel eens een druppel op de gloeiende plaat willen krijgen, maar dat terzijde. De vraag aan de VVD is het volgende. Ik was ook verbaasd over deze dekking. Kunnen we nu eindelijk met de VVD samen goede investeringen op het mobiliteit gebied doen vanuit het budget van het parkeerbedrijf? Daar zie ik grote kansen. Wat kunnen we nog meer verwachten?

03:30:44

VVD: Wij zien grote kansen om de mobiliteit te stimuleren door bijvoorbeeld de parkeertarieven te verlagen of extra asfalt aan te leggen. Daar kunt u met ons altijd over in gesprek.

03:30:54

Voorzitter: Er is een vervolgvraag.

03:30:55

GroenLinks: Is € 140.000 structureel uit het parkeerbedrijf dan niet de manier hoe geld aan de parkeerder terug kan worden gegeven? Ik ben benieuwd hoe u dat wilt doen. Of kunt u toveren?

03:31:10

VVD: Nee. We hebben 3 miljoen te veel opgehaald. Ik snap dat € 140.000 niet een druppel op de gloeiende plaat vindt. Dat vind ik ook niet. U en ik hebben ook geen inkomen van 1,5 miljard.

03:31:24

Voorzitter: Ik kijk nog even rond.

03:31:28

D66 : Dank, voorzitter. Geld van het parkeerbedrijf naar de fiets is volgens mij een prachtige richting waar een fractie als GroenLinks blij van zou moeten worden. Wij hebben de capaciteit van zowel de parkeergarage Nieuwe Markt als Forum onderschat. De Forum garage stond al binnen de kortste keren vol. De Nieuwe Markt is ook hard op weg die kant op. Wij weten nu al dat een bredere openstelling nodig is. Bovendien past een beperkte openstelling tot 19.00u zo niet bij Groningen en bij wat Groningen is. Dat is heel erg verwarrend voor wat wij willen zijn. Tenminste, wat Groningen volgens D66 zou moeten zijn als stad. Laten we dit nu gewoon direct regelen. Uiteindelijk gaan we dit toch wel doen. Dat kunt u alvast opschrijven. Op een geven moment is dat onvermijdelijk. We kunnen het net zo goed direct regelen. We hebben ook een prachtige dekking met het parkeerbedrijf. Geld van de auto naar de fiets.

03:32:19

Voorzitter: Partij voor de Dieren.

03:32:20

Partij voor de Dieren: Dank voor de woordvoering, voorzitter. Ik houd het bij het

amendement. Het idee is sympathiek, maar aangezien de stalling pas over twee jaar opengaat en het aanvullende bedrag dat structureel nodig is voor de ruimere openingstijden aanzienlijk is, vinden wij dit een beslissing voor de volgende raadstermijn. Daarnaast zijn de fietsenstallingen Grote Markt en Forum maar zeven minuten lopen. Ik ga er wel vanuit dat bij deze openingstijden het fiets parkeerverbod dat wordt voorgesteld in de directe omgeving van de nieuwe stalling, alleen tijdens die openingstijden wordt gehandhaafd. Dat is een vraag aan het college.

03:32:55

Voorzitter: Ik zie meerdere interrupties. U wilt een reactie geven. Student en Stad.

03:33:06

Student en Stad: Dank u wel, voorzitter. De Partij voor de Dieren zegt hier dat geld structureel uitgeven voor de volgende raadsperiode is. Kan ik er dan ook op rekenen dat de Partij voor de Dieren bij de voorstellen van het voorjaarsdebat geen geld structureel gaat uitgeven, aangezien dat voor de volgende raadsperiode is?

03:33:27

Partij voor de Dieren: Voorzitter, wij hebben al een hele poos weinig structurele middelen om aanvullend uit te geven. Daar zijn wij als coalitie in het algemeen zeer terughoudend mee.

03:33:43

Voorzitter: GroenLinks.

03:33:45

GroenLinks: Dank u wel voor de woordvoering. Ik wil beginnen met hoe blij de fractie van GroenLinks is dat we in ruim vijf jaar tijd de derde grote fietsenstalling realiseren in deze gemeente. We zijn aan het werken aan de vierde. Dat laat zien dat er ambitieus en voortvarend gewerkt wordt aan een goed fietsparkeer beleid, aanvullend op wat we al doen. Mijn fractie heeft in de meningsvormende sessie uitgesproken zeker wat te zien in het verruimen van de openingstijden, ten opzichte van het voorstel van het college. Wij zien geen reden om over iets wat over twee jaar open gaat en waar we nog alle tijd hebben om dat in samenhang met alle andere projecten te bekijken, nu al een besluit te nemen. Ik snap dat sommige partijen dat graag willen.

03:34:35

GroenLinks: Wat mijn fractie betreft kunnen we even wachten. Het is een mooi voorstel. We houden de motie in ons achterhoofd voor over een paar jaar. Dan kunnen we daar als nieuwe raad alsnog naar kijken. Dank u wel, voorzitter.

03:34:49

Voorzitter: Dan zag ik nog ChristenUnie.

03:34:52

ChristenUnie: Dank u, voorzitter. De heer Leemhuis heeft het goed verwoord. Mijn partij staat er ook zo in. In de meningsvormende sessie hebben wij gezegd dat wij zien dat de openingstijden tot 19.00u misschien wat krap zijn, maar we hebben nog tijd. Ik heb er alle vertrouwen in dat het toekomstige college met een goed voorstel naar de gemeenteraad komt, om het dan te kunnen afwegen.

03:35:16

Voorzitter: PVV.

03:35:17

PVV: Dank u, voorzitter. Wij hebben dit amendement gesteund. Wij zijn voor meer plek voor fietsenstalling, omdat wij graag fietsen in deze stad. We hebben dezelfde overweging als de VVD. Niet omdat wij zo nodig minder auto's in de stad willen. Dat staat er volledig los van. Er is een tekort aan fietsenstalling.

03:35:40

Voorzitter: PvdA.

03:35:41

PvdA: We zijn blij dat er een nieuwe fietsenstalling bij komt. Ik kan me voorstellen dat je met verschillende fietsenstallingen op verschillende plekken in de stad, per fietsenstalling kijkt wat de openingstijden zijn. Volgens mij hebben we nog alle tijd om dat goed te analyseren, omdat die pas over twee jaar open gaat. Dan specifiek over dit amendement. We geven hier best veel geld aan uit. We vragen ons af of dat potje van de parkeeropbrengst daarvoor het meest logisch is. Het zou juist logisch zijn om dat geld te investeren in de wijken waar we betaald parkeren hebben ingevoerd. Op die manier kijken wij naar het potje. We zullen daar misschien ook voorstellen voor doen.

03:36:12

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog even rond. Ik zie geen handen meer. Dan gaan we naar de reactie van de wethouder.

03:36:20

Wethouder Broeksma: Dank u wel, voorzitter. Het is goed om te merken dat er veel steun is om een extra fietsenstalling onder de nieuwe C&A aan te leggen. Dank daarvoor. Bijna iedereen is het eens met het voorstel, behalve het amendement. Even voor de helderheid. In het voorstel geeft het college aan dat we niet denken dat langere openingstijden op deze locatie nodig gaan zijn. Waar u met het amendement naar vraagt, zit niet in het budget dat de raad beschikbaar heeft gesteld. Wat andere partijen al aangaven, u bent aan de vroege kant. De stalling en het beheer is pas in 2027 aan de orde. Ik begrijp de wens. Er is veel steun voor de extra fietsenstalling. Eerder meer dan minder. Dat is wat u uitspreekt in het amendement.

03:37:18

Wethouder Broeksma: De VVD zegt dat het mooi is om de investering optimaal te benutten. Je bent met het gebouw bezig, zorgt ervoor dat die maximaal open is. Het geld is er niet voor beschikbaar. Ik doe een handreiking. In het voorstel zit een financieel open eindje met betrekking tot de handhaving. U heeft dat gezien. Er komt een fietsparkeerverbod in die omgeving. Dat is juist om die omgeving te kunnen herinrichten. De kop van de Herestraat, de Herestraat, de kruising met het Zuiderdiep, het begin van de Herestraat of het eind van de winkelstraat Herestraat kan wel een opplusser gebruiken. Daar hoort niet bij dat daar massaal fietsen geparkeerd zijn. Die fietsen moeten in die fietsenstalling terechtkomen. Daar hebben we nog geen financieel plaatje voor gemaakt.

03:38:04

Wethouder Broeksma: Het is in feite een soort PM-post die nog niet is ingevuld. Daar

moeten wij, het college en de raad op enig moment iets over zeggen. Op het moment dat je een wens hebt voor langere openingstijden tot 22.30u, tot 01.00u of 24/7, dan horen daar allemaal verschillende plaatjes bij. Dat zijn stevige kosten die elk jaar terugkomen. Dan heb je het over die post handhaving. Dan heb je het over de post openingstijden. Zijn er openingstijden tot 19.00u? Zeker in dat gebied waar het veel over daghoreca gaat en het uitgaanscentrum toch meer verderop ligt. In de Nieuwe Markt, de Forum garage en de Grote Markt garages onder de V&D Voor de ouderen onder ons. Die liggen daarvoor meer voor de hand. Je moet dat in één keer in samenhang bekijken. Inclusief de wijze van financieren.

03:39:05

Wethouder Broeksma: Zodat de toekomstige raad daarover een integrale afweging kan maken. Moet het uit de pot parkeerkosten komen? Ten koste van wat gaat dat? U zegt dat het uit het parkeeroverschot moet komen. Dat parkeeroverschot wordt ingezet. U heeft eerder vanavond over het overschot van het afgelopen jaar een besluit genomen. Het wordt ingezet. Op het moment dat u het voor het ene gebruikt, kan het niet meer voor iets anders gebruikt worden. Ik doe u een toezegging dat het college dit in de loop van 2026 aan de raad gaat voorleggen. Zowel de kosten over de handhaving, als de eventuele extra kosten die gemoeid zijn met langere openingstijden. Ik ontraad deze motie in deze vorm, met de toezegging om dit medio 2026 in combinatie aan u voor te leggen. Tot zover, voorzitter.

03:39:55

Voorzitter: Dank u wel. Student en Stad.

03:39:58

Student en Stad: Ik wil even met de mede-indieners schorsen. Zullen we één minuut schorsen, voorzitter?

03:40:08

Voorzitter: Als daar behoefte aan is. Laten we het op twee minuten doen. We schorsen voor twee minuten.

03:40:15

Schorsing: [schorsing 03:40:15 - 03:41:59]

03:41:59

Voorzitter: U bent eruit?

03:42:02

Student en Stad: Ja. Dank, voorzitter. Mijn collega links van mij zegt dat er witte rook is. Die is er gekomen. Als de toezegging op schrift wordt gezet en u dat ook goed aan uw opvolger meegeeft, dan zullen wij met de toezegging genoeg doen en het amendement indienen. Dank u wel.

03:42:25

Voorzitter: De wethouder.

03:42:27

Student en Stad: Het terugtrekken. Pardon.

03:42:31

Voorzitter: Volgens mij wordt alles altijd goed vastgelegd wat hier besproken is en

werkt het ook op gemeenteniveau zo dat alles automatisch doorgaat naar de opvolgers. Tenzij daar anders over wordt besloten. Dan hoort u daar ook van. Met die toezegging komt het amendement niet meer in stemming. Dan stemmen we alleen maar over het hoofdvorstel. Die brengen we dan in stemming. Het gaat over 7.b.: kredietaanvraag fietsenstalling Herestraat. Alle stemmen zijn binnen. Het voorstel is met unanimititeit aangenomen en daarmee vastgesteld.

c. Beeldkwaliteitsplan Stadshavens Deelgebied West

- M01: Stoppen met kappen, het roer moet om

Voorzitter: Dan gaan we door naar punt 7.c. Dat is beeldkwaliteitsplan Stadshavens, deelgebied West. Daarvoor is ook een motie ingediend. Motie 01: Stop met kappen. Het roer moet om. Wie kan ik het woord geven? Kijk eens aan. U komt al naar voren. Partij voor het Noorden.

03:44:07

Partij voor het Noorden: Dank, voorzitter. Op dagen als deze hoeven wij gelukkig niet uit te leggen wat het belang en de waarde van bomen is. Gisteren konden we zien bij de NOS dat de gemiddelde gevoelstemperatuur in grootstedelijke gebieden in Nederland ruim 10% boven dat van de ommelanden ligt. Toch staat het college toe dat er anno 2025 een heel bos wordt gekapt in de stad. Het Betonbos. Een bos dat in de Boom Effect Analyse - de BEA - wordt geframed als een houtopstand en spontane bomengroei op een paar en tussen een paar betonplaten. Niets is minder waar. In het Betonbos leven tientallen soorten beschermde vogels en dieren. Veel bomen hebben een potentieel monumentale status. Het Betonbos is tientallen jaren oud, bewijzen foto's.

03:45:05

Partij voor het Noorden: Het is nog steeds niet te laat om een deel van het Betonbos te redden. Vorig jaar hebben we als gemeenteraad ingestemd met het omgevingsplan Stadshaven, ook wij. Dat plan presenteert wel afwegingen, maar maakt nog steeds geen definitieve keuzes over het Betonbos. Het Betonbos is nog steeds te redden, terwijl woningbouw tegelijkertijd prima mogelijk is. Dan over de inspraak. Ik hoor sommige partijen nu al zeggen dat inspraak van inwoners wat anders is dan gelijk krijgen. Dat is waar. Als wij naar de inspraak kijken van zeer betrokken omwonenden, serieuze mensen met verstand van zaken, dan kunnen we niet anders concluderen dan dat zij tegen een enorme muur zijn aangelopen volgens het principe 'ik hoor u wel, maar ik luister niet'.

03:45:56

Voorzitter: Voor u vervolgt. U houdt een heel betoog. Daarom sta ik tussentijdse interrupties toe. Ik zag de ChristenUnie.

03:46:02

ChristenUnie: Dank u, voorzitter. Ik wilde interrumpen bij het gedeelte waarin de heer van der Laan zei dat het omgevingsplan is vastgesteld door de gemeenteraad en wij op basis daarvan Stadshavens gaan bouwen en verderop nog een park gaan aanleggen. In deze motie zegt u: we kunnen nog wel een keertje een participatieproces starten. Miskent u daarmee niet het besluit wat wij hebben genomen? Namelijk om deze wijk te ontwikkelen met heel veel ruimte voor groen?

03:46:36

Partij voor het Noorden: Dan blijft de tegenvraag waar in het omgevingsplan precies staat dat we het Betonbos gaan opofferen? Waar staat dat? Wij hebben het niet kunnen ontdekken, voorzitter. Ik ga door. Veel omwonenden hebben het al opgegeven. Ze zijn murw geslagen of beginnen er niet eens aan. Of zijn gefrustreerd uit de klankbordgroep gestapt. Een aantal omwonenden gaat dapper door om de natuur echt een stem te geven. Niet onbelangrijk is dat zij niet tegen woningbouw zijn in Stadshavens. Wel hebben ze ernstige bezwaren tegen het proces. De motie 'Groen om de Hoek' is bij lange na nog niet uitgevoerd. Met deze motie zijn wij een beetje in slaap gesust. Wij zijn vorig jaar, in alle eerlijkheid, niet scherp genoeg geweest op de waarde van het Betonbos.

03:47:32

Partij voor het Noorden: Dat is ook de reden dat we nu deze motie indienen samen met Stadspartij 100% voor Groningen en de PVV. Wanneer partijen en college toch niet de redelijkheid zien van deze motie, dan kiezen zij willens en wetens voor vertraging in juridische procedures en betrokken inwoners die zich niet gehoord voelen.

03:47:54

Voorzitter: Voor u vervolgt, u heeft een interruptie van de VVD.

03:47:57

VVD: Dank u, voorzitter. Ik heb een vraag aan de Partij voor het Noorden. Hoeveel denkt de Partij voor het Noorden dat deze motie gaat kosten aan vertraging?

03:48:07

Partij voor het Noorden: Voorzitter, ik maak zo mijn verhaal af. Dan kom ik daar op terug. Met crowdfunding is inmiddels € 10.000 opgehaald om de natuur, dan maar bij de rechter, een stem te geven. Dat zou in onze optiek tegen alles waar deze gemeente voor staat, in het geding zijn. Wij zouden het echt heel jammer vinden als dat zo zou moeten. Zeker met dagen als deze, rond de 35 tot 40°C. Dit is niet uit te leggen, voorzitter.

03:48:40

Voorzitter: Er is een vervolgvraag van de VVD.

03:48:42

VVD: Voorzitter, ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag. Dan een vervolgvraag. De heer van der Laan heeft het over 35 tot 40°C. Er zijn ook mensen die met 35 of 40°C nog op zolder zitten bij hun ouders, omdat ze geen huis kunnen vinden. Wat zegt u tegen die mensen?

03:48:59

Partij voor het Noorden: Voorzitter, wij zien nog steeds meer dan voldoende mogelijkheden om in dat gebied voldoende woningen te realiseren. Wel met respect ten opzichte van bestaand groen, bestaande houtopstanden en bestaande potentieel monumentale bomen. Daar kun je prima omheen bouwen. Er is voldoende ruimte om dat te realiseren.

03:49:24

Voorzitter: Ik kijk even rond. Ik zie verder geen opmerkingen meer. Is er nog iemand

anders die over deze motie het woord wil voeren? Niet? Dan ga ik naar de wethouder.

03:49:43

Wethouder van Niejenhuis: Voorzitter, dank u wel voor het woord. Het college zal deze motie ontraden. Anders dan door de indieners wordt gesuggereerd, is het niet mogelijk om deze motie uit te voeren, tegelijkertijd voldoende woningen te blijven bouwen en ook tempo te maken daarin. Deze motie roept het college op om terug naar de tekentafel te gaan, terwijl deze raad een aantal malen heeft herbevestigd dat deze ontwikkeling op deze plek zou moeten plaatsvinden. In het omgevingsplan is vorig jaar door de raad het Betonbos aangewezen als ontwikkel veld. Dat is daarin heel erg goed terug te lezen, zeg ik tegen de heer van der Laan. Wat ik ook nog even wil noemen, is dat het college op verzoekpunt 1 al eerder heeft aangegeven dat wij werken met een aantal bomeneffectanalyses.

03:50:31

Wethouder van Niejenhuis: Na een stevige oproep van de Partij voor de Dieren, hebben wij besloten om niet in één keer over te gaan tot kap. We relateren de daadwerkelijke kap aan het daadwerkelijke bouwplan, om daarmee zoveel mogelijk bomen te sparen. De volgende boomeffectanalyse probeer ik nog voor het zomerreces af te ronden en per brief met u als raad te delen, zodat u daar ook kennis van kunt nemen. Dat is een herhaling van een al eerder door dit college gedane toezegging. De motie wordt hiermee ontraden.

03:51:10

Voorzitter: Ik kijk even rond of dat nog aanleiding geeft tot vragen. Die zie ik niet. Dan is bij moties de volgorde dat we eerst over een voorstel gaan stemmen. Dat is dus voorstel 7.c.: beeldkwaliteitsplan Stadshaven deelgebied West. Alle stemmen zijn binnen.

03:51:53

Spreker? (vrouw): Voorzitter. Excuus, ik heb een fout gemaakt. Ik word geacht tegen te hebben gestemd.

03:52:05

Voorzitter: We kunnen de aantekeningen maken. Het wordt zelfs nog veranderd. Kijk eens aan. Dan noteren we nu een 39 voor en 5 tegen. Daarmee is die aangenomen. Dan gaan we door naar motie 01. Alle stemmen zijn binnen. De motie is verworpen met 38 tegen en 6 voor. Dan zijn we door agendapunt 7 heen. Dat waren de bespreekpunten.

8. Motie bij collegebrief

- *Motie n.a.v. Ontwerp Uitvoeringsagenda Masterplan (door)ontwikkeling Sportvoorzieningen*
- *M02: Ook voldoende capaciteit als koppelkansen mislukken*
- *M03: Extra blaashallen als (kortetermijn) oplossing voor het gebrek aan zaalcapaciteit*
- *M05: Reserveer ruimte voor een voetbalvereniging in Meerstad*

Voorzitter: Dan gaan we naar de motie bij collegebrief. Agendapunt 8. Daar hebben we als eerste een motie naar aanleiding van het ontwerp uitvoeringsagenda

Masterplan Doorontwikkelingen Sportvoorzieningen. Daar zijn drie moties op ingediend. En dan beginnen we bij motie 2. Wie kan ik het woord geven? CDA.

03:53:23

CDA: Voorzitter, drie moties die ik alle drie in mijn woordvoering zal behandelen. Dat zal wat tijd kosten. Voorzitter, het is goed en broodnodig dat er extra geïnvesteerd wordt in sport. Al jarenlang signaleren wij problemen bij sportverenigingen die kampen met een tekort aan capaciteit. Met alle gevolgen van dien. Je zou cynisch kunnen stellen dat deze plannen een aantal jaren te laat komen. Toch willen we complimenten geven voor het Masterplan Sport en het bijbehorende uitvoeringsprogramma. Er komt veel nieuwe capaciteit bij. Dat is positief. Tegelijkertijd zien we dat het op de korte termijn onvoldoende is en dat er nog onzekerheden in zitten. Dat werd ook duidelijk uit de bijdrage van verenigingen en de Sportkoepel.

03:54:10

CDA: Ten eerste dienen wij een motie in om de komende jaren extra blaashallen te realiseren. We zijn blij, mede naar aanleiding van schriftelijke vragen van het CDA en de VVD, dat er nu serieus werk wordt gemaakt van een blaashal voor de hockeyclubs. Helaas is dit nog niet genoeg om voldoende ruimte vrij te spelen. Wat het CDA betreft, moeten we alles op alles zetten om wachtlijsten te voorkomen. We willen immers dat zoveel mogelijk inwoners kunnen meedoen bij een sportvereniging. Dat is goed voor de gezondheid en voor de sociale samenhang in onze wijken. Hierbij wordt er gekeken welke sporten het hele jaar door gebruik kunnen maken van een blaashal. We hebben al wat geïnventariseerd bij een aantal verenigingen.

03:54:49

CDA: Bijvoorbeeld bij korfbal zien ze hier mogelijkheden voor. Voorzitter, dan is er één gebied waar er veel te weinig gebeurt. Meerstad. Natuurlijk zijn we blij met de twee extra velden in Engelbert. Laten we niet vergeten dat er in Meerstad en Stadshavens tienduizenden nieuwe inwoners bijkomen. Volgens de cijfers is de voetbalparticipatie hier het hoogst van de hele gemeente. Die is maar liefst 10%. Het is een kwestie van tijd, voordat de nieuwe velden in Engelbert niet meer toereikend zijn. Vv GEO heeft nauwelijks capaciteit. Daarom vinden wij dat Meerstad een eigen sportvereniging verdient. We horen steeds vaker geluiden dat inwoners zelf al bezig zijn met plannen. Hoe mooi zou het zijn als we bij de Eems een omnisportvereniging kunnen realiseren voor voetbal, hockey en tennis.

03:55:36

CDA: De ruimte is schaars. Dit is het moment voor de raad om zich hard te maken voor goede voorzieningen. We zien allemaal in Meerstad wat er gebeurt als we dit niet doen. De afgelopen tijd heb ik intensief contact gehad met inwoners uit Meerstad. Samen met Dorpsbelangen heb ik deze week een fietstocht gemaakt door het plangebied. Er liggen volop kansen voor voorzieningen. Denk aan een consultatiebureau, sportplekken in de openbare ruimte voor jongeren, ontmoetingsplekken. Daarom zal ik na de zomer hiervoor met een initiatief komen om dit verder uit te werken. Dan de laatste motie. In het uitvoeringsprogramma is een aantal delen nog onzeker. Graag hoor ik van de wethouder waar we de plannen precies van gaan betalen.

03:56:14

CDA: Veel hangt af van de koppelkansen met het onderwijs. De vier zalen die gerealiseerd moeten worden met de basis- en het voortgezet onderwijs zijn keihard nodig.

03:56:24

Voorzitter: U heeft een interruptie van het PvdA.

03:56:24

PvdA: Ik denk een ophelderende vraag. Wat bedoelt u? Waar gaan we wat van betalen?

03:56:32

CDA: Ik ben wel benieuwd. Waarvan gaat de PvdA de 400 miljoen betalen voor deze plannen?

03:56:40

Voorzitter: Ik weet niet helemaal of het op deze manier werkt met wedervragen. U stelt een vraag. Ik check even bij u.

03:56:48

PvdA: Deze nemen we gewoon mee in de begroting.

03:56:53

CDA: Het gaat ook maar om een klein bedrag. Voorzitter, er zijn vier zalen die moeten gerealiseerd worden met koppelkansen. Dat wordt samen met de basis- en het voortgezet onderwijs gepland. Die zijn keihard nodig. Daarom vindt het CDA dat we deze zalen moeten realiseren, ook wanneer het niet lukt om deze koppelkansen te behalen. In een fictief voorbeeld dat het lukt om in samenwerking met het onderwijs drie sporthallen te realiseren, dan moet er wat ons betreft, nog één extra vanuit de gemeente gerealiseerd worden.

03:57:21

Voorzitter: PvdA.

03:57:24

PvdA: Die laatste zin was nog wel relevant. Heeft u het gevoel dat die koppelkansen er niet aankomen?

03:57:32

CDA: Nee. In het uitvoeringsprogramma staat heel duidelijk dat het onzeker is of het lukt. Al die sportzalen en sporthallen die nu in dit uitvoeringsprogramma zitten, en keihard nodig. Ze staan daar niet voor niets. Het zou onbestaanbaar zijn dat we twee hallen te weinig realiseren. Het CDA wil zeker weten dat die vier hallen die we uit koppelkansen willen realiseren, tenminste gerealiseerd worden. We hebben ze keihard nodig.

03:57:57

Voorzitter: Een vervolgvraag.

03:57:58

PvdA: Ik ben het eens, maar ik ga ervan uit dat die koppelkansen er wel zijn. Die komen er ook. Het zit goed met die hallen.

03:58:05

CDA: Als de PvdA er zo zeker van is, kunnen ze gewoon voor de motie stemmen. Dan gaat er niks gebeuren. Als het niet lukt, dan weten we tenminste zeker dat die vier hallen gerealiseerd worden. Het is om zeker te weten dat we hier over vijftien jaar niet opnieuw staan met verenigingen met wachtlijst. Dat we hier niet opnieuw staan met verenigingen die moeten trainen in Leek of in Tolbert. Dat we niet weer verenigingen hebben die met 50 man tegelijkertijd moeten trainen. Dat zijn gênante toestanden. Die willen wij voorkomen. Daarvoor hebben we al die hallen keihard nodig. Voorzitter, ik kom tot de afsluiting, tenzij u een ander idee heeft.

03:58:39

Voorzitter: Nee, het was een schijnbeweging.

03:58:41

CDA: Schijnbeweging horen bij de sport. Die zijn soms ook goed. Ik heb straks ook nog een motie bij Karding. Laten we hopen dat we over een aantal jaren geen wachtlijsten meer hebben. Dat verenigingen ruimte hebben om in Groningen te sporten. Dat we daarmee de sportiefste gemeente worden van Nederland. Werk aan de winkel. Aan de slag.

03:58:59

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk heel even rond. Om het iets overzichtelijker te maken zou ik zeggen: laten we eerst even kijken of er vragen zijn over motie 02. ChristenUnie.

03:59:18

ChristenUnie: Voorzitter, als u het niet erg vindt, wil ik het toch iets breder dan dat. Dan doe ik ze alle drie tegelijk.

03:59:24

Voorzitter: Dat mag ook.

03:59:26

ChristenUnie: Dank aan het CDA voor deze moties bij het Uitvoeringsprogramma Masterplan Sportvoorzieningen. Niet omdat ik het met alle moties helemaal eens ben. Niet omdat ik het CDA als redder van de sport zou gaan zien. Wel omdat het ons nog eens de gelegenheid geeft aandacht te vestigen op de 400 miljoen die we in sportvoorzieningen gaan investeren. Dat met een agenda, zodat het programmatisch wordt uitgevoerd. Dat is een grote sprong vooruit. In iedere vier jaar wordt de agenda bijgesteld, zodat we vooruit kunnen kijken en ons kunnen voorbereiden. Bijvoorbeeld door ruimtelijke plek te reserveren. Dan kom ik gelijk bij motie 5. Het doel van het hele Masterplan en de uitvoeringsagenda is vooruitkijken.

04:00:12

ChristenUnie: Kijken waar we ruimte moeten reserveren voor de buitensport. In eerste instantie gaan we uitbreiden bij Engelbert. Daar zijn ze heel blij mee. Op termijn zullen we kijken waar verdere uitbreiding nodig is. Dat doen we via het uitvoeringsprogramma. Dan motie twee over de koppelkansen.

04:00:30

Voorzitter: Voor u door gaat naar twee, heb ik een reactie van het CDA.

04:00:34

CDA: Voorzitter, er liggen gigantisch veel uitdagingen in Meerstad. Er moeten veel huizen worden gebouwd. Sociale huur, sociale koop. Er liggen veel uitdagingen. Voorzieningen zijn er daarbij in Meerstad niet altijd goed uitgekomen. Dat kun je zien als je door Meerstad heen fietst. Als we aan zien komen dat er tienduizenden mensen komen te wonen, denkt de ChristenUnie dan niet dat het wijs is om die ruimte nu al te reserveren voor een voetbalvereniging? We kunnen in de data van de KNVB zien dat er vijf tot zeven velden extra nodig zijn.

04:01:08

ChristenUnie: Dank u wel, voorzitter. We gaan twee extra velden toevoegen bij Engelbert. Dat is in eerste instantie voldoende. We gaan ruimte reserveren voor een sportvereniging in Meerstad. Welke sporten dat zijn, zullen we later gaan invullen. Dat is wat ons betreft, nu zeker voldoende. Voor de rest kijken we vooruit. Dan motie 2 over de koppelkansen. Het is van belang dat we sportzalen ook overdag goed gaan benutten. Daarom is die koppeling met het onderwijs zo van belang. We gaan er echt van uit dat dat gaat lukken en dat we daarin samen gaan optrekken. Dan de blaashallen. Dat is motie 3. Er is al eerder aangegeven dat er in ieder geval één, mogelijk twee blaashallen gaan komen waar dat technisch mogelijk is. Die blaashallen zijn bedoeld voor vooral seizoensgebonden binnensport capaciteit. Dank u wel.

04:02:10

Voorzitter: Ik zag het CDA, maar ik moet u er wel op wijzen dat de tijd bijna op is. U heeft nog een motie die u wil toelichten. Dan ga ik door naar de SP.

04:02:20

SP: Dank u, voorzitter. Mijn stem is niet helemaal goed, want ik ben herstellende van een zomergriep. Ik ga even de drie moties langs. De motie met betrekking tot de koppelkansen. Daar gaan we niet voor stemmen. Wij zien geen reden waarom het niet zou lukken met koppelkansen. Wij zijn geen voorstander van het bouwen van sporthallen die overdag leeg staan. Wat betreft het realiseren van een voetbalvereniging in Meerstad. GEO heeft duidelijk in de pers aangegeven dat zij graag mensen uit Meerstad ontvangen als lid. Voor de rest wordt Engelbert uitgebreid. We zien op dit moment geen mogelijkheden om dat nu verder te gaan ontwikkelen. Er worden sportvelden aangelegd. Er wordt ruimte gecreëerd. Voor urban sports wordt ook ruimte gecreëerd.

04:03:26

SP: Dat is ook duidelijk in de meningsvormende sessie aan de orde geweest. Dan wat betreft de blaashallen. Daar heeft de wethouder ook in de sessie aangegeven dat ze daar volop mee bezig is. Voor ons is deze motie overbodig.

04:03:44

Voorzitter: Ik kijk nog even naar het CDA. Ik dacht dat ik een hand omhoog zou gaan. Het is uw tijd. U mag het indelen.

04:03:50

CDA: Weet de SP hoeveel ruimte er nog is bij vv GEO??

04:03:55

Voorzitter: SP.

04:03:56

SP: Ik weet niet hoeveel ruimte er is, maar voetbal is meer dan in een wijk bezig zijn. Voetbal is ook kiezen voor een bepaalde vereniging. Oosterparkers is een vereniging die al jaren niet meer in het Oosterpark voetbalt. Helpman voetbalt al jaren niet meer op Helpman, maar op de Essenberg. Als er een voetbalvereniging ontstaat vanuit de mensen daar, dan kunnen we altijd gaan kijken hoe we dat gaan realiseren. Er worden sportvelden gerealiseerd. Neem daar geen voorschot op. Richt geen vv Meerstad op.

04:04:46

Voorzitter: Stadspartij.

04:04:50

Stadspartij 100% voor Groningen: Ik wil een kleine interruptie doen. Er zijn inderdaad al initiatieven in Meerstad gaande. Als de SP daarvoor pleit, denk ik dat de SP zo meteen heel blij wordt. Ik hoop dat ik daarmee ook het antwoord heb gegeven. Want ik wil er zo een woordvoering achteraan gooien. Als mede-indiener.

04:05:19

Voorzitter: Gelukkig ligt het niet aan mij dat ik enige verwarring had. Dat is dan een vraag aan uzelf. U had ook een vraag aan de SP gesteld. Laten we eerst daar even naartoe gaan. Dan denk ik nog even na over het andere.

04:05:33

SP: Ik heb nog één dingetje. Bij de ontwikkeling van de wijk Marsdijk in Assen, lag er een voetbalvereniging. Dat heette Leo. Daar lag een zieltogende vereniging tegenaan. De wijk Marsdijk is ontwikkeld. Leo is een zeer bloeiende vereniging in de voormalige gemeente Assen geworden. Geef Engelbert en GEO ook deze mogelijkheden.

04:06:00

Voorzitter: Dank u wel. Dan krijgt u zo het woord voor uw eigen woordvoering. De VVD had ook de hand omhoog. Was dat voor uw woordvoering, of wilt u een interruptie plegen?

04:06:08

VVD: Ik had een vraag aan het college.

04:06:10

GroenLinks: Een vraag aan het college. Dat zie ik dan toch een beetje onder woordvoering. Dan geef ik eerst het woord aan de Stadspartij voor de woordvoering.

04:06:17

Stadspartij 100% voor Groningen: Sorry voor de verwarring. Ik kan u wel zeggen dat dat wel vaker bij mij zal gebeuren. Dat mensen verwarring hebben over wat ik zeg. Misschien zit het zelfs in deze woordvoering. De eerste verwarring die er al is, is dat we het over een wijk hebben. Meerstad voelt zich als een dorp, dus op die manier gaan wij ook te boek. Toen ik tien jaar geleden als pionier in Meerstad, heb ik er gelijk een voetbalveldje neergelegd. Het eerste wat ik van de gemeente kreeg, was een sommatie om dat te verwijderen. Sindsdien is heel Meerstad in strijd om extra faciliteiten te genereren. Op dit moment is het belangrijk dat Engelbert, na tien jaar, eindelijk de erkenning krijgt die ze zouden moeten hebben. Extra velden. Een paar jaar geleden is het tweede veld aangelegd.

04:07:03

Stadspartij 100% voor Groningen: Het is heel mooi dat er een derde en vierde veld gepland staat en dat GEO ook aansluit. Het probleem is de referentienorm die er in de gemeente al is. Die zit er al. In de collegebrief wordt aangegeven dat hij al daaronder zit. De plek hebben waar dit gepland staat en waar wij als mede-indiener om vragen, is een tussengebied tussen niet alleen Meerstad, Meerdorpen, Engelbert, Stadshavens, Oosterpark en straks de Eemskanaal zone. Er komt ook nog een asielzoekerscentrum voor 600 man bij.

04:07:39

Voorzitter: Wordt vervolgd. Ik zag een hand in de lucht gaan van GroenLinks.

04:07:43

GroenLinks: Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde net van de heer Hilboesen dat u een eigen voetbalveld heeft geconfisqueerd in Meerstad. Ik was even benieuwd naar het bestemmingsplan van die grond, waardoor het niet kon. Dank u wel.

04:07:57

Stadspartij 100% voor Groningen: Daar is nu een voetbalveldje aangelegd. Een klein voetbalveldje voor de school. Geen voetbalveld waar KNVB-wedstrijden gespeeld mogen worden. Daar ga ik nog even op verder. Wij hebben het over Meerstad, maar de plek is eigenlijk de Eems. Er is al ruimte ingetekend. Daarbij komt nog dat de referentienorm al lager is. Op het moment dat daar zo meteen 15.000 huizen gebouwd worden, dan zit je op 35.000 mensen die er in de aankomende 20 à 30 jaren bij komen. Om nu nog niet te gaan denken over een extra veld? Eén is al gek. Je zou het hele gebied moeten pakken als een mooi park. Om daar nu al voetbalvelden te laten zien. Niet alleen maar op hockey. Niet alleen op tennis. Vorig jaar zijn er vier tennisbanen weggehaald bij Grunopark. We kunnen de hele tijd zo bezig blijven.

04:08:55

Stadspartij 100% voor Groningen: Ik ben heel sceptisch. Daarom zijn we meegegaan in het voorstel van onder andere CDA, om dat te gaan reserveren. We gaan Engelbert niet frustreren. We gaan Harkstede niet frustreren. We gaan GEO niet frustreren. Die kunnen groeien wat ze willen. In de toekomst hebben wij die plekken nodig. De buurt is al bezig om dingen weer zelf te doen. Er zijn daar wel meer personen dan Hilboesen die dingen gewoon zelf doen.

04:09:22

Voorzitter: Voordat u aan de volgende zin begint. Ik zie de PvdA.

04:09:26

PvdA: Bedankt, voorzitter. Ik was toch wel even benieuwd. Een paar zinnen geleden noemde Stadspartij heel veel dingen op. Toen dacht ik: u heeft het Masterplan toch wel gelezen? Het staat er allemaal in. Wilt u mij die plannen allemaal daar in uw voortuin bij Meerstad hebben?

04:09:44

Stadspartij 100% voor Groningen: Daar gaan we sowieso weer mis. Mijn voortuin is ongeveer drieënhalf kilometer van het plekje waar de voetbalvelden gepland staan. Meerstad is een heel groot gebied. Als ik over Meerstad praat, praat ik over meer dan mijn eigen voortuin. Dat stoort mij af en toe een beetje, maar die wens is heel

groot. We lopen continu achter de feiten aan. Het enige wat we vragen, is: pak een stukje grond wat er nu ligt. Reserveer dat voor eventueel voetbalvelden. Misschien wordt hockey zo meteen de meest florierende sport in Groningen. Dan is daar ook ruimte voor nodig. Wij vragen om meer ruimte voor de sport die in de toekomst beleefd moet en wil gaan worden. Dit is even een aanvulling op het stukje van 'reserveer ruimte voor de sport'. Wij zijn ook heel blij met de investeringen die in de collegebrief gedaan worden. Daar zijn we niet tegen. Denk vooruit. Regeren is vooruitzien. Dank u wel.

04:10:43

Voorzitter: Dank u wel. Dan de VVD voor hun woordvoering.

04:10:45

VVD: Dank u, voorzitter. Ik heb één vraag aan het college. Stel, er meldt zich een groep vrijwilligers die zegt: wij willen graag een voetbalvereniging beginnen. Geeft het college die mensen dan ruimte om een voetbalvereniging te beginnen?

04:11:01

GroenLinks: Partij voor de Dieren.

04:11:02

Partij voor de Dieren: Dank u, voorzitter. Ik zal de moties langsgaan. Wij zijn geen voorstander van motie 2. Wij gaan ervan uit dat de koppelkansen lukken. Als dat niet lukt, moeten we een uitgebreider gesprek hebben over de noodzakelijke aanvullende financiering, dan nu met de motie zonder dekking. We zullen ook tegen motie 3 stemmen. Het is al eerder gezegd door de ChristenUnie. Het college heeft al aangegeven bezig te zijn met de realisatie van blaashallen. Tot slot motie 5. Daar hebben we het uitgebreid over gehad tijdens de meningsvormende sessie. Daar was onze afdrank dat er vooralsnog voldoende ruimte is voor voetbal bij de uitbreiding van Engelbert, in Harkstede en Garmerwolde. Over vier jaar wordt de investeringsplanning herijkt. Dan kan alsnog gekeken worden of er meer behoefte is aan voetbalvelden dan hockeyvelden in Meerstad. Tot zover.

04:11:39

Voorzitter: Dank u wel. De Stadspartij.

04:11:43

Stadspartij 100% voor Groningen: Daar wil ik graag op reageren. Met de bouwopgave die we hebben wordt de Eems volgens het college heel snel dicht gebouwd. Als we over vier jaar pas weer gaan bedenken dat we daar toch wel voetbalvelden moeten hebben, waar willen we die dan volgens de Partij voor de Dieren intekenen?

04:12:01

Partij voor de Dieren: Er is nu in dat gebied ruimte gereserveerd voor vier hockeyvelden. Die worden niet allemaal de komende vier jaar gebouwd. Als over vier jaar blijkt dat we toch liever een voetbalveld hebben dan twee hockeyvelden, dan kan dat.

04:12:16

Voorzitter: Dank u wel. Ik zie de VVD.

04:12:18

VVD: Voorzitter, een vraag aan de Partij voor de Dieren. Dat betekent dus dat we uitbreiding van de sportfaciliteiten onmogelijk maken. Bent u dat met mij eens?

04:12:28

Partij voor de Dieren: Ik zou niet zeggen dat uitbreiding onmogelijk is. Ik geloof ook niet dat over vier jaar het volledige plangebied van de Eems, heel Meerstad en het oosten van Meerstad, waar nog de tekeningen voor gemaakt worden, in één keer vol zit. Mocht dan de nood hoger zijn dan we op dit moment verwachten, dan is er dan vast nog wat mogelijk. Vandaar dat we elke vier jaar herijken.

04:12:48

Voorzitter: Ik kijk nog even rond. Ik zie D66.

04:12:52

D66 : Dank u wel, voorzitter. Als oppositiepartij zijn we meestal heel kritisch, maar we zijn best onder de indruk van de plannen die voor zijn gelegd bij het Masterplan. Dat zijn goede plannen. Ik denk dat dat waardering en vertrouwen vraagt. Zeker in combinatie met de afspraken die in het IHP en in het IABB zijn gemaakt over koppelen met onderwijs denk ik: laten we eerst volgen hoe dit wordt uitgewerkt. Er is al een paar keer gezegd dat de wethouder hier al meermaals op heeft geantwoord. Naar mijn idee was dit voldoende. Wellicht kan ze dat zo nog één keer herhalen. Dan is het ook helder, denk ik. Ik vraag van de indieners wel een beetje vertrouwen, als het gaat over zo'n uitgebreid plan wat hier ligt van 400 miljoen.

04:13:42

Voorzitter: Ik kijk heel even. Ik zag GroenLinks, maar ik denk dat dat voor uw eigen woordvoering was. Dan ga ik nu even naar de Stadspartij, want ik denk dat die een interruptie op D66 had. Ik kom er iets beter in.

04:13:52

Stadspartij 100% voor Groningen: Ik sluit aan op het vooruitzien. U begon over onderwijs. U weet zelf ook dat we zelfs op het onderwijsvlak in Meerstad we achter de feiten aanlopen. Op basis daarvan willen wij graag voortborduren op de eventuele problemen die kunnen ontstaan. Die elke vier jaar in ons gebied ontstaan. Bent u dat met mij eens?

04:14:17

D66 : Niet helemaal. In de tranches in Gro Up en het IHP zit een duidelijke planning wanneer wat gaat gebeuren. Er zijn nu problemen met de capaciteit. Dat klopt. Dat heeft ook te maken met het feit dat mensen buiten hun wijk naar school gaan. Volgens mij zijn wel wat waarborgen ingebouwd die maken dat we straks goede sportvoorzieningen hebben. Waarschijnlijk ook voldoende. Zo niet, dan kunnen we dat bijstellen. Wij spreken hier in ieder geval vertrouwen in uit.

04:14:46

Voorzitter: Dank u wel. Een reactie daar nog weer op. De Stadspartij.

04:14:48

Stadspartij 100% voor Groningen: Een kleine reactie. Ik wil dat vertrouwen ook geven. Ik vind het ook een mooi plan. Ik vind de plannen die er allemaal zijn, mooi. We vragen alleen een extra borging. Een kleine borging. Meer vragen we niet.

Waarom doen we daar zo moeilijk over? Dat had ik op sportgebied niet van D66 verwacht.

04:15:11

D66 : We gaan zo horen wat de wethouder erover te zeggen heeft. Op basis daarvan zullen we onze stem bepalen. We hebben al goede dingen gehoord. Ik verwacht dat ik dat zo weer ga horen.

04:15:22

Voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar GroenLinks.

04:15:28

GroenLinks: Dank u wel, voorzitter. Ik had een hele mooie woordvoering voorbereid, maar iedereen gaat de motie langs. Dan zal ik dat ook maar doen. Dan begin ik met motie nummer 2. Voldoende capaciteit als koppelkansen mislukken. Ik vind het mooi dat de heer De Haan hier altijd even aandacht voor trekt, zodat het vers bij ons in het geheugen blijft. Ik denk dat dit namelijk een fantastisch idee is en dat het niet gaat mislukken. Ik kan me niet voorstellen dat een school deze koppelkansen niet pakt. Dat ze worden medegefinancierd met de gemeente, om juist te zorgen dat de sporthal groter wordt. Ik als sportdocent kan alleen maar beamen dat het echt een win-win situatie is. Daarnaast de extra blaashallen.

04:16:06

GroenLinks: Motie 3. Er is behoefte aan binnenruimte voor de sport. Dat weten we. Er komen blaashallen bij. Volgens ons staan er op dit moment voldoende blaashallen bij in het Masterplan. Daarnaast streven we meer naar duurzaamheid. Dat er sporthallen en sportzalen worden gebouwd voor langere tijd, zodat het ook in de toekomst gewaarborgd wordt. Als laatste het reserveren van ruimte voor de voetbalvereniging in Meerstad. We zijn allemaal voetballiefhebbers. Het zou mooi zijn dat je in je wijk na schooltijd op een voetbalveldje kan voetballen. Dat is fantastisch. Dat je daarna van een professionele trainer training krijgt, hoeft niet altijd per se in de wijk. Dat zou ook in een ander dorp kunnen, zoals bij GEO. Daar zijn ze mee bezig. In goed gesprek met de gemeente, heb ik gehoord.

04:16:54

GroenLinks: Dat halve kunstgrasveld wat er nu ligt, wordt uitgebreid naar één kunstgrasveld. Daar zijn ze heel blij mee. Daarnaast is er Harkstede. Dat ligt niet in onze gemeente, maar ik heb gehoord dat ze het daar fijn zouden vinden als er mensen uit Meerstad komen. Er zijn nu ook al een paar aanmeldingen. Zij zouden het fijn vinden dat het gaat groeien. Iedere vier jaar gaan we het bekijken. Als er uiteindelijk geen capaciteit blijkt te zijn, kunnen we altijd bijsturen. De hockeyvelden liggen er. Als toch blijkt dat er geen hockeyvelden nodig zijn, dan kun je nog switchen naar voetbal. De flexibiliteit van de gemeente is fantastisch. Daar vertrouw ik volledig op. Dank u wel.

04:17:39

Voorzitter: Ik vermoedde het al. Wilt u daar nog op reageren? Student en Stad.

04:17:45

Student en Stad: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn ook blij met het Masterplan Sport. We hebben onze zorgen met betrekking tot de studentensport vorige week aangegeven. We komen hier volgende week nog met een motie voor een convenant

studentensport. Daarover later meer. Ik zal de moties kort langs gaan. Als het gaat om de voldoende capaciteit als koppelkansen mislukken. We hebben een capaciteitsprobleem als het gaat om sport. Dat willen we oplossen. Daarom hebben we een bepaalde hoeveelheid sportvoorzieningen in dat plan staan. Het lijkt ons gek om dat in de toekomst te verlagen als een bepaalde koppelkans niet lukt. We hebben die voorzieningen immers nodig. Deze zullen wij waarschijnlijk steunen. Dan de extra blaashallen. Dat kunnen wij ook steunen.

04:18:37

Student en Stad: De sportwereld staat echt heel erg onder druk. Er zijn heel veel capaciteitsproblemen. Als we met zo'n blaashal letterlijk wat meer lucht kunnen bieden, dan kunnen we daar alleen maar achter staan. Dan de voetbalvereniging Meerstad. Die kunnen we die niet in zijn volledigheid steunen. Er is namelijk al ruimte gereserveerd voor sport in Meerstad. We vinden het gek om vanuit het stadhuis te gaan beslissen wat voor sport mensen daar moeten gaan beoefenen. Misschien willen de inwoners in Meerstad wel veel liever tennissen, hockeyen of misschien wel schaatsen. Daar hebben we het zo meteen over. We vinden het wel een goed idee om in gesprek te gaan met bewonersorganisaties over de oprichting van een sportvereniging.

04:19:22

Student en Stad: Wat voor sport ze willen gaan beoefenen, ligt echt bij die bewoners. Zoals de heer Bontenbal altijd zegt, moet je het als overheid niet helemaal weg regelen. Je moet lucht overlaten voor initiatieven vanuit de samenleving. Met een knipoog naar mijn collega achter mij. Dat was het al. Dank u wel.

04:19:45

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog heel even rond. Ik zie de PvdA.

04:19:50

PvdA: Dank u, voorzitter. Ik heb in de vorige sessie alles wel gezegd over het Masterplan. Ik wil toch nog even zeggen dat we hier 400 miljoen bespreken. Het college investeert 400 miljoen in sport in onze gemeente. Hier is de PvdA echt heel blij mee. Gelijke kansen voor een gezond leven, in een omgeving die uitnodigt tot meedoen. Daar staat de Partij van de Arbeid voor. Daarom zijn we ontzettend blij met dit gigantische bedrag in de sportvoorzieningen voor alle Groningers. Dan ga ik nu even langs de moties.

04:20:20

Voorzitter: U heeft toch een interruptie van de VVD.

04:20:22

VVD: Voorzitter, wij zijn ook hartstikke blij met de plannen. Ik wil wel één ding rechtzetten. Het is niet zo dat dit college 400 miljoen reserveert voor de plannen. Dat zullen de komende colleges ook moeten doen. We moeten niet doen alsof dit college dat allemaal regelt. De toekomst moet het eerst nog maar bewijzen.

04:20:44

PvdA: Ik ga er wel mijn best voor doen dat we het er altijd in houden. Wat mij betreft, komt het goed.

04:20:50

Voorzitter: Vervolgt u uw betoog.

04:20:52

PvdA: Ik wilde nu doorgaan naar de moties. De koppelkansen. Alles is al wel zo'n beetje gezegd, maar laat ik het heel dunnetjes over doen. Het lukt wel om de koppelkansen te benutten met het onderwijs. Ze hebben hier ontzettend veel belang bij. Deze motie is niet nodig. Extra blaashallen op korte termijn. Die blaashal die nu wordt genoemd, komt op korte termijn. Ik las ook in het stuk dat er op een gegeven moment gekeken kan worden of er meer nodig zijn. Die vinden wij dus ook niet nodig. Dan de ruimte voor de voetbalvereniging Meerstad. Als Partij van de Arbeid pleiten wij altijd ontzettend voor sporten in de buurt. Ik snap deze motie op zich wel. Ik heb alleen begrepen dat de huidige jeugd op dit moment heel graag naar de omliggende dorpen fietst. Dat gaat helemaal goed. We hebben er nu geen nodig. Ik ben hier zo snel doorheen. Ik ben klaar.

04:21:35

Voorzitter: Nog niet helemaal. Ik krijg nog een interruptie van de Stadspartij.

04:21:38

PvdA: Ik keek al expres niet naar rechts.

04:21:41

Voorzitter: Dat is dan toch weer mijn rol. De Stadspartij.

04:21:45

Stadspartij 100% voor Groningen: Voorzitter, dank u wel. Het uitfietsen naar andere regio's klopt. Mijn zoon gaat zichzelf zo meteen aanmelden bij Harkstede. Bij gebrek aan een plekje bij Engelbert. Ik hoor mooie woorden, 400 miljoen. Dat is Champions League niveau. Dat spreekt natuurlijk aan, na wat we afgelopen maandag hoorden. Alleen maar Champions League niveau. Met een wethouder van uw partij verwacht ik dan ook echt Champions League niveau. Op basis van onze goede moties en vragen, verwacht ik toch wel dat de PvdA daar een klein beetje in meegaat. Mag ik dat van de PvdA verwachten?

04:22:20

PvdA: Jazeker. Ik weet niet of ik nou bij ChristenUnie hoor, of dat ik ineens sportwethouders heb. Ik vind alles prima. Nee hoor. Flexibiliteit, herijken. Dan kijken we later wel verder als het toch nodig is.

04:22:35

Voorzitter: Nog één keer. Ik zie geen handen meer omhoog gaan. Dan ga ik het woord geven aan de wethouder.

04:22:41

Wethouder Jongman: Dank u wel, voorzitter. We zaten hier al over transferbedragen te praten, omdat ik naar andere partijen over zou gaan. Dat even in alle gekheid. Ik ben heel blij om vandaag met u dit uitvoeringsprogramma te kunnen bespreken. In '24 hebben we het Masterplan vastgesteld. Dit is wat we concreet de komende periode willen gaan doen voor de toekomst van sporten en bewegen. Vooral voor de gezondheid in de gemeente Groningen. De plannen die we hier vanavond bespreken gaan over uitbreiding, vervanging, verbetering en verduurzaming op heel veel vlakken. Zowel binnen als buiten. Om urban sport niet te vergeten, want dat woord is

65

nog niet gevallen vanavond. Die zorgen echt voor een stap in de toekomst en een grote schaalsprong.

04:23:25

Wethouder Jongman: Ik kan hier met heel veel enthousiasme nog uren over doorpraten. Ik ben heel blij met dit plan. Het college met mij. Gezien de tijd, ga ik toch even in op de moties die zijn ingediend. Als eerste voldoende capaciteit als koppelkansen mislukken. We hebben het in de stukken aangegeven. Er is behoefte aan meer binnensport capaciteit. In de vorige periode hebben mijn collega Bloemhoff en ik samen het IABB opgesteld. Daarin kijken we naar waar de opgaven in het onderwijs zijn en waar de opgaven met sport zijn. Waar kunnen we die op een hele slimme manier combineren, zodat één en één drie is? Dat is soms ook nodig, omdat je het gebruik dan zo effectief mogelijk in kunt regelen. Overdag het onderwijs en 's avonds de overige inwoners van Groningen.

04:24:21

Wethouder Jongman: Wij trekken daarin op een hele goede wijze op met het onderwijs. We hebben daar ook goede plannen en goede overleggen voor. Wij zijn vol vertrouwen in overleg. Het staat er nog niet op dit moment. Dan zou je kunnen zeggen: hoe zeker is dat? In het vertrouwen naar de onderwijspartijen waar we goed mee in overleg zijn, zien wij dit als een goede stap voor de toekomst. Daarmee ontraad ik deze motie. Dan de motie extra blaashallen. Dat is ook een wens die al langer geuit is. We hebben al eerder blaashallen geplaatst, onder andere voor korfbal bij Hoogkerk. Wat belangrijk is om te benoemen bij blaashallen, is dat het echt belangrijk is om dat te doen bij sporten waar het technisch mogelijk is. Niet met elke sport is een blaashal de oplossing.

04:25:16

Wethouder Jongman: U weet dat we in goed overleg zijn met hockeyclubs. We hopen u binnenkort meer te kunnen vertellen over wat daar de stand van zaken is. We hebben overigens niet meer aanvragen op dit moment. Wat nog belangrijker is, is dat dit een seizoensgebonden sport is, die je op deze wijze kunt faciliteren op het eigen veld. We zijn ook aan het kijken naar een semipermanente sporthal die veel meer capaciteit kan oplossen. Wij zijn al bezig met die blaashallen op de plekken waar het mogelijk is. Daarom ontraden wij deze motie. Dan gaat het over voetbal in Meerstad. Ik vat het maar even zo samen. We zijn bezig met meer ruimte reserveren voor buitensport. Wij reserveren niet alleen voor voetbal. Er zijn namelijk veel meer sporten.

04:26:07

Wethouder Jongman: We hebben gekeken naar cijfers. We hebben gekeken naar capaciteit. We hebben gekeken naar wensen voor de toekomst. Er is ook zeker behoefte aan hockey en tennis. We breiden ook uit bij vv Engelbert. Ze zijn er ontzettend blij mee om ook de toekomst daarin te faciliteren. Dat gesprek vindt ook plaats met Meerdorpen. Die zijn er enorm bij betrokken, omdat die ontwikkeling daar ook het ijs en alles daaromheen betreft. Daar zijn we goed mee in gesprek. Vv GEO heet ook nieuwe spelers welkom. Daar zijn we ook mee in gesprek. Zoals al gezegd door de dorpsbelangen zelf, kijken de inwoners ook naar vv Harkstede. We zagen daar net een live voorbeeld van. Het is belangrijk om te zeggen dat dit even de stand van nu is.

04:26:54

Wethouder Jongman: We herijken ons beleid om de vier jaar op basis van een capaciteitsonderzoek. Dat doen we weer in 2028. Dat is al over drie jaar. Dan kijken we wat op dat moment nodig is. Daarom ontraden wij op dit moment ook deze motie. Voorzitter, dat waren voor mij de antwoorden. Wat ik nog even als laatste wil zeggen. Ik dank iedereen die complimenten en waardering heeft uitgesproken. Of die in woorden heeft aangegeven dat hij er blij mee is. Er is echt heel hard gewerkt achter de schermen, dus die geef ik bij deze heel graag door.

04:27:28

Voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nog even het woord aan de VVD.

04:27:31

VVD: Ik heb geen antwoord op mijn vraag gehad, voorzitter. De vraag was, als vrijwilligers zich melden bij de gemeente dat ze een voetbalvereniging in Meerstad willen beginnen, of de gemeente dan de ruimte geeft om een voetbalvereniging te beginnen.

04:27:50

Voorzitter: Dank dat u het even wilde herhalen.

04:27:52

Wethouder Jongman: Dank voor de herhaling. Dat is wat ingewikkeld. Waar we het eerder over gehad hebben, was het idee van een omnisportvereniging. Dat je meerdere sporten onder één dak hebt, ook vanuit de inwoners. Wij zijn altijd blij als inwoners zich melden met een initiatief om de schouders eronder te zetten. U maakt het nu heel concreet in Meerstad. Daar zullen we altijd het gesprek over aangaan. Tegelijkertijd heb ik een aantal dingen aangegeven over Engelbert, die ook blij is met de uitbreiding en de club die zij nu zijn. GEO heeft daar uitspraken over gedaan, evenals vv Harkstede. In dat licht zullen we zo'n aanvraag zeker gaan beschouwen, ook omdat ik eerder heb aangegeven dat andere sporten ook graag capaciteit willen. De deur staat altijd open voor een gesprek, maar dat betekent wel dat we dat binnen die context zullen gaan bekijken. Evenals binnen de context van de ideeën die we hebben over zo'n omnisportvereniging.

04:28:55

Voorzitter: Ik kijk even rond of nog behoefte is aan een tweede termijn. Voor we naar de stemming gaan nog de vraag of er nog iemand behoefte heeft aan een stemverklaring. D66.

04:29:07

D66 : Dank u wel, voorzitter. Mijn partij staat bekend als een partij met een groot sporthart. Dat sporthart vindt zijn weerklink in het plan wat hier voorligt en in de antwoorden die wij al verwachtten, net door het college gegeven zijn. Ik snap dat de familie Hilboesen bij vv Engelbert gaat voetballen. Dat is twee kilometer, acht minuutjes fietsen. Dat zijn prima afstanden. Dat is geen enkel probleem. Die capaciteit is er. We vinden het ook belangrijk dat bewoners zelf bepalen en zelf initiatief nemen. We hebben net gehoord dat die ruimte er ook ook is, in wat voor sport zij willen beoefenen. Of dat een omnivereniging is of een mono vereniging, dat kunnen bewoners prima zelf initiëren. Daar is letterlijk en figuurlijk ruimte voor. Dat heb ik het college horen zeggen. Daar zullen we het college ook aan houden.

04:29:57

D66 : We zijn heel blij dat er aan de blaashallen gewerkt wordt. In die zin is M-3 ook overbodig. De koppelkansen. IHP en IABB maken heel duidelijk wat het beleid en wat de koers is. Waar het niet lukt, kunnen we daar op dat moment in deze raad over spreken. Wij gaan ervan uit dat we op die manier bij scholen grotere sportaccommodaties, sportzalen en sporthallen bouwen. We zullen de drie moties dan ook niet steunen.

04:30:25

Voorzitter: Dank u wel voor die stemverklaring. Ik zie geen verdere behoefte. Excuus. Partij voor het Noorden.

04:30:32

Partij voor het Noorden: Wij hebben een stemverklaring. Wij staan op de meeste moties, behalve op die van de koppelkansen. We willen graag voorstemmen, want we vinden dat er sowieso meer capaciteit moet komen.

04:30:46

Voorzitter: Dank u wel voor die toelichting. Dan stel ik voor dat we overgaan tot de stemmingen. Allereerst over motie 02. Alle stemmen zijn uitgebracht. De motie is verworpen met 29 tegen en 15 voor. Dan gaan we door naar motie 03. We missen er nog twee. Alle stemmen zijn uitgebracht. Hij is verworpen met 29 tegen en 15 voor. Dan gaan we naar motie 05. Alle stemmen zijn uitgebracht en het is verworpen met 32 tegen en 12 voor. Dan hebben we daarmee deze set moties gehad.

- [Motie n.a.v. Uitwerken voorkeursvariant Sportcentrum Karding](#)
- [M04: Schrap voorwaardelijkheid externe financiering Karding](#)
- [M06: Pak Karding in met woningen en of bedrijven](#)
- [M07: Voorkom sluiting Karding vanaf 2030](#)

Voorzitter: Dan gaan we door naar moties naar aanleiding van de uitwerken voorkeursvariant Sportcentrum Karding. Er is zojuist ook al een paar keer naar gerefereerd. Daar hebben we ook weer drie moties. Wie kan ik het woord geven om die in te dienen? En wordt het een hele snelle? Of gaat u de mede-indiener vragen? Dan wordt het een korte introductie. Ik hoor net dat het eigenlijk het gebruik is om dat te doen. Wellicht kunnen we dan meteen oefenen voor een volgende keer. CDA.

04:32:54

CDA: Ik zal proberen met wat snelheid te praten. Het is voor het CDA ondenkbaar dat Groningen straks geen schaatsbaan meer zou hebben. Gelukkig zet het college inmiddels goede stappen in de juiste richting. Toch vinden wij dat het college met de voorwaardelijkheid van externe financiering een onnodig risico neemt. De zoektocht naar aanvullende middelen is op zichzelf verstandig. Wat het CDA echter zorgen baart, is de dreigende toon die het college daarbij hanteert. Groningen is een grote en vooruitstrevende gemeente. Daar horen ook voorzieningen als een schaatsbaan bij. Het is tijd om de schaatswereld de duidelijkheid te geven die zij verdient.

04:33:31

Voorzitter: Kijk eens aan. Complimenten. Ik kijk even rond. Ik zie de VVD.

04:33:38

VVD: Dank u, voorzitter. We hebben twee moties ingediend. De motie 'Pak Karding

in met woningen en/of bedrijven' en de motie 'Voorkom sluiting Kardinges vanaf 2030'. Eerst over de eerste motie. De VVD wil ontwerpers niet beperken, maar juist uitdagen. Wij als gemeenteraad geven de kaders mee. Als wij als kader 'ijsbaan' meegeven, dan weten we zeker dat we daar een blokkendoos krijgen. Ik zou het fantastisch vinden als we dit zo breed mogelijk opschrijven, zodat we architectenkantoren met internationale allure uitdagen om iets voor ons te ontwerpen. Denk bijvoorbeeld aan de Markthal in Rotterdam. We kunnen ruimtelijke ontwikkeling namelijk maar één keer goed doen. De kwaliteit waar het vaak aan het Zuiderdiep over gaat, is precies dit.

04:34:20

VVD: Het is te kortzichtig om nu te zeggen dat het hoe dan ook voor vertraging zal zorgen. Laten we dat aan de professionals overlaten. Laten we hen in ieder geval die ruimte geven. Hoe mooi zou het zijn als we de ijsbaan inpakken met woningen, optoppen en met woningen, of bedrijven kunnen toevoegen? Mixed use is in opkomst. Het is de toekomst. Dit is een stap waarmee we Groningen verder op de kaart kunnen zetten en waarmee we een stukje woningnood kunnen verlichten.

04:34:45

Voorzitter: Voor u vervolgt. Ik ging ervan uit dat het een korte toelichting was, maar het is wat langer, dus dan sta ik ook interrupties toe. GroenLinks.

04:34:54

GroenLinks: Dank u wel, voorzitter. We hebben de gebiedsvisie en het Sportcomplex Kardinges losgekoppeld. Ik heb een vraag voor u. Wat gaat het kosten als het sportcomplex vertraging oploopt als we deze motie gaan steunen?

04:35:08

VVD: Dat weten we niet. Daarom moeten we dat juist aan de professionals overlaten. Zoals ik al eerder zei.

04:35:14

Voorzitter: Vervolgt u.

04:35:15

VVD: Ja. Dan ga ik verder met de toelichting op de tweede motie. Dat is 'Voorkom sluiting Kardinges vanaf 2030'. We maken ons grote zorgen over het koelmiddel dat we vanaf 2030 niet meer kunnen gebruiken. Dat kan betekenen dat de ijsbaan geen ijsbaan meer is. Dat we vanaf 2030 niet meer kunnen schaatsen, omdat we nog bezig zijn met de bouw van een nieuwe ijsbaan. Dat moeten we koste wat het kost zien te voorkomen. Tijdens de Coronaperiode hebben we gezien dat verenigingen teruglopen. Als mensen eenmaal een andere sport gevonden hebben, dan raken we de schaatstalenten voor altijd kwijt.

04:35:50

Voorzitter: De ChristenUnie.

04:35:53

ChristenUnie: Voorzitter, een vraag aan de VVD. In de meningsvormende sessie is dit ook al aan bod gekomen. Toen heeft de wethouder aangegeven dat het college er alles aan doet om de schaatsbaan in de benen te houden. Is zo'n toezegging niet voldoende? Moet daar een motie voor komen?

04:36:10

VVD: Daar is zeker een motie voor nodig. We vinden dat echt heel belangrijk. Wij zijn er niet van overtuigd dat in 2030 de bouw van de nieuwe ijsbaan klaar is. Er moet echt wat gebeuren om een vervanging voor het koelmiddel te vinden, of een tijdelijke ijsbaan. Ik weet het niet. Er moet in ieder geval een plan voor komen. Dat is precies de taak van het college.

04:36:30

Voorzitter: Ik zag eerst de PvdA. Was u voor een interruptie of voor een eigen inbreng? Een interruptie. Dan doe ik de PvdA en dan GroenLinks.

04:36:40

PvdA: Brengen uw beide moties elkaar niet een beetje in de war? Het eisen dat die 2030 eisen wordt geregeld en een nieuwe tekening voor woningen op de ijsbaan?

04:36:53

VVD: Nee. Aan de ene kant hebben we de bouw van een nieuwe ijsbaan. Aan de andere kant hebben we het behoud van de huidige ijsbaan. Dat zijn twee losse dingen.

04:37:02

Voorzitter: GroenLinks

04:37:04

GroenLinks: Het college heeft gezegd dat ze alles op alles willen zetten om het te laten lukken dat er een ijsbaan komt met de bouw. Wat zou zo'n motie extra geven? Wat is de meerwaarde ervan? Dank u wel.

04:37:14

VVD: Als raad geven wij de kaders mee. Dit is wat ons betreft het kader dat wij meegeven.

04:37:22

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk heel even rond. Ik zie de Stadspartij voor de woordvoering.

04:37:29

Stadspartij 100% voor Groningen: Dank u wel, voorzitter. Wij staan sowieso op de moties met betrekking tot de ijsbaan. Wij als Stadspartij zijn altijd kritisch geweest op de plannen die er waren. Wordt er wel een ijsbaan gebouwd? Daarom hebben wij altijd gezegd: zorg in ieder geval voor een plan B. Wij zijn heel blij dat er eindelijk een keuze is gemaakt. Dat er is gezegd dat alles op alles wordt gezet om die ijsbaan te daar te realiseren. Toch zit daar iets in waardoor het mis kan gaan. Dat is het plan B wat ik zoek. Daardoor wil ik zorgen voor een bepaalde borging. Vandaar dat wij als Stadspartij ook op deze twee moties staan. Dank u wel.

04:38:17

Voorzitter: Dank u wel. Dan zie ik Partij voor de Dieren.

04:38:20

Partij voor de Dieren: Dank, voorzitter. Ik hou het weer bij de moties. We zijn tegen motie 4 over het schrappen van de noodzaak van externe financiering. De ijsbaan is een regio voorziening. Het geld klotst niet tegen de Kardingebult aan bij de gemeente Groningen. We zijn ook tegen motie 6. Zoals in het stuk valt te lezen, is op de

nieuwbouw van Karding 20.000 vierkante meter aan zonnepanelen nodig om het energie neutraal te realiseren. Dat kan niet als er woningen op staan. Die hebben conform het Bouwbesluit aan meerdere kanten ramen voor daglicht nodig. Er zal dan onvoldoende dakoppervlak overblijven. Bij motie 7 geloof ik dat het college het net zo belangrijk vindt als de VVD, om Karding in de benen te houden totdat het nieuwe ijsbaan er ligt. Deze motie lijkt me dus overbodig. Tot zover.

04:38:57

Voorzitter: Dank u wel. Partij voor Noorden.

04:39:02

Partij voor het Noorden: Voor woordvoering. Ik hou het ook even bij de moties. We staan op de meeste moties, maar die van Karding niet. Met betrekking tot die voorwaardelijke externe financiering, zien wij het niet als een goede onderhandelingspositie voor de gemeente om nu al te zeggen: we hebben het niet nodig, want die ijsbaan komt er toch wel. Dan heb je als het ware gezegd dat je het wel zonder die subsidies doet. Dat lijkt me niet zo'n verstandig idee. Verder zien wij het niet zitten om woningen te betrekken bij de ijsbaan. We zien op zich wel wat in bedrijven, maar niet in woningen. Dat heeft te maken met het praktische feit dat dat niet zo goed past. Wij staan op de rest van de moties. Dat was het.

04:39:57

Voorzitter: Dank u wel voor die toelichting. Dan zie ik nog Student en Stad.

04:40:00

Student en Stad: Dank u wel, voorzitter. Student en Stad is tevreden met de plannen voor een toekomstbestendig en integraal sportcentrum. Ik zal de ingediende moties wederom stuk voor stuk langs gaan. Als het gaat om de eis voor externe financiering. Externe financiering van de provincie is voor ons ook een eis geweest. De provincie lijkt hierop overboord te komen en miljoenen bij te leggen. Het lijkt me enorm onverstandig om nu opeens een motie in te dienen waarmee we deze onderhandelingspositie torpederen. Wij zijn wel kritisch als het gaat om de 25 miljoen die het college wil hebben bovenop de miljoenen van de provincie. Dat is best een harde eis. Het gaat in de motie over de volledige 40 miljoen, dus dat kunnen wij niet steunen.

04:40:47

Student en Stad: Volgende motie 'Pak Karding plat met woningen en bedrijven'. Ik ben zelf geen projectontwikkelaar, maar het lijkt me wat ingewikkeld om nog allemaal woningen en werklocaties toe te voegen aan plannen die al best wel dichtgetimmerd zijn. Dat wordt misschien heel krap. Het lijkt ons in eerste instantie logisch om naar andere plekken te kijken voor woningbouw in onze gemeente. Misschien kan de wethouder daar zo meteen nog wat over zeggen. Ik denk het wel.

04:41:15

Voorzitter: Voordat u vervolgt. U heeft een interruptie van de VVD.

04:41:18

VVD: Dank, voorzitter. Wij willen graag architecten uitdagen om met plannen te komen. Als er geen architect is die een goed plan heeft, dan is dat ook prima. Wij willen het in ieder geval niet te veel kaderen.

04:41:30

Student en Stad: Het lijkt mij enorm onverstandig om geen architect aan te nemen voor dit plan. Ik denk dat het college dat wel gaat doen. Dan de derde motie 'voorkomt sluiting Kardingse vanaf 2030'.

04:41:42

Voorzitter: Voor u vervolgt naar de derde motie, zie ik nog een interruptie van de heer Heiner. Daar heeft u nog maar een paar seconden voor. Keep it short.

04:41:48

VVD: Ik zei niet dat er geen architect moest komen. Ik zei dat we architecten juist moeten uitdagen.

04:41:54

Student en Stad: Daar ben ik het zeker mee eens. Als een architect toch komt met woningen waar blijkbaar ruimte voor is, dan kan dat misschien nog. Die plannen liggen hier nog niet voor. Ik denk dat dat krap gaat worden. Daar hoor ik de wethouder zo meteen vast ook nog over. Dan de motie 'voorkom sluiting in het Kardingse vanaf 2030' dan. Om positief te eindigen. Die motie lijkt ons een verstandig idee. Dan zetten we alles op alles om het verenigingsleven hier in stand te houden. Dank u wel.

04:42:25

Voorzitter: Dank u wel. Ik zie D66.

04:42:27

D66 : Dank u wel, voorzitter. Bij de eerste motie 'geen voorwaardelijke financiering' twifelen we. Daar laten we toch even onze oren hangen als het gaat over wat college daarover te zeggen heeft. De provincie is volgens mij redelijk helder geweest. Ik ga ervan uit dat dat gaat lukken. Om de ijsbaan dan ook nog afhankelijk te maken van andere externe financiering? Er is op een gegeven moment een punt waarop het college helder moet uitspreken dat ze gaan doen. Ik hoop dat vandaag misschien dat moment is. Dat is waar we voor gaan. We gaan voor de ijsbaan. Dat wachten we even af. Dan de woningen. Het idee van woningen is heel mooi, maar we zijn erg beducht voor vertraging. Onder andere door wat in de andere motie wordt aangegeven, kunnen we dat zeker niet gebruiken.

04:43:12

D66 : Er is niet zoveel tijd meer, gezien de situatie van de installaties. Ik ben ook daar erg benieuwd naar de reactie van het college. Als dat onderzoek kan zonder dat het vertraging oploopt en we gewoon door kunnen met het proces, dan is dat prima. Dat horen we graag. Wij staan op de derde motie. Volgens mij is hier het goede gebruik dat je daar dan geen woordvoering over doet. Dat doe ik dan verder ook niet. Dank.

04:43:35

Voorzitter: Dank u wel. De PvdA.

04:43:38

PvdA: Ik ga ook alleen even de moties langs. Het behoud van die extra financiering. De Partij van de Arbeid hoeft volgens mij niet nog een keer te benoemen dat wij dat prima vinden. Pak Kardingse in met woningen. Dit is volgens mij niet te doen. De sport is nu losgetrokken van de gebiedsontwikkeling, zodat er snelheid kan worden

gemaakt om zo snel mogelijk een nieuwe ijsbaan en zwembad te realiseren. Woningen erop kunnen de plannen wijzigen en kunnen het vertragen. De laatste motie komt met een concreet plan om ervoor te zorgen dat men kan blijven schaatsen. In een sessie hierover had de Partij van de Arbeid gevraagd of er kan worden gekeken of delen die dan al af zijn vast te openen. Het college heeft aangegeven dat ze ermee bezig zijn. Dat ze nog allemaal technische onderzoekjes doen voor het openhouden van de huidige. Dat is voor ons voldoende. Bedankt.

04:44:28

Voorzitter: Dank u wel. SP.

04:44:31

SP: Voorzitter, dank. De motie 'externe financiering'. Ik heb in de meningsvormende sessie al heel duidelijk aangegeven dat wij daar voor zijn. We proberen zoveel mogelijk van buiten te halen. We moeten nu niet gaan onderhandelen of we alvast wat laten vallen. Ik heb daar genoemd om naar het Europees Sociaal Fonds te kijken. Om daar geld weg te halen. Waar dan ook. Dat betekent dat we onze inwoners minder hoeven te belasten. Dat de ijsbaan er moet komen staat voor mij persoonlijk buiten kijf. Dan kijk ik heel stiekem naar rechts. Dat is een persoonlijke mening. Soms moet je iets in of in de vijver gooien. Een steen, of zo. Wat betreft de woningbouw, het inpakken van de ijshal, daar zijn wij op tegen. Er is niet voor niets gekozen om de gebiedsvisie los te laten.

04:45:49

SP: Die wordt er op deze manier weer in gefietst. Dat zien wij niet zitten. Met betrekking tot het openhouden van de huidige ijsbaan, zien we dat het college alles in het werk stelt om dat te doen, totdat de nieuwe ijsbaan gerealiseerd is.

04:46:11

Voorzitter: GroenLinks.

04:46:15

GroenLinks: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit bijna af. Door de gebiedsvisie en het sportcentrum van elkaar los te trekken, waren we eerst een beetje terughoudend. Door de antwoorden van het college bij de meningsvormende sessie, hebben we er vertrouwen in dat het goed komt met het op tijd realiseren van het sportcentrum. Dat de gebiedsvisie overeind blijft, zodat het hele gebied Kardinges straks een groene, levendige, aantrekkelijke parel gaat worden. Daar wilde ik mee beginnen. Ik ga nu even de moties langs. Stop voorwaardelijke, externe financiering. De voorziening wordt niet alleen gebruikt door de gemeente, maar door de hele regio. Daarom vinden wij dat de rest ook moet meebetalen. De gemeente en de provincie zitten nu in onderhandeling.

04:46:59

GroenLinks: Volgens mij is het verstandig om nu even stil te zijn en af te wachten wanneer de handtekening wordt gezet. Pak Kardinges in met woningen of bedrijven. Ik wil de VVD toch zeggen: als schaatsen je echt lief is, doe je dat niet. Als laatste 'voorkomt sluiting Kardinges vanaf 2030'. Dit is een heel mooi voorbeeld van het vertrouwen hebben in de ambtenaren. Ze werken proactief. Waarom gaan ze het doen? Ze koppelen het los. Daarom gaan ze nu snelheid maken met het

sportcomplex. Dit is een mooi voorbeeld. Daarom zijn we hier op tegen. Ik heb er vertrouwen in dat het eindelijk goed gaat komen. Dank u wel, voorzitter.

04:47:38

Voorzitter: Dank u wel. Ik zie verder geen handen meer. Dan geef ik het woord aan de wethouder.

04:47:45

Wethouder Jongman: Dank u wel, voorzitter. Sportcentrum Kardinges is voor veel mensen een betekenisvolle plek. Destijds geplaatst in Beijum. Juist aan de noordelijke zijde van de stad. Je kunt er van jong tot oud op vele manieren sporten. In de afgelopen periode hebben we daar intensieve sessies over gehad. Beeldvormend, meningsvormend en vandaag besluitvormend. Ik ben heel blij dat we dit vandaag met u kunnen bespreken. Ik dank u voor alle inbreng tot dusver. Volgens mij gloort er hoop aan de horizon voor de sporten die we daar voor de toekomst willen huisvesten. Dan eerst nog even de moties. Er zijn drie moties, waarvan één door wethouder van Niejenhuis zal worden beantwoord. Ik zal eerst twee moties beantwoorden die op mijn vlak liggen.

04:48:36

Wethouder Jongman: Als eerste gaat het over externe financiering. We hebben externe financiering in het coalitieakkoord heel duidelijk benoemd als een reden om meer buiten onze eigen financiële grenzen te kijken. Wat zijn er voor mogelijkheden? Hoe kunnen wij andere partijen uitnodigen om mee te doen aan de opgave die we hebben? Collega Broeksma is daar af en toe succesvol met groen. Ik kan een heel rijtje opnoemen. We vonden het een rechtvaardige vraag om aan de provincie te stellen. We vragen het alleen voor het schaats deel. Plus het feit dat we ook vanuit het bedrijfsleven en vanuit de KNSB een aanbod hebben gekregen dat ze ook wel een rol willen spelen in de financiering. Dat is allemaal nog niet rond. Dat klopt. We hebben dat wel als vraag gesteld.

04:49:30

Wethouder Jongman: Daarom vond ik de zin van de Partij van de Dieren wel prachtig. Die zei: het geld klotst niet tegen de bult aan. Dat klopt. Ik heb het er nog niet gevonden, anders had ik het zeker met u gedeeld. Mevrouw Bernabela gaf goed aan dat we daarover in gesprek zijn en dat we die gesprekken blijven voeren. In die zin moet je daar halverwege de rit niet die stekker uit halen. Dat is het meest onverstandige wat je in deze financieel roerige tijden kunt doen. Ik zie een vraag, voorzitter, vandaar dat ik even stop.

04:50:02

Voorzitter: Ik had eventjes overleg, maar ik begreep dat dat pas aan het einde mocht. In de eventueel tweede termijn.

04:50:09

Wethouder Jongman: Ik zag allemaal wuivende handen, vandaar. Daarom ontraden wij deze motie. Het past ook binnen de financiële strategie die we gemeente breed en college breed voeren. Juist nu de financiële ruimte onder druk staat, zetten we in op het aanboren van mogelijkheden van externe financiering. Dan spring ik even een motie verder. Dat is motie 7: voorkomt Sluiting Kardinges vanaf 2030. Ik heb tijdens de meningsvormende sessie aangegeven dat het college zich wil inzetten om het

huidige Kardingse op weg te brengen naar een nieuw Kardingse. Technische mensen van Sport050 zijn daar continu mee bezig. Het onderzoek naar bijvoorbeeld de koelmiddelen loopt al. Evenals andere technische onderzoeken. Ik heb in de meningsvormende sessie letterlijk tegen u gezegd dat we er alles aan om de ijsvoorzieningen in stand te houden.

04:50:59

Wethouder Jongman: Misschien is daar een extra risicopost voor nodig, of moet het op een andere manier. We moeten kijken hoe dat verloopt. Wij zijn het helemaal eens met de conclusie dat er sporters wegvallen als het wegvalt. Dat willen we niet. Wij zijn volop bezig met die verkenning. We zullen zeker bij de volgende stap in deze besluitvorming, het voorbereidingskrediet, eventuele keuzes die nodig zijn voor het behoud van Kardingse aan u voorleggen. In die zin ontraad ik deze motie. Voorzitter, voor motie 6 mag ik het woord doorgeven aan collega van Niejenhuis.

04:51:48

Wethouder van Niejenhuis: Dank u wel, voorzitter en collega Jongman. Ik zal reageren op de motie van onder andere de VVD met haar oproep om wonen en werk te combineren met deze mooie sportvoorziening. Daarvoor moeten we een kleine aanloop nemen. We zijn al enkele jaren met de raad in gesprek over deze gebiedsontwikkeling. In het voorjaar van '23 hebben we twee keer uitgebreid met elkaar gesproken over deze gebiedsontwikkeling, waarin we heel veel dingen met elkaar willen combineren. Wonen, voorzieningen, sport, natuur, een mbo-campus, een goede OV-hub. De raad heeft daarbij het college opdracht gegeven om deze gebiedsontwikkeling verder uit te werken. Om ook de sportvoorziening te realiseren met zwemmen en daarin een ijsbaan.

04:52:37

Wethouder van Niejenhuis: In die zin verrast deze motie van de VVD wel. De heer Heiner geeft zelfs aan: doe maar een aanbesteding met woningen. Dan zien we wel of het lukt. Als de architect is uitgedaagd, maar het lukt niet, dan doen we weer wat anders. Dat zijn trajecten die ongelooflijk veel geld en tijd kosten. Dat kunnen we ons echt niet permitteren. De raad roept ook op tot tempo. Ik denk dat er verschillende manieren zijn om het op zich goede doel wat de VVD fractie hiermee probeert te bereiken, te realiseren. Die mix van wonen, werken en voorzieningen realiseren we in het gebied. Het college ontraadt deze motie, omdat we dan weer teruggaan in de tijd en een heel ander concept zullen moeten gaan ontwerpen. Dat zal veel tijd en veel geld kosten. Dat draagt absoluut niet bij aan een spoedige realisatie van deze sportvoorziening.

04:53:27

Voorzitter: Dank u wel. Ik had het CDA gezien. Ik geef u wat tijd omdat u een indiener bent, maar hou het wel wat kort.

04:53:34

CDA: Dank u wel, voorzitter. Een vraag aan wethouder Jongman over die externe financiering. Het gaat me vooral om de overige 25 miljoen. Zonder het geld van de provincie. Dat punt hebben we eerder gemaakt. Vindt de wethouder het niet een te groot risico dat we die 25 miljoen eisen van Europa, van de KNSB, van andere subsidies? Als dat niet lukt, dan komt er geen ijsbaan. Zo staat dat nu gewoon opgeschreven.

04:54:04

Wethouder Jongman: Voorzitter, er wordt heel hard aan gewerkt. Het vragen van dat geld maakt onderdeel uit van de huidige financiële strategie. Het is hetzelfde als dat mijn zoon zakgeld vraagt en dan later zegt: toch maar niet. We zijn daar duidelijk mee bezig. Het is niet een kwestie van zakgeld. Het gaat over behoorlijk veel geld. Het is onderdeel van onze financiële strategie. Wij zijn daar nu heel druk mee bezig. Er zijn ook mensen aan het kijken naar wat er mogelijk is. Op het moment dat je zegt dat je het geld niet nodig hebt, dan ben je op een hele vreemde manier bezig. In deze financieel ingewikkelde tijden is het juist belangrijk dat we kijken waar mogelijkheden zijn om extra financiering toe te voegen. Wat u wellicht vergeet te benoemen, is het deel waar we wel voor staan als financiering.

04:54:56

Wethouder Jongman: We hebben al aangegeven dat we richting realisatie van Kardinge willen. Dat we alleen voor het deel van het ijs andere bronnen aanboren. Waaronder een hele vriendelijke vraag aan de provincie om vooral mee te doen, gezien het feit dat zoveel inwoners uit de provincie gebruik maken van de voorziening. We zien tegelijkertijd ook kansen op andere vlakken. Om middelen voor Groningen, voor de mooie ijsbaan die hier een hele mooie rol kan vervullen, hiernaartoe te halen.

04:55:24

Voorzitter: Tot slot CDA, Kort.

04:55:26

CDA: Tot slot, voorzitter. Het blijft me duizelen. We doen zoveel grote investeringen. Honderd miljoen extra voor cultuur. Een Oosterpoort, in de toekomst Martini. Daar doen we dit niet en bij sport wel. Dat blijft toch ingewikkeld.

04:55:40

Voorzitter: Dat was geen vraag. Het was wel de laatste keer dat ik een extra moment geef. Stadspartij en dan de VVD.

04:55:47

Stadspartij 100% voor Groningen: Ik heb toch een beetje een mismatch in mijn hoofd. Het is een financiële strategie om het zo aan te vliegen. In een volgende zin zegt de wethouder dat we misschien toch een risicopost extra moeten inboeken. Dan laat je die strategie toch ineens los? Door nu al te benoemen dat we het misschien zelf moeten financieren middels een risicopost?

04:56:18

Wethouder Jongman: Voorzitter, misschien even ter verduidelijking. De financiële strategie ging om de externe financiering. De kostenpost waar ik het over had, ging over het behoud van de Kardinge. Dat was de andere motie. Die heb ik niet met elkaar verbonden in mijn antwoord. Dat gaat over twee verschillende dingen. Ik wil even in mijn reactie op het CDA zeggen dat een bredere financiële strategie niet alleen bij Kardinge is. Dat gebeurt ook bij andere projecten die we binnen de gemeente hebben. Daar vragen we ook geld van het Rijk. Daar vragen we geld om mee te doen aan warmtefondsen. Ik kan heel veel voorbeelden noemen. Het is niet alleen hier de strategie. We kijken bij andere projecten ook breder. Dit project gaat

op dit moment richting een voorbereidingskrediet. Dat is de fase waarin we deze vragen zo met u gedeeld hebben.

04:57:10

Voorzitter: VVD en daarna D66.

04:57:12

VVD: Dank, voorzitter. Als reactie op wethouder van Niejenhuis. De wethouder doet nu alsof er al allemaal ontwerpen liggen. Volgens mij zijn er nog helemaal geen ontwerpen. Voor zover bij mij bekend, in ieder geval. Dan als reactie op wethouder Jongman. U hield een mooi verhaal waar ik het helemaal mee eens ben. Ik dacht: nu komt er oordeel raad. Toen was het toch ontraden. Ik vind het wel vreemd. Bij Groeningen was het ook een ondersteunend verhaal aan het college en toen was het wel oordeel raad. Misschien dat de wethouder daar iets op kan toelichten.

04:57:45

Wethouder Jongman: Voorzitter, het college maakt hier in de afweging dat het ontraden is. Ik heb het u al uitgelegd in de meningsvormende sessie. Ik heb u daarin toegezegd dat wij zo handelen. Er wordt al gewerkt aan een plan. Daar werd al aan gewerkt en daar blijft aan gewerkt worden. In die zin denk ik dat ik in de meningsvormende sessie heel duidelijk ben geweest. Ik heb u dat toegezegd. De waarde van de toezegging is heel groot. Mocht u denken dat er een soort devaluatie proces gaande is, dat is niet aan de orde. Daarom is het ontraden. Wij zijn daar heel hard mee aan de slag. Ik zou de technische mensen van Sport050 onrecht doen, want zij zijn daar ook heel hard mee aan de slag.

04:58:33

Wethouder van Niejenhuis: De voorzitter kijkt naar mij. Ik wil daar best even op reageren. Het college doet niet alsof er al ontwerpen liggen. U weet ook dat het proces van de gebiedsontwikkeling en zeker ook van een gebouw ontwikkeling, een proces is waar je van grofmazig naar fijnmazig werkt. Als u nu per motie zegt dat er wonen en werkvoorziening aan zouden moeten worden toegevoegd, dan ontstaan er wel een paar grote vraagstukken die niet zomaar zijn opgelost. We hebben een vrij ingewikkelde ruimtelijke puzzel gemaakt, waarbij we de nieuwe zwem- en ijsbaan faciliteit zouden positioneren tussen een gasleiding, de Kardingebult en het huidige sportcentrum. Waarbij we een busstation moeten inpassen, een parkeergebouw.

04:59:13

Wethouder van Niejenhuis: Dat is niet eenvoudig geweest. Ondanks dat het een groot terrein lijkt, is dat echt een puzzel geweest. Als u nu zegt voeg er maar een aantal voorzieningen aan toe, dan vraagt dat echt dat we teruggaan in de tijd. Dat we die ruimtelijke puzzel met elkaar opnieuw gaan maken. Dat we gaan kijken waar eisen die worden gesteld aan woongebouwen eventueel conflicteren met sportfaciliteiten zoals ijs of zwemmen. Hoe de ontsluiting is, parkeervoorziening, et cetera. Ik denk dat u net zo goed weet als ik dat dat veel tijd en ook heel erg veel geld gaat kosten. Even een aanbesteding doen richting een architect om een paar dingen toe te voegen, is echt niet aan de orde.

04:59:48

Voorzitter: Dank u wel. D66.

04:59:50

D66 : Ik heb een vraag aan de wethouder sport. U noemt bij de externe financiering onder andere KNSB. Ik denk dat u ook op NOC*NSF doelt, want dat hebben ze bij Thialf ook gedaan. Daar stond wel iets tegenover, namelijk dat het een ijsbaan is van internationale allure. Is het dan ook het idee van het college om deze ijsbaan te upgraden? Alleen onder die voorwaarden zullen dit soort organisaties dat doen. Dan krijgt het een internationaal topsport belang. Zo'n nieuwe wending zou mooi zijn. Graag antwoord van het college.

05:00:19

Wethouder Jongman: Voorzitter, we zetten niet bij alles in op de Champions League. In die zin niet. We hebben vanochtend nog overleg gehad met NOC*NSF, in algemene zin. We gaan gewoon het gesprek aan. Als er een hele mooie uitkomst met u te delen is, zal ik dat zeker doen.

05:00:38

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog één keer rond. Ik zie verder geen handen meer omhoog gaan. Dan is de vraag of er nog iemand een stemverklaring wil doen. Niet? Dan gaan we over naar de stemmingen over de drie moties. Te beginnen met motie 04. Schrap voorwaardelijkheid externe financiering Karding. Alle stemmen zijn uitgebracht. Hij is verworpen met 29 tegen en 15 voor. Dan gaan we naar motie 06. Pak Karding in met woningen en/of bedrijven. Alle stemmen zijn uitgebracht. Hij is verworpen met 39 tegen en 5 voor. Dan motie nummer 07. Voorkomt sluiting Karding vanaf 2030. Het was inderdaad een spannende. Alle stemmen zijn uitgebracht. Hij is verworpen met 24 tegen en 20 voor. Ik hoor opluchting, maar we hebben nog heel even te gaan, want we gaan naar een volgende motie. Daarvoor moet ik het voorzitterschap even overgeven aan mevrouw Nieuwenhout.

- *Motie n.a.v. Uitkomsten onderzoek Veilig Uitgaan en voortgang Actieplan Veilig Uitgaan*
- *M08: Ik wil dansen*

05:03:08

Vervangend voorzitter: Er vindt achter mij een soap plaats. Wie van het college is de zwakste schakel? Daar gaan we maar niet verder publiekelijk op in. We gaan nog even door met het laatste punt. Dat is de motie naar aanleiding van de uitkomsten onderzoek Veilig Uitgaan en voortgang actieplan Veilig Uitgaan. Het gaat om de collegebrief van 5 juni 2025. Hierbij is motie 8 ingediend. 'Ik wil dansen'. Wie van de indieners mag ik het woord geven om het kort toe te lichten? PvdA.

05:03:48

PvdA: Dank, voorzitter. Dit is ook meteen een woordvoering, toch? Voorzitter, inmiddels is het alweer tien jaar geleden dat je mij elke twee weken kon vinden op de vijftien plus avond in de soos in Almkerk. Dat is daar uitgegroeid tot een daadwerkelijke club. Jongeren uit de hele omgeving fietsten hier elke twee weken weer heen. Het was naast de sportvereniging, de enige plek waar je andere jongeren kon ontmoeten die niet bij je op school zaten. Iedereen was er. Je waagde er je eerste dansje en je had er je eerste zoen. Je wende aan de sociale normen van het uitgaan, terwijl je nog niet mocht drinken. Je leerde je eigen en andermans persoonlijke grenzen en personal space kennen. Hoe je iemand versiert zonder ze

lastig te vallen. Hoe je reageert als iemand per ongeluk zijn drankje over je heen gooit.

05:04:35

PvdA: Toen ik naar Groningen kwam, was ik nog zeventien. Waar ik op het platteland de soos en de tentfeesten had, kon ik in Groningen bijna nergens naar binnen. Waar was de soos? De plek waar ik mijn pasjes kon maken? Ik wilde dansen. Ik was niet de enige. Inmiddels mag ik wel. Veel jongeren geven aan dat ze wel degelijk naar een feestje of festival willen. Vorige week bij de weekendschool en vandaag op straat, spraken er weer veel jongeren over dat er niet zoveel te doen is in het weekend. Behalve wat hangen op straat, of bij iemand thuis. Over dat ze zich soms onveilig voelen in de stad, of bij dronken mensen in de buurt. Over dat je niet mee kan met wat oudere vrienden. Of dat ze juist de behoefte hebben aan feestjes waar alleen maar mensen onder de achttien zijn.

05:05:20

PvdA: De behoeftes lopen uiteen. Jongeren weten zelf het beste wat ze willen. Daarom hebben we samen met Student en Stad deze motie gemaakt, die mede ingediend wordt door Partij voor het Noorden. Die stond er nog niet op. De motie heeft een extra feestelijk tintje, omdat het de eerste is op de portefeuille van onze nieuwe burgemeester. Deze motie vraagt om samen met jongeren en jongerenorganisaties te kijken wat de behoeftes zijn. Om plekken en/of evenementen te realiseren waar ze in een veilige omgeving kunnen kennismaken met uitgaan en hun pasjes kunnen oefenen voor ze zich storten in het prachtige, eindeloze Groningse nachtleven.

05:05:59

Vervangend voorzitter: Ik zie een hand van Stadspartij. Is dat voor woordvoering? Er zijn verder geen interrupties? Dan Stadspartij.

05:06:06

Stadspartij 100% voor Groningen: Ik dacht: ik pak hem gelijk even. Het was natuurlijk de Stadspartij die hem mede indiende. Het was op het laatste moment, dus ik snap de verwarring. Dit is iets wat mij persoonlijk heel erg aan het hart gaat. Niet dat ik zelf zo'n jonge god ben, maar ik heb wel twee kinderen die in de puberteit zitten. Het laatste jaar is mijn zoon van zeventien naar Meppel gegaan. Naar Onderdendam, Delfzijl en Bedum. Hopelijk ergens in een buurtsoos. Ik weet niet eens waar hij was. Ik wil daarmee zeggen dat er niks voor deze jongeren te doen is. Ik steun dus deze motie. Wij steunen als partij deze motie. Dit is belangrijk. Ik zat ook met mijn vijftiende in de stad. Daar heb ik alles geleerd. Daar heb ik verkeerde dingen, maar ook goede dingen geleerd, waardoor ik nu ook in de raad zit.

05:06:53

Stadspartij 100% voor Groningen: Die kans moeten we hen geven. Vorig jaar waren we bij de kroegen. Dat was volgens mij bij de Palace. Geeske Smid zei toen: we zien geen jongeren, maar we zien wel in één keer mensen binnen komen die achttien jaar zijn, die zich willen profileren. Dat gaat heel vaak mis. We moeten die jongeren opvoeden om op stap te kunnen gaan. Ik wil heel graag dat we dit kunnen onderzoeken. Dat wij mijn generatie kinderen datzelfde kunnen geven als wat ik heb gehad. Ik heb echt een fantastische tijd in de stad Groningen gehad.

05:07:27

Vervangend voorzitter: Ik zie een hoop vingers. Zijn dat interrupties, of enthousiaste woordvoeringen? Interruptie? Dan begin ik bij ChristenUnie. Maria had een interruptie op de Stadspartij. Dat kan niet, want die woordvoering is al voorbij.

05:07:43

D66 : Dan op de Stadspartij.

05:07:45

Vervangend voorzitter: Oké. Dan was Maria eerst. Dan mag Maria een interruptie doen op de Stadspartij. Een woordvoering is op den duur klaar. Dan gaan we naar de volgende woordvoering. Dan kan je niet meer terugkomen op wat daarvoor gebeurde. Zo doen we het al een aantal jaren. Daar gaan we nu niet opeens van afwijken. We waren bij de woordvoering van de Stadspartij. Daar is een interruptie van Maria, want die stak het eerst de hand op. Daarna ga ik naar het rijtje erachter.

05:08:23

D66 : Dank u wel, voorzitter. De interruptie is voor de Stadspartij, maar ook voor de andere indieners. Wij vinden het mooi dat deze motie er is. Wij kunnen ons zeker vinden in de gedachtegang. Tegelijkertijd vragen ons af hoe de indieners met deze motie de uitvoering zien. Beginnen we als gemeente bijvoorbeeld onze eigen club voor minderjarigen? Of gaan we ook ondernemers hierbij betrekken om dit experiment voort te zetten? De ondernemer zie ik niet terugkomen in dit verzoek of in de verzoekpunten. Hoe kijken de Stadspartij en de andere indieners daarnaar?

05:09:02

Vervangend voorzitter: De Stadspartij krijgt het woord.

05:09:07

Stadspartij 100% voor Groningen: Ik doe het even snel. Dank u wel, voorzitter. Dit is niet hoe we dit voor ons zien. Er zijn al heel veel proeven in het land gaande. Mijn zoon ging naar Meppel toe. Daar is ook een proef gaande. We hoeven niet het wiel uit te vinden. We kunnen gewoon kijken naar wat er speelt. Vorig jaar hebben de ondernemers, waaronder Palace, aangegeven dat zij hiervoor open stonden. Hij zien heel veel middelen waarop dit goed kan.

05:09:32

Vervangend voorzitter: Ik zag een interruptie van ChristenUnie.

05:09:35

ChristenUnie: Dank u, voorzitter. De Stadspartij is aan de beurt, dus die krijgt de vraag. De indieners zeggen dat het Trimbos-instituut stelt dat het werkt om alcoholvrije feesten te organiseren. Dit om te voorkomen dat er ondergronds, ongewenst en ongezien alcohol en drugs gebruikt wordt zonder toezicht. Er staat niet dat dat bijdraagt aan een beter uitgaan nadat je achttien bent. Hoe leggen de indieners dat verband? Dat is volgens mij relevant voor deze motie. We proberen op te voeden naar een betere uitgaanscultuur.

05:10:14

Vervangend voorzitter: De Stadspartij.

05:10:17

Stadspartij 100% voor Groningen: Dank u, voorzitter. Dit is hoe wij er naar kijken. Op

het moment dat jij in een herkenbare omgeving komt waar jij zo meteen terecht komt, dan is het van belang dat daar mensen aanwezig zijn die een beetje het wereldje kennen. Dat kan thuis natuurlijk ook, maar ik denk dat er bij mensen thuis misschien wel meer gedronken en gebruikt worden dan op plekken waar restricties zijn. Waar regels gelden. Waar het normale uitgaan met zijn normale regels zit.

05:10:53

Vervangend voorzitter: Ik zag nog een interruptie van PVV. Dan gaan we daarna stoppen met de interrupties aan de Stadspartij. Stadspartij begint wel heel ver in de rode cijfers te komen. PVV. Dat was voor een woordvoering. Dat kan ook. Dan zijn we nu bij de woordvoering van de PVV.

05:11:12

PVV: Dank u, voorzitter. Wij dienen deze motie ook mee in. De reden hiervan is dat wij horen dat jongeren van onder de achttien veelvuldig op bankjes in parken met flessen drank zitten. Dat ze compleet onveilig op late uurtjes op straat zijn. Daarom is het belangrijk dat er uitgaansgelegenheden zijn. Vermaak waar toezicht is. Dat is de reden waarom wij deze motie mee hebben ingediend.

05:11:44

Vervangend voorzitter: Ik zag een interruptie van VVD.

05:11:50

VVD: Ik heb een vraag. Ik heb weinig tijd, dus ik doe de vraag en een heel kleine reactie in één. Natuurlijk is het hartstikke leuk. Voor iedereen die jonge kinderen heeft die blijkbaar thuis niet te handhaven zijn en die uit willen gaan, is dat prima. Volgens mij mist in deze motie een essentieel punt. We kunnen als gemeente wel met jongeren gaan praten en vragen wat ze willen, maar ik ga ervan uit dat de gemeente niet de organisator wordt van Sinas en 7Up feestjes.

05:12:16

Vervangend voorzitter: Komt u tot de vraag?

05:12:18

VVD: Dat is een deel van mijn woordvoering en dan komt de vraag.

05:12:21

Vervangend voorzitter: Zo werkt het niet. We zijn bij de woordvoering van de PVV. U mag een interruptie doen en dat heeft de vorm van een vraag.

05:12:27

VVD: Dan doe ik de rest straks. Heeft u al een ondernemer bereid gevonden die dit gaat organiseren? Denkt u dat die te vinden is?

05:12:34

Vervangend voorzitter: PVV.

05:12:36

PVV: Die is zeker te vinden. Dat staat ook in de motie. Dat heeft de heer Hilboesen ook al gezegd. Dat moeten we gaan onderzoeken. Er zijn zeker wel locaties en ondernemers te vinden die hieraan mee willen werken.

05:12:52

Vervangend voorzitter: Er is een vervolg interruptie. Een woordvoering? Dat is goed. Dan krijgt u nu het woord voor de woordvoering. VVD.

05:12:58

VVD: Dan begin ik waar ik geëindigd ben. Het feit wil dat ondernemers dat niet doen. De Palace heeft gezegd dat ze gestopt zijn met die feesten, omdat die jongeren allemaal ontzettend dronken en onder de pillen binnenkwamen. Ze gingen daar vervolgens een sinasje en 7Upje doen. Daar kan die ondernemer zijn toko niet op draaien. Ik gun het al die jongeren. Ik heb ze zelf ook gehad. We kunnen allemaal over onze eigen kinderen beginnen, maar we zitten hier voor 340.000 Groningers. Volgens mij is het een heel leuk initiatief. Als er in de motie had gestaan: overleg samen met ondernemers of het kan, dan had ik er heel misschien over na willen denken. Huize Maas is niet voor niets gestopt met zijn sinas en 7Up feestjes. Dat lukt niet.

05:13:39

Vervangend voorzitter: U heeft een interruptie van PvdA.

05:13:43

PvdA: Voorzitter, het klinkt toch alsof de VVD hier alle minderjarigen criminaliseert, omdat een paar niet weten hoe ze zich moeten gedragen. Natuurlijk moet dit in overleg met ondernemers. Het moet ook in overleg met jongerenwerkers en met de GGD. Natuurlijk gaan we niet als gemeente in ons eentje evenementen organisator worden. Kan de VVD er niet voor openstaan om met de jongeren en met onze partners uit het actieplan Veilig Uitgaan te kijken hoe die feesten wel op een veilige manier georganiseerd kunnen worden?

05:14:16

Vervangend voorzitter: VVD.

05:14:18

VVD: Voorzitter, ik maak wel even een punt. Ik criminaliseert geen jongeren. Ik herhaal wat een ondernemer heeft gezegd. Daarom is die gestopt met deze feestjes die hij met veel plezier georganiseerd heeft. Met alle respect, ik raad u aan om de dingen die u nu zegt, in een motie te zetten. Nu is het zo dat de gemeente met jongerenorganisaties en met jongeren moet kijken hoe in Groningen alcoholvrije uitgaansmogelijkheden gerealiseerd kunnen worden. Dat staat er. Als u wat anders bedoelt, dan moet u wat anders opschrijven, zeg ik u via de voorzitter. Ik lees letterlijk voor wat er staat.

05:14:50

Vervangend voorzitter: Ik zou willen vragen of u kunt komen tot een afronding. U zit ook al diep in de rode cijfers.

05:14:59

VVD: U heeft mijn bankrekening niet gezien, denk ik. Ik was aan een afronding toe.

05:15:06

Vervangend voorzitter: Nog een hele korte interruptie van PvdA.

05:15:11

PvdA: Voorzitter, in het dictum staat letterlijk: "te verkennen op welke manier de

alcoholvrije uitgaansmogelijkheden georganiseerd kunnen worden." In zo'n verkenning kunnen alle partners meegenomen worden. Het hangt onder het actieplan Veilig Uitgaan, waar we juist heel goed samenwerken met die ondernemers en met die organisaties. Ik begrijp niet waarom de VVD er op deze manier naar kijkt.

05:15:46

Vervangend voorzitter: VVD.

05:15:48

VVD: Dat heb ik net uitgelegd, voorzitter. Aangezien mijn spreektijd beperkt is, kan ik het nog een keer herhalen, maar dat doe ik u niet aan.

05:15:55

Vervangend voorzitter: Niet alleen mij. Er zijn nog andere mensen die meekijken. Dan ga ik kijken wie er nog meer een woordvoering wil doen. SP.

05:16:04

SP: Dank u, voorzitter. Mijn partij staat bekend als een partij met een groot hart voor het veilig uitgaansleven. Ik maakte in tegenstelling tot mevrouw Gierkink van de Partij van de Arbeid, mijn eerste danspasjes in het Groothuis in het Twentse Hengelo. Waar je op je zestiende toen nog mocht drinken, maar op je veertiende ook wel naar binnen mocht. Waar niemand heel erg keek op ID's of dat soort zaken. Ondanks dat ik het er best naar mijn zin heb gehad, denk ik dat we dat de huidige generatie jongeren niet meer moeten aandoen. We moeten met elkaar zoeken naar een manier waarop we een veilige situatie kunnen creëren. Waar jongeren zonder al te veel in aanraking te komen met mensen die alcohol hebben gedronken, of waar ze zelf alcohol kunnen drinken.

05:16:49

SP: Het lijkt mij een supergoed idee om dat te organiseren. Dan kun je hier een beetje cynisch doen en zeggen: die ondernemers vinden het heel moeilijk. Die zijn niet betrokken. Daarom is de motie slecht. Als ondernemers dit zo moeilijk vinden en dit niet willen doen, dan moeten we naar andere manieren zoeken waarop dit wel kan. Daar biedt deze motie ook de handvatten voor. Er is volledige steun vanuit mijn fractie.

05:17:13

Vervangend voorzitter: Dan zag ik Student en Stad.

05:17:16

Student en Stad: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het kort houden, want we hebben dit onderwerp al uitgebreid besproken tijdens de meningsvormende sessie. We willen hierbij nogmaals benadrukken dat we meer geloven in preventie dan in repressie. Vandaar dat we deze motie mede hebben ingediend. Preventie en samenwerking met de nacht en met de jongeren zelf, zijn essentieel voor een inclusieve en veilige uitgaanscultuur. Ik denk dat verder het meeste wel is gezegd over deze motie. Tot zover.

05:17:46

Vervangend voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond. Partij voor de Dieren.

05:17:50

Partij voor de Dieren: Dank u, voorzitter. Voor mijn werk in het mbo spreek ik

regelmatig jongeren. Veel van de jongeren geven aan dat er een groot probleem is. Dat ze een gebrek voelen aan plekken om samen te komen. Het is zelfs zo ernstig, dat McDonald's klassieke muziek draait om jongeren te weren. Het gaat ons niet eens zozeer om losstaande evenementen. Het gaat vooral om vaststaande plekken waar jongeren kunnen samenkomen. We zien ook dat de markt dit niet oplost, zeg ik tegen de VVD. Wij steunen zeker dit verzoek tot verkenning.

05:18:29

Vervangend voorzitter: Dan kijk ik even rond. ChristenUnie.

05:18:32

ChristenUnie: Dank u, voorzitter. Wij staan voor de waarde van ontmoeten. Dat hebben we ook bij de jaarrekening laten horen. We vinden het goed dat de PvdA dit initiatief neemt om te kijken naar hoe we voor jongeren onder de achttien een plek kunnen creëren in het centrum. Wij zouden dat graag ook in de wijken zien. Daar worden volgens mij al veel dingen georganiseerd. We zijn benieuwd hoe de burgemeester hier tegenaan kijkt. Hoe ze dit denkt te kunnen uitvoeren. Of dat hanteerbaar is. Mijn fractie ziet ook wel dat ondernemers in Groningen dit in het verleden om verschillende redenen niet hebben doorgezet, of moesten stoppen. Ik ben benieuwd wat het college hiervan vindt.

05:19:24

Vervangend voorzitter: Dank. Ik kijk even rond. Hebben alle partijen een woordvoering gedaan? D66.

05:19:29

D66 : Dank u wel, voorzitter. Nu voor de woordvoering. Onze fractie onderschrijft het belang van de uitgaansmogelijkheden voor jongeren onder de achttien. Net als andere fracties, horen wij de jongeren en de behoeftes die ze hebben. Tijdens de Tienskip dag van afgelopen jaar heeft een groep jongeren hier een concreet plan voor gemaakt. Wij zijn benieuwd of het college zich dit plan kan herinneren. Of zij hier misschien wat uit heeft gehaald, er wat mee gaat doen, of dit mee gaat nemen met deze motie. Daarnaast sluiten we ons aan bij de woordvoering van de ChristenUnie over hoe we de ondernemers misschien kunnen betrekken bij het uitvoeren hiervan.

05:20:12

Vervangend voorzitter: Ik zag GroenLinks.

05:20:16

GroenLinks: Dank u wel, voorzitter. Ik zal jullie niet vervelen met waar ik mijn eerste danspasjes gezet heb. Ik ben het er heel erg mee eens dat er een plek moet komen waar ook achttien-minners kunnen uitgaan. Ik ben het ook eens met de VVD, dat de markt hier echt faalt. Dat staat ook in het onderzoek. Alle zaken in de Poele en Peper richten zich een beetje op hetzelfde soort publiek. We missen ook iets voor LHBTQ, live muziek. Juist iets voor ouderen. Ik kan van alles verzinnen. Ik denk dat dit een heel goede start is om hier gezamenlijk de schouders onder te zetten. We steunen dit.

05:20:58

Vervangend voorzitter: Is dat een interruptie van CDA, of een woordvoering?

05:21:02

CDA: Heel kort nog, voorzitter. Ik moet zeggen dat onze fractie het hier wel een beetje moeilijk mee heeft. Het wordt ons nog niet echt duidelijk hoe dit dan vorm gaat krijgen. Wie gaat dit organiseren? Wie gaat hiervoor betalen? Wij staan er niet om te springen dat de gemeente zelf feestjes gaat organiseren. Dat roept al heel veel vragen op, zie ik.

05:21:25

Vervangend voorzitter: PvdA.

05:21:26

PvdA: Is het CDA het niet met ons eens dat wij allemaal hier niet onder de achttien zijn? Dat we niet goed kunnen inschatten waar de jongere onder de achttien behoefte aan heeft? Dat het daarom erg lastig is om voor te sorteren op wat we dan exact moeten gaan organiseren? Daarom is een verkenning juist belangrijk.

05:21:43

Vervangend voorzitter: CDA.

05:21:45

CDA: Zoals ik mijn woordvoering begon, zei ik dat wij er nog wel moeite mee hadden. Dat was niet moeite in de zin van dat wij het een hartstikke slecht idee vinden of het afschrijven. Het is meer in de zin van welke kant wij hierin op gaan als fractie. We twijfelen niet zomaar. We twijfelen, omdat we zeker goede aspecten zien aan dit idee. We vinden het heel belangrijk dat jongeren kunnen samenkomen. Dat jongeren op een leuke manier het nachtleven kunnen gaan ontdekken. Partij van de Arbeid kan zich vast voorstellen dat wij er voorstander van zijn dat jongeren dat doen zonder middelen te gebruiken. Dat is zeker een reden voor ons om het een goed idee te vinden. Nogmaals, we hebben het hier over veilig uitgaan. Dat is ook heel hard nodig. Op dit moment moet daar nog heel veel aan gebeuren, zodat mensen veilig kunnen uitgaan. Veiligheid is een kerntaak van de gemeente. Op dit moment zijn die kerntaken niet op orde.

05:22:46

Vervangend voorzitter: Komt u tot een afronding?

05:22:46

CDA: Ik kom het tot een einde. Daarom vinden wij het moeilijk om er schepjes bovenop te doen bij iets waarvan wij ons afvragen of dit een kerntaak van de gemeente is. Ik ben dus heel benieuwd naar het antwoord van de burgemeester.

05:23:01

Voorzitter: Dank u wel. Is dit nog een nieuwe interruptie? Dan een hele korte interruptie en straks een heel kort antwoord.

05:23:08

PvdA: Voorzitter, is het CDA het met ons eens dat preventie een onderdeel is van de kerntaken van veiligheid? Als we onze jongeren niet op een veilige manier laten kennismaken met uitgaan en die normverandering bewerkstelligen, dat we dan blijven dweilen met de tap open?

05:23:24

Vervangend voorzitter: CDA.

05:23:25

CDA: Dat kan ik waarderen. Preventie is zeker onderdeel van de kerntaken van de gemeente. Daar doen wij al heel veel voor. De vraag die nu even voorligt, is of dit iets is wat de gemeente moet oppakken. Of kunnen we kijken of er onder ondernemers behoefte aan is om dit te organiseren. Daar zijn wij toch nog wel zoekende in.

05:23:52

Vervangend voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond. Hebben we alle fracties gehad? Dan gaan we nu naar het college voor een preadvies.

05:24:02

De burgemeester: Dank u wel, voorzitter. Dank ook aan de raad voor het agenderen van dit onderwerp. Ik zal u niet vermoeien met al mijn stap avonturen. Ik denk dat een aantal van mijn vrienden de titel van deze motie 'Ik wil dansen' wel passend zouden vinden als de eerste motie die ik moet appreciëren. Dat gezegd hebbende. Ik denk dat we er allemaal belang bij hebben. Er is ook veel gediscussieerd met mijn voorgangster over veilig uitgaan. Als we dan kijken naar veilig uitgaan, dan horen daar natuurlijk ook achttien-minners bij. Daar hecht ook dit college aan. Dat we ook daar ontmoetingsplekken voor realiseren die voor hen veilig en passend zijn. Ik lees de motie zo, dat het hier om een verkenning gaat van de wijze waarop we dat zouden kunnen doen.

05:24:39

De burgemeester: Volgens mij werd breed gedeeld, ondanks een aantal aandachtspunten, dat daar een grotere behoefte lijkt te zijn dan er nu is. Ik zou zeggen: oordeel raad voor die verkenning. Er zijn ook veel vragen gesteld. Wat is dan het vervolg? Ik vind de charme van een verkenning dat je die eens doet. Dat je naar aanleiding daarvan kijkt naar wat is logisch en wenselijk is. Dan hebben we met elkaar het debat hoe we daar dan opvolging aan geven. Waarbij ik ook de aandacht voor de rol van ondernemers gehoord heb. Wat mij betreft, betrekken we die ook. Volgens mij is het goed gebruik om met alle betrokken partijen in gesprek te gaan in zo'n verkenning. Ik zou voor nu willen zeggen: laten we het daarbij houden. Nog één aanvulling.

05:25:21

De burgemeester: Ik hoorde nog iets over andere gemeenten. We hebben geconstateerd dat ook andere gemeenten aan het experimenteren zijn met dergelijke voorbeelden. We zullen ook daar gaan kijken of we dat kunnen betrekken. Dan zullen we over de voortgang rapporteren als het actieplan komt over veilig uitgaan. Ik zeg daarbij wel dat het een voortgang wordt. Ik zou het jammer vinden als we niet door kunnen met het actieplan, omdat deze verkenningen nog lopen. Ik heb de motie niet zo gelezen, maar ik zoek nog even bevestiging bij de indiener. Ik zie haar knikken. Dat gezegd hebbende, zou ik zeggen: oordeel raad.

05:25:52

Vervangend voorzitter: Dank u wel. Dan zie ik daar nog een vraag over van de VVD.

05:25:57

VVD: Ik had nog een vraag aan het college. Is het college het met de fractie van de VVD en een aantal andere fracties eens dat het organiseren van dit soort

evenementen an sich en het organiseren van locaties waar dit soort evenementen georganiseerd kunnen worden, geen kerntaak van de gemeente is? Dat je die verantwoordelijkheid echt bij ondernemers moet leggen?

05:26:17

Vervangend voorzitter: Het college.

05:26:19

De burgemeester: Ik denk dat je op dit soort zaken een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebt om te kijken hoe je dat goed kunt doen. Ik zou niet bij het één willen zeggen primair en het andere niet. Aan de andere kant zou ik niet zeggen dat een primaire taak en een kerntaak is van de gemeente. Volgens mij ligt hier een behoefte waar je naar moet kijken. Hoe kan dat op een veilige manier? Dat is waarom ik voorstelde om in die verkenning met al die partijen in gesprek te gaan, ook met die ondernemers. In een ideale situatie zou je dat gewoon met elkaar moeten kunnen organiseren. Dan wil je zorgen dat onze stad voor iedereen veilig is om op stap te gaan. Voorzitter, ik realiseerde me in mijn aantekeningen dat ik nog een vraag was vergeten te beantwoorden. Ik denk dat die van D66 was over een eerder rapport. Ik moet bekennen dat mijn geheugen niet zo ver reikt. Daar kom ik op een later moment op terug.

05:27:01

Vervangend voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik eventjes naar de indieners, of die de motie willen indienen. Oké. Dan is de vraag of er nog partijen een stemverklaring willen houden. Het is wel redelijk duidelijk wat iedereen wilde. CDA.

05:27:23

CDA: Dank, voorzitter. Heel spannend. Wij kunnen het verschil maken, denk ik. Wij twijfelen nog. Wij denken dat een verkenning de moeite waard is en dat het ons uitsluitsel kan geven in wat wij denken dat een goed idee is. Wij zullen het voor nu steunen.

05:27:48

Vervangend voorzitter: D66.

05:27:50

D66 : Dank u wel, voorzitter. Dank aan het college voor de beantwoording. De beantwoording van het college heeft ons over de streep gehaald. Misschien had het de discussie er een beetje uit gehaald als het woordje 'ondernemers' erin was gezet. Wij stemmen voor.

05:28:08

Vervangend voorzitter: Verder nog stemverklaringen? VVD.

05:28:14

VVD: Na na ampel beraad. Wij vinden de motie echt anders opgesteld dan hoe de burgemeester hem interpreteert. De burgemeester interpreteerde hem zo, dat het heel duidelijk onderdeel uitmaakt van de verkenning met ondernemers. Dat is volgens ons heel belangrijk. Wij zullen voor nu de verkenning schoorvoetend steunen. Wij blijven erbij dat het geen kerntaak van de gemeente is. Door de staat gefinancierde cola- en 7Up feestjes zullen wij in ieder geval nooit steunen.

05:28:46

Vervangend voorzitter: Ik zie een hoop geroezemoes. We moeten nog wel even netjes stemmen. Dan open ik hierbij de stemprocedure voor motie 08: Ik wil dansen. Ik kan u feliciteren met een unaniem aangenomen motie 'Ik wil dansen'. Dan haak ik weer af. Ik geef het woord weer aan de burgemeester.

9. Motie vreemd aan de orde van de dag

05:29:48

Voorzitter: Dan ga ik snel door naar agendapunt 9. Dat is het agenda item 'motie vreemd'. Er zijn geen moties aangemeld. Ik dacht: ik hou u even in spanning.

10. Sluiting

Voorzitter: Dat betekent dat we meteen aanbeland zijn bij agendapunt 10. Na een motie met de titel 'Ik wil dansen', heel toepasselijk de sluiting. Ik sluit bij deze de vergadering, onder dankzegging aan u allen.